SECOND BOOK.—PART I.

VOWEL LETTERS AND VOWEL SOUNDS.

સ્વરાક્ષરો અને સ્વરોચ્ચારો.

Se´-ven, *a.* (સેવ્‌ન્‌) સાત. Vow´-el, *a.* (વૉવેલ્‌) સ્વર સંબંધી.
Let´-ters, s. (લેટર્સ) અક્ષરો, વર્ણો.
Eng´-lish, *s.* (ઈંગ્લિશ) અંગ્રેજી ભાષા.
Ex-clud´-ing, *prp.* (એક્સક્લુડિંગ) બાદ કરતાં, વતરોગે.
Ei´-ther, *pron.* (ઈધર) બેમાંથી એક.
Sim´-ple, *a.* (સિમ્પલ) અસંયુક્ત, એકાકી.
Com´-pound, *a.* (કૉમ્પાઉન્ડ) સંયુક્ત, સામાસિક, મિશ્ર.
Ta´-ble, *s.* (ટેબલ્‌) કોઠો..
Some´-times, *adv.* (સમ્‌ટાઈમ્ઝ) કોઈ કોઈ વેળા-વખત.
Is called, *v.* (ઈઝ-કૉલ્ડ) કેહેવાય છે.
Se´-mi-vow-el, *s.* (સેમિ-વૉવેલ્‌) અંતઃસ્થ અક્ષર.
Long, *a.* (લૉંગ) લાંબો, દીર્ઘ.

I EXERCISE.

EXAMPLES OF VOWEL SOUNDS.

No. 1.

Ex´-er-cise, *s.* (એક્સર્સાઈઝ) અભ્યાસ પાઠ.
Ex-am´-ples, *s.* (એગ્ઝામ્પલ્સ) દાખલા, ઉદાહરણ.
Hat, *s.* (હૅટ) ટોપી. Cap, *s.* (કૅપ) ટોપી.
Mat, *s.* (મૅટ) સાદડી, ચટાઈ. Rat, *s.* (રૅટ) ઉંદર.
Cat, *s.* (કૅટ) બિલાડી, બિલ્લિ. Fat, *s.* (ફૅટ) ચરબી. *a.* જાડું, પુષ્ટ.
Sack, *s.* (સૅક) કોથળો, ગુણ. Have, *v.* (હૅવ) પાસે છે, છે.

Bag, *s.* (બૅગ) કોથળી, થેલી. Am, *v.* (ઍમ) છું.
An, *art* (ઍન) એક, એકાદ.
And, *conj.* (ઍન્ડ) અને, તથા. As, *adv.* (ઍઝ) જેવું, સરખું.
That, *pron.* (થૅટ) તે, પેલો; *conj.* કે.
Hand, *s.* (હૅન્ડ) હાથ, હસ્ત. Lamp, *s.* (લૅમ્પ) દીવો.
Hap´-py, *a.* (હૅપિ) સુખી, સંતુષ્ટ.
Hand´-some, *a.* (હૅન્ડસમ્) ખુબસુરત, રૂડું, દર્શનીય.
Ab´-so-lute, *a.* (ઍબ્સોલ્યુટ) સ્વતંત્ર, સંપૂર્ણ.
Ar´-ro-gant, *a.* (ઍરોગંટ) અભિમાની, ગર્વિષ્ટ.
Cal´-cut-ta, *s.* (કૅલકટ્ટા) કલકત્તા, હિંદુસ્તાનની રાજધાની.

No. 2.

Hate, *vt.* (હેઇટ્) ધિક્કારવું. *s.* દ્વેષ, ખીજો-રાગનો.
Age, *s.* (એઇજ) ઉમ્મર, ૨ ઘડપણ, ૩ સદી.
Date, *s.* (ડેઇટ્) તારીખ, મિતિ, ૨ ખજુર.
Fail, *vi.* (ફેઇલ્) નિષ્ફળ થવું. Mail, *s.* (મેઇલ) બખ્તર, ૨ ડાગ.
Vale, *s.* (વેઇલ્) ખીણ (બે પહાડ-ટેકરા વચ્ચેની જગ્યા).
Grain, *s.* (ગ્રેઇન) દાણો. Shape, *s.* (શેઇપ્) આકૃતિ, રૂપ.
Face, *s.* (ફેઇસ) ચેહેરો, ૨ સપાટિ. They, *pron.* (થે) તેઓ.
Name, *s.* (નેઇમ્) નામ ૨ કીર્ત્તિ. Feign, *s.* (ફેઇન્) કલ્પના કરવી.
Rail, *s.* (રેઇલ) સળિયો. A´-ble, *a.* (એઇબલ્) સમર્થ.
A´-mi-a-ble, *a.* (એમિએબલ્) મળતાવડું, પ્રીતિપાત્ર.

No. 3.

Far, *adv.* (ફાર) દૂર, આઘે. Ass, *s.* (ઍસ) ગધેડું, ૨ મૂર્ખ.
Star, *s.* (સ્ટાર) તારો. Bar, *s.* (બાર) સળિયો, ૨ પાંજરૂ,
Brass, *s.* (બ્રાસ) પિતળ. [અદાલત.
Guard, *s.* (ગાર્ડ) પોહેરેગીર. *v.* સંભાળ રાખવી. [હસવું તે.
Glance, *s.* (ગ્લૅન્સ) ઉતાવળી નજર-દૃષ્ટિ. Laugh, *v.* (લાફ)
Launch, *v.* (લૅાંચ) પાણીમાં ઝોકાવવું.
Palm, *s.* (પામ) હાથેલી, ૨ ખજુરી, ૩ વિજય.

Pass, s. (પાસ) રસ્તો, પરવાનો. Aunt, s. (આન્ટ) કાકી.
Dance, s. (ડૅન્સ) નાચ, નૃત્ય. Fa´ther, s. (ફાધર) બાપ, [પિતા.
Ra´ther, adv. (રાધર) બલકે, તે કરતાં.
Ad-vance´, s. (ઍડવાન્સ) વધારો, સુધારો. v. પદવી વધતી ક.

No. 4.

All, a. (ઑલ) સઘળું. Call, s. (કૉલ) તેડું, ઉઘરાણી.
War, s. (ઉવૉર) લડાઇ, સંગ્રામ. Maund, s. (મૉન્ડ) મણ.
Warm, a. (ઉવૉર્મ) ઉન્હું. Awe, (ઑ) આદરયુક્ત ભય, ધાક.
Ben´-gal, (બેનગૉલ) બંગાળા પ્રાંત.
Wa´-ter, s. (ઉવૉટર) પાણી. Re-ward´, s. (રિઉવૉર્ડ) ઇનામ.
For, conj. (ફૉર) કેમકે. Four, a. (ફોર) ચાર.
Sort, r. (સૉર્ટ) જાત. Lost, v. (લૉસ્ટ) ખોયું.
Cost, s. (કૉસ્ટ) કિમ્મત, ૨ ખરચ.
Corn, s. (કૉર્ન) અનાજ. Tossed, vt. (ટૉસ્ડ) ઉછાળ્યું, ફેંક્યું.
Cross, a. (ક્રૉસ) આડું. s. ક્રુસ. Off, adv. (ઑફ) દૂર, છેટે.
Soft, a. (સૉફ્ટ) નરમ, નાજુક.
Course, s. (કોર્સ) ગમન, ગતિ, ૨ પ્રવાહ (નદી), માર્ગ, રસ્તો.
Court, s. (કોર્ટ) દરબાર. Coarse, a. (કૉર્સ) જાડું, ૨ અસભ્ય.
More, a. (મોર) અધિક, વધારે. Cloth, s. (કલૉથ) કાપડ, લુગડું.
Brought, vt. (બ્રૉટ) લાવ્યો. Oft´-en, adv. (ઑફન) વારંવાર.
A-dorn´, vt. (ઍડૉર્ન) શણગારવું, ભૂષિત કરવું.
Morn´-ing, s. (મૉર્નિંગ) સવાર, પ્રાતઃકાળ.

No. 5.

Met, vt. (મેટ) મળ્યું. Edge, s. (એજ) કોરણ.
Fell, vt. (ફેલ) પડ્યું. Well, s. (ઉવેલ) કુવો. a. સારું.
Spell, s. (સ્પેલ) જોડણી. Spend, vt. (સ્પેન્ડ) ખરચવું.
Sedge, s. (સેજ) દાભની જાતનું ઘાસ. Bell, s. (બેલ) ઘંટ.
Fed, vt. (ફેડ) ખવાડ્યું. Bed, s. (બેડ) બિછાનું.
Bred, v. (બ્રેડ) ઉછેર્યું. Bread, s. (બ્રેડ) [illegible]

Dead, *a.* (ડેડ) મરેલું. End, *s.* (એન્ડ) છેડો.
Bend, *v.* (બેન્ડ) વાંકું વાળવું. Friend, *s.* (ફ્રેન્ડ) મિત્ર.
A-mend′ *vt.* (અમેન્ડ) સુધારવું, રસ્તાપર લાવવું.
Sel′-dom, *adv.* (સેલ્ડમ) કદાચ, કવચિત.
Me′-tal, *s.* (મેટલ) ધાતુ. Pep′-per, *s.* (પેપર) મરી.
Ex-port′-ed, *vt.* (અક્સ્પોર્ટેડ) દેશાંતરખાતે મોકલ્યું.

No. 6.

Me, *pron.* (મી) મને. We, *pron.* (ઉવી) હમે, આપણે.
Thee, *pron.* (ધી) તને. Ye, *pron.* (ઇ) તમે, તમો.
See, *vt.* (સી) જોવું. Sea, *vt.* (સી) દરીઓ.
Key, *s.* (કી) કુંચી. Teak, *s.* (ટીક) સાગનું ઝાડ.
Be, (બી) હોવું, થવું. Please, *v.* (પ્લીઝ) ખુશ કરવું.
Three, *a.* (થ્રી) ત્રણ. Wheel, *s.* (ઉવ્હીલ) પઇડું, ચાક.
Wheat, *s.* (ઉવ્હીટ) ઘઉં.
Be-lieve′ *vt.* (બિલીવ) ભરોસો કરવો.
Re-ceive′, *vt.* (રિસીવ) સ્વીકારવું, મળવું, પરોણારીત ક.
E′-vil, *s.* (ઇવિલ) ખરાબ. Clean, *a.* (ક્લીન) સાફ.
Phœ′-nix, *s.* (ફીનિક્સ) એ નામનું પક્ષી.
Swed′-ish, *a.* (સ્વીડિશ) સ્વીડન દેશનું.

No. 7.

Her, *pron.* (હર) તેણીનું, પેલીનું. Stir, *vt.* (સ્ટર) હલાવવું.
Fir, *s.* (ફર) સનોબરનું લાકડું. Spur, *s.* (સ્પર) કાંટો, ૨ ઉત્તેજન.
Word, *s.* (ઉવર્ડ) શબ્દ. Worse, *a.* (ઉવર્સ) વધારે ખરાબ.
Us, *pron.* (અસ) આપણને. Heard, *vt.* (હર્ડ) સાંભળ્યું.
Earth, *s.* (અર્થ) પૃથ્વી, ૨ ભૂમી. Rub, *vt.* (રબ) ઘસવું.
Tub, *s.* (ટબ) પીપ. Dove, *s.* (ડવ) હોલો.
Month, *s.* (મન્થ) માસ. Won, *vt.* (ઉવન) ફતેહ પામ્યું.
One, *s.* (વન) કોઇ, એક. Once, *adv.* (વન્સ) એકવાર.
[illegible] વિનોદ રમત, ૨ મશ્કરી.

Done, *pp*. (ડન) કરેલું. Pulse, *s*. (પલ્સ) નાડ, ૨ કઠોળ.
Flood, *s*. (ફ્લડ) રેલ. Come, *vt*. (કમ) આવવું.
Gun, *s*. (ગન) બંદુક, ૨ તોપ. Young, *s*. (યંગ) બચ્ચું
Dirt´-y, *a*. (ડર્ટિ) મેલા, મલીન, ૨ હલકું.
Ab-surd´, *a*. (ઍબ્સર્ડ) અક્કલ વિનાનું, બેવકુફી ભરેલું.
Gun´-ny, *s*. (ગનિ) ગુણપાટ. In´-di-a, *s*. (ઇન્ડિયા) હિંદુ-
A-me´-ri-ca, *s*. (અમેરિકા) એક ખંડ છે. [સ્તાન.
A-dorn´ *vt*. (અડૉર્ન) શણગારવું, સુશોભિત-ભૂષિત કરવું.
A-muse´, *vt*. (ઍમ્યુઝ) મનરંજન કરવું, ગમત કરવી.
Fur´-ther, *a*. (ફર્ધર) આઘે. Fa´-ther, *s*. (ફાધર) બાપ.
Bro´-ther, *s*. (બ્રધર) ભાઈ, ભ્રાત, ૨ ભાઈબંધ.
Bril´-li-ant, *a*. (બ્રિલિયંટ) ચળકતું, ભભકાદાર.
Sis´-ter, *s*. (સિસ્ટર) બેહેન. Moth´-er, *s*. (મધર) મા.
A-bove´, *prep*. (ઍબવ) ઉપર, ૨ ચડતું, ૩ વધારે.
Va´-ri-ous, *a*. (વેરિયસ) જુદાં જુદાં, નાના વિધનું.

No. 8.

It, *pron*. (ઇટ) તે. Is, *vt*. (ઇઝ) છે.
Bit, *s*. (બિટ) કકડો, ૨ કોળીયો, ૩ લગામનું ચોકડું.
Will, *s*. (ઉવિલ) ઇચ્છા, ૨ મરજી, ૩ આજ્ઞા, મૃત્યુપત્ર.
Kill, *vt*. (કિલ) મારીનાખવું. Fit, *a*. (ફિટ) લાયક, ઘટિત.
Mill, *s*. (મિલ) ઘંટી. Still, *adv*. (સ્ટિલ) હજી.
Wit, *s*. (ઉવિટ) બુદ્ધિ. Bid, *vt*. (બિડ) ફરમાવવું.
Which, *pron*. (ઉવિચ) જે. Pi´-ty, *s*. (પિટિ) દયા.
Pret´-ty, *a*. (પ્રેટિ) સુંદર. Mer´-ry, *a*. (મેરિ) આનંદી.
Stu´-dy, *s*. (સ્ટડિ) અભ્યાસ. Pack-´ing, *s*. (પૅકિંગ) બાંધવું
Stu´-pid, *a*. (સ્ટૂપિડ) બેવકુફ, મૂર્ખ. [તે.
Sens´-i-ble, *a*. (સેન્સિબલ) ઇંદ્રિયગોચર, સમજુ.
Hap´-pin-ess, *s*. (હૅપિનેસ) સુખ, પરમસંતોષ.
Mi´-se-ry, *s*. (મિઝરી) અતિ દુઃખ, મહાવ્યથા, ૨ વિપત્તિ.

Ob´-sti-nate, *a.* (ઑબ્સ્ટિનેટ) હઠીલું, દુર્નિવાર્ય (રોગ).
Ver´-di-gris, *s.* (વર્ડિગ્રિસ) તાંબાનો કાટ, જંગાલ.
Dif´-fer-ent, *a.* (ડિફરંટ) જૂદુ, નિરાળું, અવર.
Eng´-lish, *a.* (ઈંગ્લિશ) અંગ્રેજી.

No. 9.

Not, *adv.* (નૉટ) ના, નહી. Cot *s.* (કૉટ) ઝુંપડું, ૨ પલંગ.
Pot, *s.* (પૉટ) વાસણ. Stop, *s.* (સ્ટૉપ) વિરામ ચિન્હ.
Spot, *s.* (સ્પૉટ) ડાઘ, કલંક, ૨ ટપકાં, ૩ જગા, સ્થાન.
Long, *a.* (લૉંગ) દીર્ઘ, *v.* આતુરતાથી ઇચ્છવું, લલુતા થવી.
Strong, *a.* (સ્ટ્રૉંગ) મજબુત, સંગીન. બલિષ્ઠ.
Wrong, *a.* (રૉંગ) ઊંધું, ૨ ખોટું, ૩ અસત્ય, *s.* નુકસાન.
Gong, *s.* (ગૉંગ) ઝાલર, ૨ વગાડવાની ઘડિયાલ.
Was, *vi.* (ઉવૉઝ) હતો-તું. Want, *s.* (ઉવૉન્ટ) તંગી, જરૂર.
Fond, *s.* (ફૉન્ડ) શોખ. Wand, *s.* (ઉવૉન્ડ) લાકડી.
Wan´-der, *vi.* (ઉવૉન્ડર) ભટકવું, રખડવું [ઉપરાંત.
Be´yond, *prep.* (બિયૉન્ડ) પેલી તરફ-ગમ, ૨ આગળ, ૩
Swal´-low, *vt.* (સ્વાલો) ગળીજવું, ૨ ગરકાવવું.
Fo´-rest, *s.* (ફૉરેસ્ટ) રાન, જંગલ, ૨ શિકાર કરવાની જગા.

No. 10.

Note, *s.* (નોટ) ચિન્હ, ૨ ટીપ, ૩ લક્ષ, ૪ આખર, સુર.
No, *adv.* (નો) નહીં, ના. Go, *vi.* (ગો) જવું, ચાલવું.
Woe, *s.* (ઉવો) આફત, વિપત્તિ, સાપ.
Blow, *s.* (બ્લો) મુક્કી, ૨ આફત. *v.* ફુંકવું, ૨ વાગવું, ૩ ખિલવું.
Oak, *s,* (ઓક) ઇમારતી ઝાડ (વિલાયતમાં).
Bow, *s.* (બો) કામઠું. Most, *a.* (મોસ્ટ) સઉથી ઘણું.
Grow, *vi.* (ગ્રો) વધવું. Know, *vt.* (નો) જાણવું.
Boat, *s.* (બોટ) મચવો. Soul, (સોલ) આત્મા.
Nose, *s.* (નોઝ) નાક, નાસિકા. Foe *s.* (ફો) દુસ્મન, શત્રુ.
Though, *conj.* (ધો) અગરજો, તથાપી, એમ છતાં.

Dough, *s.* (ડો) કણેક. Lo, *interj.* (લો) જૂઓ.
Goat, *s.* (ગોટ) બકરો. De-note´, *vt.* (ડિનોટ) બતાવવું.
Home, *s.* (હોમ) પોતાનું ઘર, ૨ સ્વદેશ, વતન.
Pro-po´se, *vt.* (પ્રોપોઝ) વિચાર બતાવવો, દરખાસ્ત કરવી.

No. 11.

Do, *vt.* (ડુ) કરવું. To, *prep.* (ટુ) પાસે, કને, ને, તરફ, મા.
Too, *adv.* (ટૂ) ઘણુંજ, અતીસે, ૨ વળી, પણ.
Move, *vt.* (મૂવ) હલાવવું. Prove, *vt.* (પ્રૂવ) સાબીત કરવું.
Proof, *s.* (પ્રૂફ) અજમાએશ, પરીક્ષા, ૨ પુરાવો, ૩ છાપા-
True, *a.* (ટ્રુ) સાચું. Cool, *a.* (કુલ) શીતળ. [ખરડો.
Fool, *s.* (ફૂલ) મૂર્ખ. School, *s.* (સ્કૂલ) વિદ્યાલય.
Rude, *a.* (રૂડ) સફાઈ વગરનું, ૨ અસભ્ય, ૩ જંગલી.
Food, *s.* (ફૂડ) ખોરાક, અન્ન.
Through, *prep.* (થ્રૂ) આરપાર, ૨ માંથી, ૩ મારફતે, ૪ માં.
Brood, *s.* (બ્રૂડ) સંતાન, પક્ષીનાં બચ્ચાં.
Fruit, *s.* (ફ્રૂટ) ફળ. Rule, *s.* રૂલ ધારો.
Grew, *vt.* (ગ્રુ) ઉગવું, પ્રફુલ્લિત થયું. Tool, *s.* (ટૂલ) ઓજાર.
Tomb, (ટૂમ) ઘોર, ૨ દેવડી. Ooze, *vt.* (ઉઝ) ઝરવું, નીતરવું.
Cru-´el, *a.* (ક્રૂઅલ) નિર્દય. Jew´-el, *s.* (જ્યુએલ) ઝવેર.

No. 12.

Bull, *s.* (બુલ) ગોધો, સાંઢ. Pull, *vt.* (પુલ) ખેંચવું.
Book, *s.* (બુક) ચોપડી. Look, *vt.* (લુક) જોવું. [ઉભું.
Cook, *vt.* (કુક) રાંધવું. *s.* રસોઈઓ. Stood, *vi.* (સ્ટુડ)
Wood, *v.* (ઉડ) જંગલ, ૨ લાકડું.
Would, *v.* (ઉડ) *will* નો ભૂતકાળ.
Could, *v.* (કુડ) *can* નો ભૂતકાળ.
Should, *v.* (શુડ) *shall* નો ભૂતકાળ.
Su´-gar, (શુગર) ખાંડ. Good, *a.* (ગુડ) સારૂં.
Cor-res-pond´-ing, *a.* (કૉરેસ્પૉન્ડિંગ) મળતાં.

II. READING LESSON.

Hate, *v.* (હેઇટ) ધિક્કારો, દ્વેષ રાખો.
E´-vil, *v.* (ઇવિલ) ખરાબ નઠારૂં. [સારૂં-રૂડું.
Love, *v.* (લવ) ચાહો, પ્રેમ-પ્રીતિ રાખો. Good, *v.* (ગુડ)
Wrote, *v.* (રોટ) લખ્યા. Let´-ters, *s.* (લિટર્સ) કાગલ, પત્રો.
Broth´-er, *s.* (બ્રધર) ભાઇ. Went, *v.* (ઉવેન્ટ) ગયા.
Fill, *v.* (ફીલ) ભરો. Pot, *s.* (પૅાટ) વાસણ.
Wa´-ter, *s.* (ઉવૅાટર) પાણી, જળ.
Brim, *s.* (બ્રીમ) કોર, કાનો. Up to, *prep.* (અપ-ટુ) સુધી.
Does come, *v.* (ડઝ-કમ) આવેછે.
Have won, *v.* (હૅવ-ઉવન) મેળવ્યું-જીતી લીધું છે.
Re-ward´, *s.* (રીઉવૅાર્ડ) ઇનામ. Too, *adv.* (ટુ) પણ.
Should come, *v.* (શુડ-કમ) આવવું જોઇએ. [હાથ.
Clean, *a.* (ક્લીન) સ્વચ્છ, ચોખ્ખાં. Hands, *s.* (હેન્ડસ)
Dirt´-y, *a.* (ડર્ટિ) મેલા, ગંદા, મલીન.
Sel´dom, *adv.* (સેલ્ડમ) કોઇજવાર ક્વચિત.
Name, *s.* (નેઇમ) નામ. Father's, *s.* (ફાધર્સ) બાપનું.
Fin´-al, *a.* (ફાઇનલ) છેડે આવેલું, અંત્ય.
Gen´-e-ral-ly, *adv.* (જનરલિ) ઘણું કરીને.
Is mute, *v.* (ઇઝ-મ્યૂટ) ઉચ્ચાર થતો નથી, અનુચ્ચારિત હોયછે.

III. READING LESSON.

Examples of Diphthongs.

સંધિસ્વરોના દાખલા.

No. 1.

There, *adv.* (ધેઅર) ત્યાં. Were, *v.* (ઉવેઅર) હતા.
Air, *s.* (એઅર) હવા. Heir, *s.* (એઅર) વારસ.
Hair, *s.* (હેઅર) નિમાળા. Hare, *s.* (હેઅર) સસલું, શશ.

Dare, *v.* (ડેઅર) હિંમત ધરવી. Care, *s.* (કેઅર) સંભાળ.
Stare, *v.* (સ્ટેઅર) તાકીને જોવું. A-ware´, *a.* (અવેર) સાવધ.
Fair, *a.* (ફેઅર) સુંદર, ખુબસૂરત, ૨ ખુલ્લિ (હવા), ૩ સાફ
(લખાણ). *s.* તમાસો. [ઉઘાડું.
Fare, *s.* (ફેઅર) ભાડું, નૂર, ૨ જમણ. Bare, *a.* (બેઅર)
N. B. a અ નો ઉચ્ચાર જરા લંબાવીને કરવો.

No. 2.

Bite, *v.* (બાઈટ) કરડવું, ૨ વાગવું (ટાઢ), ૩ ડપકો દેવો.
White, *a.* (ઉહાઈટ) સફેદ, ધોળું. *s.* [ડંખ, ૨ કોળીયો.
Spite, *s.* (સ્પાઈટ) અદાવત. Unite´, *v.* (યુનાઈટ) જોડવું.
While, *adv.* (ઉહ્વાઈલ) જ્યારે. Kind, *a.* (કાઈન્ડ) માયાળુ.
Wife, *s.* (ઉવાઈફ) સ્ત્રી. Pile, *s.* (પાઈલ) ઢગલો.
Stile, *s.* (સ્ટાઈલ) પગથિયાં. Thy, *pron.* (ધાઈ) ત્હારૂં.
Mine, *pron.* (માઈન) મ્હારૂં. My, *pron.* (માઈ) મારૂં.
Files, *s.* (ફાઈલ્સ) કાગળપત્ર પોરવવાની દોરી, ફાઈલ, ૨
Thine, *s.* (ધાઈન) ત્હારૂં. [સિપાઈઓની હાર.
Wine, *s.* (ઉવાઈન) દારૂ. Kite, *s.* (કાઈટ) સમડી, ૨ કનકવો.
Sky, *s.* (સ્કાઈ) આકાશ. Why, *adv.* (ઉહ્વાઈ) શા માટે.
Buy, *v.* (બાઈ) ખરીદ કરવું. Cry, *v.* (ક્રાઈ) બૂમ પાડવી.
High, *a.* (હાઈ) ઊંચુ, ૨ ઊંચા પ્રકારનું, ૩ જબરો (પવન).
Rice, *s.* (રાઈસ) ચોખા. Nice, *a.* (નાઈસ) સુંદર.

No. 3.

Use, *s.* (યૂસ) ઉપયોગ, ૨ ખપ. [ઉપયોગ ક.
A-buse´, *s.* (એબ્યૂઝ) ખોટો ઉપયોગ, ૨ ગાળ. *v.* ગેર
Re-fuse´, *v.* (રિફ્યૂઝ) ના કેહેવી, ના પાડવી.
Few, *a.* (ફ્યૂ) થોડાં. Ewe, *s.* (યૂ) મેંઢી, ઘેટી.
New, *a.* (ન્યૂ) નવું. Dew, *s.* (ડ્યૂ) ઓસ, ઝાકળ.
Due, *s.* (ડ્યૂ) લેહેણું, દેવું, ૨ લવાજમ.
Yew, *s.* (યૂ) હમેશા લીલું રેહેતું ઝાડ. Hue, *s.* (હ્યૂ) રંગ.

Hew, *v.* (હ્યૂ) કાપવું, વાઢવું (ઝાડ), ફોડવું (પથ્થર).
Mute, *s.* (મ્યૂટ) ચૂપ, મૂંગું, ૨ ઉચ્ચાર થાય નહીં એવું.
Mule, *s.* (મ્યૂલ) ખચ્ચર. Sew′-er, *s.* (સ્યૂઅર) નળ, ખાળ.
Sue, *v.* (સ્યૂ) ફરિયાદી કરવી. Suit, *s.* (સ્યૂટ) દાવો.

No. 4.

Boy, *s.* (બૉય) છોકરો. Oil, *s.* (ઑઇલ) તેલ.
Boil, *s.* (બૉઇલ) ગુમડું, ફોલો. *vt.* ઉકાળવું.
Soil, *s.* (સૉઇલ) જમીન, ભોંય, ૨ દેશ, ૩ માટી.
Spoil, *v.* (સ્પૉઇલ) બગાડવું. Joint, *s.* (જૉઇન્ટ) સાંધો.
Point, *s.* (પૉઇન્ટ) અણી. Moist, *a.* (મૉઇસ્ટ) ભીનું.
Choice, *s.* (ચૉઇસ) મરજી. Noise, *s.* (નૉઇઝ) અવાજ.
Hoist, *v.* (હૉઇસ્ટ) ચઢાવવું, ઊંચકી લેવું.
Joist, *s.* (જૉઇસ્ટ) મોભ. Toy, *s.* (ટૉય) રમકડું.
Joy, *s.* (જૉય) આનંદ, હર્ષ, ખુશી, ૨ વિનોદ.

No. 5.

Bound, *s.* (બાઉન્ડ) કુદકારો, ૨ હદ. Mound, *s.* (માઉન્ડ)
Mouth, *s.* (માઉથ) મ્હોડું, વદન. [પુસ્તો, ૨ ટેકરી.
Round, *a.* (રાઉન્ડ) ગોળ, ચક્રાકાર. [ગી, ૨ મજબુત.
Sound, *s.* (સાઉન્ડ) અવાજ, શબ્દ, ૨ સાંકડી ખાડી. *a.* નિરો-
Found, *v.* (ફાઉન્ડ) પાયો નાખવો, ૨ સ્થાપવું, ૩ સોધી કાહડવું.
Bow, *s.* (બાઉ) સલામ, ૨ કામઠું. Cow, *s.* (કાઉ) ગાય.
Crown, *s.* (ક્રાઉન) મુગટ, તાજ, ૨ રાજા, ૩ ગાદી, રાજ્ય, ૪
એક જાતનો સિક્કો.

No. 6.

Here, *adv.* (હીઅર) અહીંઆં. Fear, *s.* (ફીઅર) બ્હીક.
Rear, *s.* (રીઅર) પાછલી બાજુ. Mere, *adv.* (મીઅર) માત્ર.
Steer, *v.* (સ્ટીઅર) ચલાવવું-હંકારવું (વહાણ).
Ap-pear′, *v.* (ઍપીઅર) દેખાવું. Deer, *s.* (ડીઅર) હરણ.
Dear, *a.* (ડીઅર) પ્યારૂં. Beard, *s.* (બીઅર્ડ) દાઢી.

No. 7.

Fire, *s.* (ફાયર) અગ્નિ. Ad-mire′, *v.* (ઍડમાયર) અચરતથવું.
As-pire′, *v.* (ઍસ્પાયર) ઇચ્છા-ઉમેદ. Wire, *s.* (ઉવાયર) તાર.
At-tire′, *s.* (ઍટાયર) વસ્ત્ર. Re-tire′, *v.* (રિટાયર) પાછું જવું.
Li′-ar, *s.* (લાયર) જુઠું બોલનાર. High′-er, *a.* (હાયર)
Buy′-er, *s.* (બાયર) ખરીદદાર, ખરીદી કરનાર. [વધારે ઊંચું.

No. 8.

Cure, *s.* (ક્યૂર) આરામ. Al-lure′, *v.* (અલ્યૂર) લલચાવવું.
Pure, *a.* (પ્યૂર) સ્વચ્છ. Sure, *a.* (શ્યૂર) ખાતરી વાળું.
En-dure′, *v.* (એન્ડ્યૂર) ખમવું.
As-sure′ *v.* (ઍશ્યૂર) ખાતરી કરવી.
In-sure′, *v.* (ઇન્શ્યૂર) ખચિત-નક્કી કરવું, વીમો ઉતારવો.
Sew′-er, *s.* (સ્યૂઅર) ખાળ. Ew′-er, *s.* (યૂઅર) કળશીઓ.

IV. LESSON.

TO BE LEARNT BY HEART.

To be learnt (ટુબી-લર્ન્ટ) શીખવું } મ્હોડે કરવું.
by heart, (બાઇ-હાર્ટ) અંતઃકરણથી }
Sun, *s.* (સન) સૂર્ય, સૂરજ. With, *prep.* (ઉવિથ) સહિત, વાળો.
Beams, *s.* (બીમ્સ) કીરણો. So, *adv.* (સો) આવાં.
Bright, *a.* (બ્રાઇટ) ચળકતાં તેજસ્વી.
Moon, *s.* (મૂન) ચંદ્ર. Shines, *v.* (શાઇન્સ) પ્રકાશેછે.
By night, (બાઇ-નાઇટ) રાત્રે, રાતે.
Skies, *s.* (સ્કાઇઝ) આકાશો. Seem, *v.* (સીમ) દેખાયછે.
So fair, *a.* (સો-ફેર) આવાં સુંદર-રળીઆમણાં.
Stars, *s.* (સ્ટાર્સ) તારા. Glit-ter′, *v.* (ગ્લિટર) ઝગઝગે છે.

V. READING LESSON.

Gun′-ny, *s.* (ગનિ) ગુણપાટ.
Strong, *a.* (સ્ટ્રૉંગ) મજબૂત, જબરૂં.

Coarse, *a.* (કોર્સ) જાડું, ઘટ્ટ.
Sack´-cloth *s.* (સૅક-ક્લોથ) કોથળાનું કપડું, ખાદી, ગુણટાટ.
Is used, *v.* (ઈઝ-યૂઝડ) કામમાં આવેછે.
Bags, *s.* (બૅગ્સ) કોથળીઓ. Sacks, *s.* (સૅક્સ) કોથળા, ગુણો.
Pack´-ing, *prp.* (પૅકિંગ) સીંકડીને બાંધતાં-બાંધવું.
Goods, *s.* (ગુડ્ઝ) માલ, સામાન, વેપારની જણસો.
Shape, *s.* (શેઈપ) આકૃતિ.
Is brought, *v.* (ઈઝ-બ્રૉટ) લાવવામાં આવેછે.
Most´-ly, *adv.* (મોસ્ટલિ) ઘણું કરીને.
Holds, *v.* (હોલ્ડ્ઝ) રહેછે, માએછે, સમાએછે.
About, *adv.* (એબાઉટ) સુમારે, આસરે.
Maunds, *s.* (મૉન્ડ્સ) મણ.
Dif´-fer-ent, *a.* (ડિફરન્ટ) જૂદી જૂદી.
Sorts, *s.* (સૉર્ટ્સ) જાત, પ્રકાર.
Such as, *adv.* (સચ-એઝ) જેવાકે, જેમકે.
Pulse, *s.* (પલ્સ) દાળ.
As well as, *adv.* (ઍઝ-વેલ-ઍઝ) તેમજ, તેજ પ્રમાણે.
Sugar, *s.* (શુગર) ખાંડ. Cof´-fee, *s.* (કૉફી) બુન, કાફી.
Pep´-per, *s.* (પેપર) મરી. Pro´-duce, *s.* (પ્રોડ્યુસ) પેદાશ, પાક.
Are ex-port´-ed, *v.* (એક્સપોર્ટેડ) દેશાંતર ખાતે મોકલવામાં
In-i´-ti-al, *s.* (ઇનિશિયલ) આદ્યાક્ષર. [આવેછે.
Is mute, *v.* (ઈઝ-મ્યૂટ) બોલાતો નથી.
Gen´-e-ral-ly, *adv.* (જનરલિ) ઘણું-મુખ્યત્વે કરીને.
Al´-most, *adv.* (ઑલમોસ્ટ) બિલકુલ.
Is si´-lent, *n.* (સાઈલંટ) ઉચ્ચાર થતો નથી, અનુચ્ચારિતછે.
Al´-ways, *adv.* (ઑલ-વેઝ) હમેશા.
Is fol´-lowed, *v.* (ફૉલોડ) પાછળ-પછવાડે આવેછે.

VI. EXERCISE.

Ex´-er-cise, *s.* (એક્સરસાઇઝ) અભ્યાસ પાઠ.
Cæsar, *s.* (સીઝર) રોમ શેહેરના એક સરદારનું નામ છે.
Crown, *s.* (ક્રાઉન) મુગટ, રાજ્ય.
Aimed, *v.* (એઇમ્ડ-એમ્ટ) તાકયું, ધાર્યું, મનસુબો કર્યો.
Failed, *v.* (ફેઇલ્ડ) નિષ્ફળ થયો, કંઇ વળ્યું નહિ.
Have lost, *v.* ખોયો } ભુલો પડયો છું.
My way, *s.* મારો રસ્તો }
Passed, *v.* (પાસ્ડ) કાહડયો, ગુજાર્યો. Whole, *a.* (હોલ) આખો.
Gaol, *s.* (જેઇલ) બંધીખાનું, તુરંગ. Heir, *s.* (એર) વારસ.
Aunt, *s.* (આન્ટ) કાકી, મામી, માસી ફોઇ.
Shall launch, *v.* (શાલ-લૉન્ચ) ઝોકાવીશ, હડસેલીશ.
Flood, *s.* (ફલડ) રેલ, પુર.
Do pause, *v.* (ડુ-પૉઝ) અટકોછો. Cause, *s.* (કૉઝ) કારણ.
Ea´-gle's *s.* (ઇગલ્સ) ગરૂડ પક્ષીનું, પક્ષીરાજનું.
Is armed, *v.* (ઇઝ આર્મ્ડ) હથિયાર બંધ-સજ કરેલું છે.
Beak, *s.* (બીક) ચાંચ. Claws, *s.* (કલૉઝ) પંજા, નહોર.
A great dread, *s.* (ડ્રેડ) ભારે બહીક-દેહેશત-ધાસ્તી.
Break´ing, *pr.p* (બ્રેકિંગ) તોડવાને, ઉલ્લંઘન કરવાને.
Re-ceived´, *v.* (રિસીવ્ડ) મળ્યું. Friend, *s.* (ફ્રેન્ડ) દોસ્ત.
Dew, *s.* (ડયૂ) ઝાકળ, ઓસ. Is fall´-ing, *v.* (ફૉલિંગ) પડેછે.
Greeks, *s.* (ગ્રીક્સ) ગ્રીસ દેશના લોકો, યુનાની લોક.
Be-lieved´, *v.* (બીલીવ્ડ) માનતા હતા.
Phœ´-nix, *s.* (ફીનિક્સ) ફીનિક્સ નામનું પક્ષી. [સજીવન થવું.
Used to die, *v.* મરી જવું. Come to life, જીવતું થવું,
Again, *ad.* (અગેન) પાછું ફરીને.
Per-ceive´, *v.* (પરસીવ) લાગેછે. સમજું-જાણું છુઉં.
Foes, *s.* (ફોઝ) દુશ્મન, શત્રુ. Are few, *v.* (ફયૂ) થોડાછે.
Grew old, *v.* (ગ્રુ-ઓલ્ડ) ઘરડું વૃદ્ધ થયું.

Burnt itself to death, (બર્ન્ટ ઈટસેલ્ફ ટુ-ડેથ) પોતાની
જાતને મોતમાં બાળવું, પોતાની મેળે બળી મરવું.

Flew up, *v.* (ફલુ-અપ) ઉડી ગયું.

Fire, *s.* (ફાયર) દેવતા. Be-came´, (બિકેમ) થયું.

Will show, *v.* (શો) બતાવીશ, દેખાડીશ.

Quite, *adv.* (ક્વાઈટ) છેક, તદ્દન. Youth, *s.* (યુથ) જુવાન.

Rod, *s.* (રૅાડ) સોટો, સોટી. Back, *s.* (બૅક) પીઠ, વાંસો.

Good, *s.* (ગુડ) સારા-ભલા (છોકરા). Key, *s.* (કી) કુંચી.

Drops, *v.* (ડ્રોપ્સ) ટપકેછે, છાંટા પડેછે.

To buy, (બાઈ) ખરીદ કરવાને, વેચાતું લેવાને.

Will build, *v.* (બિલ્ડ) બાંધી શકશો.

Teak´-wood. *s.* (ટીક-ઉડ) સાગનું લાકડું, સાગવાન.

Could build, *v.* બાંધી શકશો.

Swedish, *ad.* (સ્વીડિશ) સ્વીડન દેશની.

Fir´-wood, *s.* (ફર-ઉવુડ) સનોબરનું લાકડું.

Oak, *s.* (ઓક) ઓક જાતનું ઈમારતી ઝાડ (વિલાયતમાં).

Fir´-tree, *s.* (ફર-ટ્રી) સનોબરનું ઝાડ. Wind, *s.* (ઉવિન્ડ)

Blows, *v.* (બ્લોઝ) વાયછે, આવેછે (પવન). [પવન, વા.

Blow, *s.* (બ્લો) મુકી, ધપ્પો. Joy, *s.* (જૉય) ખુશી.

That boy is his father's joy, તે છોકરાને જોઈને તેનો
બાપ ખુશી થાયછે.

Pay, *v.* (પે) આપો. What is due, જે માગતું-લેહણુંછે તે.

Will sue, *v.* (સ્યુ) ફરિયાદી-દાવો કરીશ.

A court of law, ન્યાય-ઈનસાફની કોરટ.

Suit, *s.* (સ્યુટ) દાવો. At law, કાયદા પ્રમાણે, કાયદાની રૂએ.

A-gainst´, *prep.* (અગેન્સ્ટ) ઉપર, વિરૂદ્ધ.

I have a suit at law against him, મેં તેના ઉપર કાયદા
પ્રમાણે દાવો માંડ્યોછે.

VII. LESSON.

None', s. (નન) કોઈ નહી.
Will trust', v. (ટ્રસ્ટ) વિશ્વાસ રાખશે ભરૂશો કરશે-માનશે.
Li'-ars, s. (લાયર્સ) જુઠ્ઠાનો. Though', (ધો) અગરજો.
Word', s. (વર્ડ) શબ્દ, બોલ, કહેવું તે. [સાચો હોય.
E'ven, adv. (ઇવન) પણ. Be true', v. (ટ્રુ) ખરો હોય,
Lies' v. (લાઇઝ) જુઠું બોલેછે. To hide', (હાઇડ) છુપાવવાને.
Turns', v. (ટરન્ઝ) ફેરવે-બદલેછે. Sing'-le, s. (સિંગલ) એક.
Fault', s. (ફાલ્ટ) ભુલ, ગુનો.

VIII. EXERCISE ON THE CONSONANTS.

Bat, s. (બૅટ) વાગોળ. Pat, v. (પૅટ) પંપાળવું.
Ban, s. (બૅન) જાહેર ખબર. Pan, s. (પૅન) પેણો.
Bad, a. (બૅડ) ખરાબ. Pad, s. (પૅડ) ધીમી ચાલનો ઘોડો.
Bane, s. (બેઇન) ઝેર, નાશ. Pane, s. (પેઇન) કાચની તકતી.
Bleed, v. (બ્લીડ) લોહી વહેવું. Plead, v. (પ્લીડ) લડવું.
Bill, s. (બિલ) દસ્તાવેજ. Pill, s. (પિલ) ગોળી.
Pall, s. (પૉલ) જભ્ભો. Ball, s. (બાલ) ગોળો.
Ban-'ish, v. (બૅનિશ) દેશનિકાલ કરવું. [ખાવાં.
Pun'-ish, v. (પનીશ) શિક્ષા કરવી. Sob, v. (સૉબ) ડુસકાં
Sop, s. (સૉપ) પ્રવાહી પદાર્થમાં પલાળી મુકેલો ખાવાનો પદાર્થ.
Robe, (રોબ) જામો, જભ્ભો. Rope, s. (રોપ) દોરડું, દોરી.
Cub, s. (કબ) પશુનાં બચ્ચા (ચોપગાં). Cup, s. (કપ) પ્યાલું.
Scrap, s. (સ્ક્રૅપ) કકડો. Scrub, s. (સ્કબ) ઘસીને સાફ કરવું.

2 & 3.

Ca'-ble, s. (કેઇબલ) વહાણ લંગારવાનું દોરડું, લંગર.
Can, s. (કૅન) કટોરો, પ્યાલો. v. શકવું. Cask, s. (કૅસ્ક) પીપ.
Cease, v. (સીસ) બંધ પડવું. Cer'-tain a. (સર્ટન) નક્કી.
Ci'-ty, s. (સિટિ) શહેર. Ci'-vil, a. (સિવિલ) વિવેકી.

Cot, s. (કૉટ) ઝુંપડી. Coal, s. (કોલ) કોલસા.
Co'-in, s. (કોઇન) સિક્કો. Cul'-ti-vate, v. (કલ્ટિવેટ) ખેડવું.
Cu'-ri-ous, a. (ક્યુરિયસ) આતુર. Cus'-tom, s. (કસ્ટમ) ચાલ.

4 & 14.

Made, v. (મેઇડ) કીધું. Mate, s. (મેઇટ) સોબતી.
Dame, s. (ડેઇમ) બાઇ. Tame, v. (ટેઇમ) પાળવું.
Dip, v. (ડિપ) બોળવું. Tip, s. (ટિપ) ટોચ.
Nod, v. (નૉડ) ડોકી હલાવવી.
Sad, a. (સૅડ) દલગીર, શોકાતુર. Sat, (સૅટ) બેઠા.
Send, sent, v. (સેન્ડ, સેન્ટ) મોકલવું, રવાને કરવું, મોકલ્યું.

5 & 15.

Strife, s. (સ્ટ્રાઇફ) કજીયો. Strive, v. (સ્ટ્રાઇવ) મેહેનત.
Life, s. (લાઇફ) જીવ. A-live', a. (અેલાઇવ) જીવતું.
Wife, s. (ઉવાઇફ) સ્ત્રી. Wives, s. (ઉવાઇવ્ઝ) સ્ત્રીઓ.
Vale, s. (વેઇલ) બે પહાડ વચ્ચેની જગ્યા, ખીણ.
Val'-ley, (વૅલી) નદીની આસપાસની નીચાણ ધરતી.
Fol-'ly, s. (ફૉલિ) મૂર્ખાઇ, બેવકૂફી.

3 & 7.

Cash, s (કૅશ) રોકડનાણું, નગદી. Gash, (ગૅશ) જખમ, ઘા.
Duck, s. (ડક) બતક. Dug, v. (ડગ) ખોદ્યું.
Dock, s. (ડૉક) ગોદી (વહાણની). Curl, s. (કર્લ) ગુચ્છો.
Girl, s. (ગર્લ) છોકરી. Card, s. (કાર્ડ) ગંજીફાનું પાનું.
Guard, s. (ગાર્ડ) ગારદી. Ga'-ble, s. (ગેઇબલ) છાપરાનો
ઢળતો ભાગ.
Kin, s. (કિન) સગપણ. Be-gin, v. (બિગિન) શિરૂ કરવું.

V & W.

Vain, a. (વેઇન) નિરર્થક. Won, (ઉવન) જીત્યો.
Vine, s. (વાઇન) દ્રાક્ષનો વેલો. Wine, (ઉવાઇન) દારૂ.

Vil´-lage s. (વિલેજ) ગામડું. Wil´-ling, s. (ઉવિલિંગ) ખુશી.
Vale, s. (વેઇલ) ખીણ, ખીંડ. Wail, s. (ઉવેઇલ) રડવું તે.
Vent, v. (વેન્ટ) ઉભરો કાઢવો Went, v. (ઉવેન્ટ) ગયો.
Vaunt, s. (વૉન્ટ) બડાઈ. Want, s. (ઉવૉન્ટ) તંગી.

6 & 7.

Grace, s. (ગ્રેઇસ) કૃપા. Gi´-ant, s. (જાયન્ટ) રાક્ષસ.
Pa´-geant, s. (પૅજન્ટ) તમાશો, જોવાનું.
God, s. (ગૉડ) પરમેશ્વર. Glo´-ry, s. (ગ્લોરી) મહિમા.
Oblige´ v. (ઑબ્લાઇજ) ઉપકારી થવું, ફરજ પડવી.
Gal´-lant, a. (ગૅલન્ટ) ભભકાદાર, ૨ બાહાદુર. s. છેલ.
Sage, s. (સેઇજ) ડાહ્યું, વિચક્ષણ. Glass, s. (ગ્લાસ) કાચ.
Egg, s. (એગ) ઈંડું. Gold, s. (ગોલ્ડ) સોનું, સુવર્ણ.
Gas, s. (ગૅસ) વાયુરૂપી પદાર્થ. Gum, s. (ગમ) ગુંદર.
Gun, s. (ગન) બંદૂક. Judg´ment, s. (જજમેન્ટ) ફેસલો.
Age, (એઇજ) આયુષ્ય. Gem, s. (જેમ) રત્ન.
Ge´-ni-us, s. (જીનિયસ) સ્વાભાવિક બુદ્ધી-અક્કલ.
Page, s. (પેઇજ) ખિજમદગાર, ૨ પાનું.
Cage, s. (કેઇજ) પાંજરૂં. Gill, s. (ગિલ) ચુઈ.

18 & 19.

Though, *conj.* (ધો) અગરજો. Thing, s. (થિંગ) ચિજ.
Thank, v. (થૅંક) ઉપકાર માનવો. Thought, s. (થૉટ) વિચાર.
Bath, s. (બાથ) ન્હાવાની જગ્યા.
Breathe, v. (બ્રીધ) શ્વાસલેવો. Bathe, v. (બેઇધ) નવાડવું.
Clothe, v. (ક્લોધ) લુગડાં. Thin, a. (થિન) પાતળું.
Breath, s. (બ્રેથ) શ્વાસ. Cloth, s. (ક્લૉથ) લુગડું.
Span, s. (સ્પૅન) વેંત. a. ૨ ટુંકી. Spade, s. (સ્પેઇડ) કોદાળી.
Spot, s. (સ્પૉટ) કલંક. Spell, s. (સ્પેલ) મંત્ર.
Spill, v. (સ્પિલ) ઢોળવું, વેરવું.

Spine, *s.* (સ્પાઇન) કરોડ. Spite, *s.* (સ્પાઇટ) અંટસ, વેર.
Step, *s.* (સ્ટેપ) ડગલું. Stop, *s.* (સ્ટૉપ) અટકાવ.
Stiff, *a.* (સ્ટિફ) કઠણ, વળે નહીં તેવું.
Stand, *v.* (સ્ટૅન્ડ) ઉભા રહેવું. Sting, *s.* (સ્ટિંગ) ડંખ, દંશ.
Stare, *v.* (સ્ટેર) તાકીને જોવું. Stone, *s.* (સ્ટોન) પથ્થર.
Skin, *s.* (સ્કિન) ચામડી. School, *s.* (સ્કૂલ) નિશાળ.
Scrap, *s.* (સ્ક્રૅપ) કકડો. Sky, *s.* (સ્કાઇ) આકાશ, આસ્માન.

IX. READING LESSON.

My Sister. મારી બેહેન.

Lit´-tle, *a.* (લિટલ) ન્હાની. Sis´-ter, *s.* (સિસ્ટર) બેહેન.
But, *adv.* (બટ) માત્ર, ફક્ત. Years, *s.* (ઇયર્સ) વર્ષ.
Is old, *v.* (ઇઝ-ઓલ્ડ) ઉમ્મરેછે. At home, *s.* (હોમ) [ઘરમાં
Is worth, *v.* (ઇઝ-વર્થ) કિમ્મતની છે.
Weight, *s.* (વેઇટ) વજન, તોલ. Gold, *s.* (ગોલ્ડ) સુનું.

X. READING LESSON.

Cow, *s.* (કાઉ) ગાય. Horn, *s.* (હૉર્ન) સીંગડું.
Fish, *s.* (ફિશ) માછલું, મત્સ્ય. Gill, *s.* (ગિલ) ચુંઇ.
Horse, *s.* (હૉર્સ) ઘોડો અશ્વ. Hoof, *s.* (હૂફ) ખરી.
Duck, *s.* (ડક) બતક. Bill, *s.* (બિલ) ચાંચ.
Bird, *s.* (બર્ડ) પક્ષી. Wing, *s.* (વિંગ) પાંખ.
That, *conj.* કે (જેથી). On high, *adv.* (ઑન-હાઇ) ઉંચે.
May sail, *v.* (મે-સેઇલ) ઉડી શકે. Paw, *s.* (પૉ) પંજો.
Tail, *s.* (ટેઇલ) પુંછડી. Swim, *v.* (સ્વિમ) તરેછે (પાણીમાં).
Fly, *v.* (ફ્લાઇ) ઉડેછે. Walk, *v.* (વૉક) ચાલેછે.
Eat, *v.* (ઇટ) ખાયછે. Fin, *s.* (ફિન) પાંખ (માછલાની).
Feet, *s.* (ફીટ) પગો.
Ex-plan-a´-tion, *s.* (એક્સપ્લેનેશન) અર્થ, ટીકા, સમજણ.
De-fend´, *v.* (ડિફેન્ડ) બચાવ-રક્ષણ કરેછે.

Them-selves´, *pron.* (ધેમસેલ્વ્ઝ) તેઓનો, પોતીકો.
Breath, *v.* (બ્રીધ) શ્વાસ લેછે.
By means, (બાઈ-મિન્સ) ઉપાયથી-વડે.
Are so´-lid, *v.* (આર-સૉલિડ) નક્કર હોયછે. [કરીને.
Horn´-y, *v.* (હૉર્નિ) સિંગડાં જેવી સક્ત. So that, *conj.* તેથી
Can gal´-lop, *v.* (કૅન-ગૅલપ) ચારપગે કૂદતા કૂદતા દોડી શકેછે.
Fast, *adv.* (ફાસ્ટ) જલદીથી. Rough, *a.* (રફ) ખડબચડી.
Ston´-y, *a.* (સ્ટોનિ) પથ્થરવાળી. [ઊંચકી લેછે.
Ground, *s.* (ગ્રાઉન્ડ) જમીન. Kick, *v.* (કિક) લાત મારેછે.
In´-jure, *v.* (ઇન્જ્યર) દુઃખ દેછે. Pick up, *v.* (પિક-અપ)
En-a´-ble, *v.* (અનેબલ) શક્તિવાન-સમર્થ કરેછે. [ચાલેછે.
Through, *prep.* (થ્રુ) માં. Sail, *v.* (સેઈલ) હંકારેછે,
Solid. *ad.* (સૉલિડ) નક્કર.
Di-vid´-ed, *v.* (ડિવાઈડેડ) ભાગ-વિભાગ થયલા, વેહેંચાયલા.
Toes, *s.* (ટોઝ) આંગળાં. Claws, *s.* (ક્લૉઝ) નહોર, પંજા.
Can jump, *v.* (જમ્પ) કુદી શકેછે.
(can) Climb, *v.* (કલાઈમ્બ) ચઢી શકેછે.
Are use´-ful, *v.* (યુસફુલ) ઉપયોગીછે, કામ લાગેછે.
For brush´-ing off, (બ્રશિંગ-ઑફ) ઉરાડી મૂકવાને.
Tire´-some, *a.* (ટાયરસમ) કંટાળો ઉપજાવનારી, હેરાન કરવી.
Flies, *s.* (ફ્લાઇઝ) માંખી. An´-i-mals, *s.* (ઍનિમલ્સ)
Limbs, *s.* (લિમ્બ્સ) અવયવો. [જાનવરો.
Or´-gans, *s.* (ઑરગન્સ) ઇંદ્રીયો, દ્વારો.
A-dapt´-ed, *pp.* (ઍડૅપ્ટેડ) યોગ્ય-લાયક કરેલાં.
Wants, *s.* (વૉન્ટસ) તંગી, જરૂરીયાત.
Man´-ner, *s.* (મૅનર) રીતભાત, પ્રકાર.

XI. EXERCISE.

A-verse´, *a.* (અવર્સ) પ્રતિકુળ.

Ab-sent, *a.* (ઍબસેન્ટ) ગેરહાજર. [એકાએક.
Ab′-ject, *a.* (ઍબજેક્ટ) નીચ. Ab-rupt′, *a.* (ઍબ્રપ્ટ)
Ab-stain′, *v.* (ઍબસ્ટેઇન) દૂર રેહેવું. A-dopt′, *v.* (ઍડૉપ્ટ)
Ad-here′, *v.* (ઍડહીઅર) વળગવું. [દત્તક કરી લેવું.
Ad-di′-tion, *s.* (ઍડિશન) વધારો, ઉમેરો.
Ad′-jec-tive, *s.* (ઍડજેક્ટિવ) વિશેષણ.
Ad′-verb, *s.* (ઍડવર્બ) ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય.
Ad′-vo-cate, *s.* (ઍડવોકેટ) વકીલ. [એકઠું-કરવું.
Co-here′, *v.* (કોહીઅર) બાઝી રેહેવું. Col-lect′, *v.* (કલેક્ટ)
Con-sent′, *s.* (કનસેન્ટ) સંમતિ.
Com-pound′, *v.* (કૉમપાઉન્ડ) મેળવવું.
Com-bine′, *v.* (કમ્બાઇન) મેળવવું, સંયોગ કરવો, જોડવું.
Con-junc′-tion, *s.* (કનજંગ્કશન) ઉભયાન્વયી અવ્યય.
De-grade′, *v.* (ડિગ્રેઇડ) દરજ્જેથી ઉતારવું.
De-based′, *v.* (ડિબેઇસ્ડ) હલકું પાડવું, ૨ કિંમત, માન ઘટવું.
De-cide′, *v.* (ડિસાઇડ) ચુકાદો-નિકાલ કરવો, ફડચો ક.
De-ter′-mine, *v.* (ડિટર્મિન) ઠરાવ-નિર્ણય કરવો, ૨ ફડચો ક.
Des-cend,′ *v.* (ડિસેન્ડ) ઉતરવું.
Dis-perse′, *v.* (ડિસ્પર્સ) વિખેરી નાંખવું, ૨ પ્રસાર કરવું.
Dif′-fer, *v.* (ડિફર) જુદા પડવું. Dis-grace′, *v.* (ડિસગ્રેઇસ)
Dif-fuse′, *v.* (ડિફ્યૂઝ) ફેલાવવું. [અપમાન.
Di-min′-ish, (ડિમિનિશ) ઘટાડવું. Dis-turb′, *v.* (ડિસ્ટર્બ)
Ex-tend′, *v.* (એક્સટેન્ડ) લંબાવવું. [હરકત કરવી.
Ex-hib′-it, *v.* (એગ્ઝિબિટ) નજર આગળ દેખાડવું.
Em′-a-nate, *v.* (ઇમૅનેઇટ) ઉત્પન્ન થવું, નિકળવું.
E-ject′, *v.* (ઇજેક્ટ) બાહેર કાહડવું-ફેંકવું, ૨ બરતરફ ક.
E-lude′, *v.* (ઇલ્યૂડ) ચુકવવું, ૨ નજર ચુકાવવી.
Ed′-it-or, *s.* (એડીટર) અધિપતિ, એડીટર.
Ed′-u-cate, *v.* (એજ્યુકેટ) કેલવણી આપવી, શીખવવું.

E-merge, *v.* (ઈમર્જ) બહાર નિકળવું-આવવું.
In-nu′-mer-a-ble, *a.* (ઈન્યૂમરેબલ) અગણિત, બેસુમાર.
In′-no-cent, *a.* (ઈનોસન્ટ) નિરૂપદ્રવી, ૨ નિરપરાધી, નિષ્પાપ.
In-just′-ice, *s.* (ઈન્જસ્ટિસ) અન્યાય, અધર્મ, ગેરઈનસાફ.
In-ca′-pa-ble, *a.* (ઈન્કેપેબલ) અશક્ત, નાલાયક.
In-glo′-ri-ous, *a.* (ઈનગ્લોરિયસ) અપકીર્તિવાન.
In-ju-di′-ci-ous, *a.* (ઈન્જ્યુડિશિયસ) અવિચારી, અવિવેકી.
In-tro-duce′, *v.* (ઈન્ટ્રોડયૂસ) દાખલ કરવું.
In-sert′ *v.* (ઈન્સર્ટ) દાખલ કરવું, અંદર મૂકવું.
In-quire′, *v.* (ઈન્ક્વાયર) પૂછવું, ૨ તપાસ કરવી, ૩ ખબર પુછવી.
In-scribe′, *v.* (ઈન્સ્ક્રાઈબ) ઉપર લખવું.
In-ject′, *v.* (ઈન્જેક્ટ) પિચકારી મારવી.
In-ter-rupt′, *v.* (ઈન્ટરપ્ટ) અટકાવવું, ખંચ પાડવું.
In-trude′, *v.* (ઈન્ટ્રૂડ) ઘુસવું, ૨ મર્યાદા છોડી જવું.
Pro-pose′, *v.* (પ્રોપોઉઝ) વિચાર બતાવવો, દરખાસ્ત કરવી.
Pro-tract′, *v.* (પ્રોટ્રેક્ટ) પહોચ્યાડયાં-લંબાવ્યાં કરવું.
Pro-duce′, *v.* (પ્રોડયૂસ) રજુ કરવું, ૨ બહાર કરવું, ૨ ઉત્પન્ન કરવું.
Pro-ject′, *v.* (પ્રોજેક્ટ) નાંખવું, ફેંકવું, ૨ વિચાર ઉઠાવવો.
Pro-claim′, *v.* (પ્રોક્લેઈમ) ઢંઢેરો ફેરવવો, પ્રસિદ્ધ કરવું.
Pro′-fit, *s.* (પ્રોફિટ) લાભ, નફો, ૨ ફાયદો.
Pre-side′ *v.* (પ્રીઝાઈડ) પ્રમુખ-સરનશીન થવું.
Pre-fix′, *v.* (પ્રીફિક્સ) પૂર્વ-આરંભે મૂકવું, ઉપસર્ગ.
Pre-po-si′-tion, *s.* (પ્રેપોઝિશન) શબ્દ યોગી અવ્યય.
Pre-pare′, *v.* (પ્રિપેર) તૈયાર-યોગ્ય કરવું.
Pre-dict′, *v.* (પ્રિડિક્ટ) આગળથી-ભવિષ્ય બાંધીને કેહવું.
Su-pe′ri-or, *a.* (સુપીરિયર) ઊંચું, ઊંચા દરજ્જાનું, ૨ શ્રેષ્ઠ.
Su-preme′, *a.* (સુપ્રીમ) શ્રેષ્ઠ, સર્વોપરી, ૨ સર્વોત્તમ.
Su-per′-flu-ous, *a.* (સુપરફ્લુઅસ) ખપ કરતાં વધારે, નકામું.
Su-per-struc′-ture, *s.* (સુપરસ્ટ્રક્ચર) ઉપરની ઈમારત.

Su-per-in-tend, *v.* (સુપરઇન્ટેન્ડ) ઉપર દેખરેખ-રાખવી.
Sub'-ject, *s.* (સબ્જેક્ટ) રૈયત, પ્રજા, ૨ વિષય, બાબત ૩ કર્તા.
Sub'-stance, *s.* (સબસ્ટન્સ) પદાર્થ.
Sub'stan-tive, *s.* (સબસ્ટૅન્ટિવ) નામ (વ્યાકરણમાં).
Sup-port', *s.* (સપોર્ટ) ટેકો, આધાર, ૨ ગુજરાન, નિર્વાહ
Sub-mit', *v.* (સબમિટ) તાબે-શરણ થવું, ૨ મોકલવું (તરફ).
Sub-or'-din-ate, *a.* (સબૉર્ડિનેટ) તાબાનું, હાથ તળેનું.

XII. EXERCISE

ON WORDS TO BE DISTINGUISHED FROM EACH OTHER.

એક બીજામાંથી શબ્દો (ના અર્થો) ઓળખવા વિશે.

On, *prep.* (ઑાન) વિશે.
To be dis-ting'-uished, (ડિસ્ટિંગ્વિશ્ડ) ઓળખવું.
Bow, *s.* (બાઉ) સલામ. Mas'-ter, *s.* (માસ્ટર) મેહતાજી, શેઠ.
Bow, *s.* (બો) કામઠું, ધનુષ્ય. Ar'-rows, *s.* (ઍરોઝ) તીર. બાણ.
Edge, *s.* (એજ) કોર, કોરણ. Age, *s.* (એઇજ) ઉમ્મર, વય.
Sedge, *s.* (સેજ) કચરો. Ri'-ver, *s.* (રિવર) નદી.
Sage, *a.* (સેઇજ) ડાહ્યો. Go'-ver-nor, *s.* (ગવર્નર) હાકેમ.
Is wound up, *v.* (ઉવાન્ડ-અપ) કુંચી આપી છે.
Clock, *s.* (ક્લૉક) ઘડીઆળ. Wound, *s.* (ઉન્ડ) જખમ, ઘા.
Go through, પૂરો કરો (પાઠ). [ઉત્પન્ન કરે એવા હોય.
May be te'-di-ous, *v.* (ટીડિયસ) કંટાળા ભરેલા-કંટાળો
Ploughs, *s.* (પ્લાઉઝ) હોળો, હળો (ખેડવાના).
Are rude, *v.* (રૂડ) સુધારો-કેળવણી પામ્યા વગરનાં છે.
Parch'-ment, *s.* (પાર્ચમેન્ટ) ચર્મ પત્ર. [બોલ્યા છો.
Tough, (ટફ) ચીકણું-મજબૂત. Have said, *v.* કહ્યું છે,
E'-nough, *a.* (ઇનફ) બસ, જોઇએ તેટલું, પુરતું.
Cough, *s.* (કૉફ) ઉધરસ, ખાંસી. Bough, *s.* (બાઉ) ડાળી, ડાળ.
Ba'-bul, *s.* (બાબુલ) બાવળ. Bought, *v.* (બૉટ) વેચાતીલીધી.

Pulse, *s.* (પલ્સ) નાડ. High, *a.* (હાઇ) ઉતાવળી-ઝડપવાળી.
Is eat-ing, *v.* (ઈટિંગ) ખાયછે. Pulse, *s.* (પલ્સ) ચાણા.
Beams, *s.* (બીમ્સ) કિરણો. Beams, *s.* (બીમ્સ) બારોટિયા.
Fool´-ish, (ફુલિશ) મૂર્ખ, બેવકુફ.
Peo´-ple, *s.* (પીપલ) લોકો. Be-lieve´, *v.* (બિલીવ) માનેછે.
Witch´-es, (ઉવિચિઝ) ડાકણો, ડાકણીઓ.
Bale, *s.* (બેઈલ) ગાંસડી. Goods, *s.* (ગુડસ) સામાન, માલ.
Ring, *v.* (રિંગ) વગાડો, ઠોકો. Bell, *s.* (બેલ) ઘંટ.
Kinds, *s.* (કાઇન્ડસ) જાત, પ્રકાર. [માયાળુ-દયાળુ.
Do pre-fer´, *v.* (પ્રિફર) પસંદ કરોછો. Kind, *a.* (કાઇન્ડ)
Horse, *s.* (હોર્સ) ઘોડો. Twice, *adv.* (ટવાઇસ) બેવાર.
Race´-course, *s.* (રેઇસ-કોર્સ) સરતનો રસ્તો (ઘોડાનો).
Cloth, *s.* (ક્લૉથ) કપડું. Too, *adv.* (ટૂ) ઘણું.
Coarse, *a.* (કોર્સ) ઘટ્ટ-જાડું. Course, પદ્ધતિ.
Read´-ing, *s.* (રીડિંગ) વચન. Tai´-lor, *s.* (ટેઇલર) દરજી.
To sew up, (સો) સીવી લેવાને. Hole, *s.* (હોલ) બાકુ, કાણું.
Coat, *s.* (કોટ) અંગરખો, ડગલો. Sow, *s.* (સાઉ) ડુકરી.
Lit´-ter, *s.* (લિટર) વેતર (એકી વખતે અવતરેલાં બચ્ચાં).
Pigs, *s.* (પિગ્સ) ડુકરનાં બચ્ચાં.
Are go´-ing, *v.* (ગોઈંગ) જાયછે. To sow, (સો) વાવવાને.
Baj´-ree, *s.* (બાજરી) બાજરી. Field, *s.* (ફીલ્ડ) ખેતર.
Ought to get off, ખસેડવી જોઇએ.
Re-sist´-ance, *s.* (રિઝિસ્ટન્સ) અડકાવ, પ્રતિબંધ.
Vain, *a.* (વેઇન) નકામો-નિરર્થક.
Sur´-geon, *s.* (સર્જન) વાઢકુટીઓ, શસ્ત્રવૈદ્ય.
O´-pened, *v.* (ઓપન્ડ) ખોલી.
Vein, *s.* (વેઇન) નસ, શિરા, ફસ. Arm, (આર્મ) હાથ.
Vane, *s.* (વેઇન) વાયુગતિદર્શકયંત્ર, પવનચક્રી.
Shows, *v.* (શોઝ) બતાવેછે. How, *adv.* (હાઉ) કેમ, શી રીતે.

Wind, s. (ઉવિન્ડ) પવન. Blows, v. (બ્લોઝ) વાયછે, આવેછે.
Bay, v. (બે) ભસેછે. Bay, s. (બે) અપ્પાત, ઉપસાગર.
Stag, s. (સ્ટૅગ) સાબર. [સંકટમાં આવી પડવાથી (શિકારીના).
Be´-ing hard press´-ed, (બીઈંગ-હાર્ડ-પ્રેસ્ડ) ભારે-મોટા
Turned, v. (ટર્ન્ડ) ફર્યું, ચાલ્યું.
To bay, બચાવ કરવાને સામું થવું.
Was cov-ered, v (કવર્ડ) ઢાંકેલું હતું.
Veil, s. (વેઈલ) બુરખો, ઘુમટો.
Val´-ley, s. (વૅલી) નદીની આસપાસની નીચાણ ધરતી, ખીણ.
Po´-et-ry, s. (પોઍટ્રિ) પદ્ય, કવિતા.
Is called, v. (કૉલ્ડ) કહેછે. Vale, s. (વેઈલ) ખીણ, ખોડ.
Whale, s. (ઉહ્વેઈલ) મગરમચ્છ, વ્હેલ.
E-nor´-mous, a. (ઈનૉર્મસ) ઘણુંજ મ્હોટું, વિરાટ.
Wail, s. (ઉવેઈલ) રડારોડ, આક્રંદ.
Mourn´-ers, s. (મોર્નર્સ) શોક કરનારા
Was heard, v. (હર્ડ) સંભળાઈ હતી
Morn´-ing, s. (મૉરનિંગ) સવાર, પ્રાતઃકાળ.
Clothes, s. (ક્લોથ્ઝ) લુગડાં, કપડાં.
Rent, a. (રેન્ટ) ફાટી ગયલાં.
Cul´-ti-vat-or, s. (કલ્ટિવેટર) ખેડુત, ખેતીકરનાર.
Pays, v. (પેઇઝ) આપેછે, ભરેછે.
Rent, s. (રેન્ટ) ગણોત, વસુલ.
Go´-vern-ment, s. (ગવર્નમેન્ટ) સરકાર, રાજ્ય ચલાવનાર.
Flat, a. (ફ્લૅટ) સપાટ. Coun´-try, s. (કન્ટ્રિ) દેશ, ભૂમિ.
Plain, s. (પ્લેઈન) મેદાન. Plain, v. (પ્લેઈન) ખુલ્લું.
Have learnt, v. (લર્ન્ટ) શિખ્યા છો, તૈયાર કર્યો છે.
Car´-pen-ter's, s. (કાર્પેન્ટર્સ) સુથારનો.
Plane, s. (પ્લેઈન) રંદો. Hen, s. (હેન) મુરઘી, કુકડી.
Lays, v. (લેઝ) મુકેછે. Eggs, s. (એગ્ઝ) ઈંડાં.

Lies, *v.* (લાઇઝ) પડી રહેછે. Ground, *s.* (ગ્રાઉન્ડ) જમીન.
Should lie, *v.* (શુડ-લાઇ) જુઠું-અનૃત બોલવું જોઇએ.
Bear, *s.* (બેર) રિંછ. Loves, *v.* (લવ્ઝ) ચાહેછે, ભાવેછે.
Honey, *s.* (હનિ) મધ. Bear, *v.* (બેર) સહન કરો, ખમો.
For-bear´, *v.* (ફરૂબેર) ખમાવશ કરો, ખામોશ રાખો, સબુરી
Bare, *a.* (બેર) ખુલ્લા, ઉઘાડા. Band, *s.* (બેન્ડ) ટોળી. [પકડો.
Rob´-bers, *s.* (રૉબર્સ) લૂટારા, ચોરો.
Mu-si´-cians, *s.* (મ્યુઝિશન્સ) ગવૈયા, ગાનારા.
Un-tie´, *v.* (અન્ટાઇ) છોડો. Bond, *s.* (બૅન્ડ) પટો, બંધ.
Rail´-way, *a.* (રેઇલવે) લોખંડની સડકનું.
Fare, *s.* (ફેર) ભાડું. Con´-duct, *s.* (કૉન્ડક્ટ) ચાલ, વર્ત્તણુક.
Fair, *a.* (ફેર) વાજબી, કલંક, વગરની-નિષ્કલંક.
Com-plex´-ion, *s.* (કૉમપ્લેકશન) વર્ણ, ચેહેરો, ર કાંતિ.
Fair, *a.* (ફેર) ગોરો, સુંદર, દેખાવડો, રૂપાળો.
Fared, *v.* (ફેર્ડ) ભોગવ્યું. Ill, દુઃખ. [(ઘોડાની).
Jour´-ney, *s.* (જર્નિ) મુસાફરી. Mane, *s.* (મેઇન) યાળ
A-gree´, *v.* (અૅગ્રી) મળતો આવું છુઁ.
In the main, (મેઇન) મુખ્ય બાબત, ઘણુંકરીને, ઘણે ભાગે.
Bale, *s.* (બેઇલ) ઘાંસડી. Cot´-ton, *s.* (કૉટન્) રૂ.
Has cheat´-ed, *v.* (ચીટેડ) છેતર્યા-ઠગ્યો છે.
Knave, *s.* (નેઇવ) ઠગ, લુચ્ચો માણસ.
Nave, *s.* (નેઇવ) નાય, નાયડી. Wheel, *s.* (ઉવ્હીલ) પૈડું.
Is brok´-en, *v.* (બ્રોકન) ભાંગી ગઇ છે.

XIII. READING LESSON.

Fed´, *v.* (ફેડ) ધવાડયો. Gen´-tle, *a.* (જેન્ટલ્) નરમ, કોમળ.
Breast´, *s.* (બ્રીસ્ટ) છાતી. [કોણ ધવડાવતું.
Who fed me from her gentle breast, મને હેત લાવીને
Hushed´, *v.* (હશ્ડ) ચૂપ-છાનો રાખ્યો.

Arms′, *s.* (આર્મ્સ) હાથ. To rest, સુવાડવા-ઊંઘાડવાને.
Cheek′, *s.* (ચીક) ગાલ. Soft′, *a.* (સૉફ્ટ) નરમ, ધીમી.
Kiss-′es, *s.* (કિસિસ) બચ્ચી, ચુંબન.
Prest′, *v.* (પ્રેસ્ટ) દાબી. Mo′-ther, *s.* (મધર) મા, માતુ.
Pain′, *s.* (પેઇન) દુઃખ. Sick′-ness, *s.* (સિક્નેસ) મંદવાડ.
Made me cry, (મેઇડ-મી-ક્રાઇ) મને રડાવવું, મને રડવું આવવું.
Gazed′, *v.* નીહાળીને જોવું. Heav′-y, *a.* (હેવી) ભારી, સુસ્ત.
Wept′, *v.* (વેપ્ટ) રડયું, રડવું. Fear′, *s.* (ફિયર) બ્હીક, ધાસ્તી.
Should die, *v.* (શુડ-ડાઇ) મરી જાઉં.
Can cease, *v.* (સીસ) બંધ પડી શકશે. To be, થવાને.
Af-fec′-tion-ate, *a.* (ઍફેક્શનેઇટ) માયાળુ, હેતાળુ, પ્રેમી.
Wast′, *v.* (વૉસ્ટ) હતી. Kind′, (કાઇન્ડ) માયાળુ.
Oh, no, (ઓઃ-નો અરે નહીં. Thought, *s.* (થૉટ) વિચાર.
Cannot bear, *v.* (બેર) ખમી-સહન કરી શકતો નથી.
Please′, *v.* (પ્લીઝ) ખુશી-મરજી હોય.
Life, *s.* (લાઇફ) જીંદગાની. To spare, (સ્પેર) બચાવવા-
Hope′, *v.* (હોપ) આશા રાખુંછું. [ઉગારવાને.
Shall reward′, *v.* (રિવૉર્ડ) બદલો વાળી આપીશ.
Care, *s.* (કેર) ફિકર, સંભાળ.

---

8. TABLE OF WORDS SIMILAR IN SOUND BUT DIFFERENTLY SPELT.

Si′-mi-lar, *a.* (સિમિલર) સરખાં, મળતાં.
Dif-fer-ent-ly, *adv.* (ડિફરન્ટલિ) જૂદી જૂદી રીતે.
Spelt, *pp.* (સ્પેલ્ટ) જોડણી કરેલાં. Ta′-ble, (ટેબલ) કોઠો.
Ail, (એઇલ) દુઃખ, પીડા. Ale, (એઇલ) એક જાતનો દારૂ.
Aisle, (આઇલ) સભાસ્થાનમાં જવાનો માર્ગ.
Isle, (આઇલ) ટાપુ, દ્વીપ. I'll, (આઇલ) હું કરીશ. [સોય.
All, (ઑલ) સગળું, બધું. Awl, (ઑલ) મોચીનું ટાંચણું-ની

Al-lowed′, (ઍલાઉડ) કબૂલ કીધું.
Al-oud′, (એલાઉડ) તાણીને. Al′-ter, (ઑલ્ટર) બદલી નાંખવું.
Al′-tar, (ઑલ્ટર) કુંડ. Arc, (આર્ક) વર્તુલભાગ.
Ark, (આર્ક) મોહોટું વહાણ.
As-sent′, (ઍસેન્ટ) કબૂલાત. Ascent (ઍસેન્ટ), ચઢાવ.
Bait, (બેઈટ) ભક્ષ્યું, ૨ લાલચ. Bate, (બેઈટ) કમી કરવું.
Ball, (બૉલ) ગોળો. Bawl, (બૉલ) પોકારવું.
Base, (બેઈસ) હલકું. Bay, (બે) અખાત, ઉપસાગર.
Bey, (બે) તુર્ક લોકોનો હાકિમ-સુબો. Bass, (બેઈસ) ખરજ.
Bee, (બી) મધમાખી, મધુમક્ષિકા. Be, (બિ) થવું, હોવું.
Blew, (બ્લૂ) વાયુ ફુંક્યું. Blue, (બ્લૂ) વાદળી.
Bo′-rough, (બરો) ગામડું. Bur′-row, (બરો) દર.
Boy, (બૉય) છોકરો. Buoy, (બૉય) બોયું.
But, (બટ) પણ, શિવાય. Butt, (બટ) નિશાણ.
Buy, (બાઈ) ખરીદ કરવું. By, (બાઈ) પાસે, થી.
Bu′-ry, (બેરિ) દાટવું. Ber′-ry, (બેરી) બોરજેવું ફળ.
Cede, (સીડ) આપવું. Seed, (સીડ) બીઆં.
Cel′-lar, (સેલર) ભોંયરૂં. Sel′-ler, (સેલર) વેચનાર.
Chord, (કૉર્ડ) તાર, ૨ સ્વર, સ્વરમેળ. Cord, (કૉર્ડ) દોરડું, રસ.
Coarse, (કોર્સ) જાડું. Course, (કોર્સ) ગતિ, ૨ પ્રવાહ.
Dane, (ડેઇન) ડેનમાર્કનો રેહેવાસી. Deign, (ડેઇન) કૃપા ક.
Ewe, (યૂ) મેંઢી, ઘેટી. Yew, (યૂ) હમેશા લીલું રેહેતું ઘાસ.
You, (યૂ) તમે. Fain, (ફેઈન) ખુશી, રાજી.
Feign, (ફેઈન) કલ્પવું. Foul, (ફાઉલ) મેલાં.
Fowl, (ફાઉલ) પક્ષી. Gait, (ગેઈટ) ચાલવાની ઢબ.
Gate, (ગેઈટ) દરવાજો, બારણું. Gilt, (ગિલ્ટ) રસેલું.
Guilt, (ગિલ્ટ) ગુનો. Greece, ગ્રીસ દેશ (યૂરોપ ખંડમાં).
Heir, (હેર) વારસ. Air, (એર) હવા.
Hew, (હ્યૂ) કાપવું, વાઢવું (ઝાડ).

Hue, (હ્યૂ) રંગ, ૨ બૂમ, પોકાર. Hugh, માણસનું નામ.
High´-er, (હાયર) વધારે ઊંચું. Hire, (હાયર) ભાડે રાખવું.
Hole, (હોલ) બાકું. Whole, (હોલ) આખું સમસ્ત, ૨ પૂર્ણ.
In, (ઇન) અંદર, માં. Inn, (ઇન) વિસી, મુસાફરખાનું.
Key, (કી) કુંચી, ચાવી. Quay, (કી) બંદર, ડક્કો.
Knave, (નેઇવ) ઠગ. Nave, (નેઇવ) નાભ, નાયડી.
Knead (નીડ) ટુંપવું, ગુંદવું. Need, (નીડ) ગરજ, જરૂરી.
Knew, (ન્યૂ) જાણ્યું, ૨ ઓળખ્યું. New, (ન્યૂ) નવું.
Knight, (નાઇટ) સરદાર, શુરવીર, ઘોડો (શેત્રંજમાં).
Night, (નાઇટ) રાત, રજની, નિશા. Knot, (નૉટ) ગાંઠ.
Not, (નૉટ) ના, નહી, નથી. No, (નો) નહી, ના, ન.
Less´-on (લેસન) પાઠ. Less´-en, (લેશાન) ઓછું કરવું.
Links, (લિંક્સ) કડી (સાંકળની). Lynx, (લિંક્સ) બીલાડીના જેવું
Loan, (લોન) ધીર, "લોન." Lone, (લોન) એકલું. [પ્રાણી.
Mail, (મેઇલ) કવચ, બખ્તર.
Male, (મેઇલ) પુરૂષ, નર. Maize, (મેઇઝ) મકાઈ.
Maze, (મેઇઝ) ગલી કુચીનો રસ્તો. Mare, (મેર) ઘોડી.
May´or, (મેર) કોટવાળ. Mean, (મીન) હલકું.
Mien, (મીન) ચેહેરો, શિકલ. Meat, (મીટ) ખોરાક, ૨ માંસ.
Meet, (મીટ) મળવું, ભેટવું, લાયક. Mete (મીટ) માપવું.
Moan, (મોન) વિલાપ, હાય. Mown, (મોન) કાપેલું.
Neigh, (ને) ખંખારવું, ખોખારવું. Nose, (નોઝ) નાક.
Knows, (નોઝ) See know, જાણેછે.
Oar, (ઓર) હલેસું, ચાટવો. Ore, (ઓર) અશુદ્ધ ધાતુ.
Ode, (ઓડ) ગજલ. Owed, (ઓડ) દેવું-કરજ હતું.
Pair, (પેર) જોડ, જુગલ. Pare, (પેર) છોલવું, નખ લેવા.
Pear, (પેર) જમરૂખ. Pall, (પૉલ) જામો ૨ કફન.
Paul, (પૉલ) પ્રખ્યાત માણસનું નામ છે. Paws, (પૉઝ) પંજા.
Pause, (પૉઝ) અટકવું તે. Peal, (પીલ) મોટો અવાજ.

Peel, (પીલ) છાલ, છોડું. Peer, (પીઅર) અમીર.
Pier, (પીઅર) ટેકો, પુસ્તો. Piece, (પીસ) કકડો, તુકડા.
Peace, (પીસ) સલાહ, શાંતિ. Pole, (પોલ) ધ્રુવ.
Poll, (પોલ) માણસનું માથું-ડોકું. Pour, (પોર) રેડવું, વેહેવું.
Pore, (પોર) છીદ્ર. Prays, (પ્રેઝ) આજીજી-વિનંતિ-પ્રાર્થના ક.
Preys, (પ્રેઝ) લૂટેછે. Praise, (પ્રેઇઝ) વખાંણ.
Rain, (રેઇન) વરસાદ, મેઘ. Reign, (રેઇન) ગાદીએ બેસવું.
Rein, (રેઇન) લગામ. Raise, (રેઇઝ) ઊચકવું.
Raze, (રેઇઝ) જમીનદોસ્ત ક. Rays, (રેઇઝ) કિરણો.
Rap, (રૅપ) સપાટો, ઝપાટો. Wrap, (રૅપ) લપેટવું.
Read, (રીડ) વાંચવું. Read, (રીડ) ખરૂ.
Rest, (રેસ્ટ) આરામ. Wrest, (રેસ્ટ) છીનવી લેવું.
Right, (રાઇટ) ન્યાય, ૩ હક. Rite, (રાઇટ) ધર્મક્રિયા, આચાર.
Write, (રાઇટ) લખવું. Wright, (રાઇટ) કારિગર, શિલ્પી.
Red, (રેડ) રાતુ. Read, (રેડ) વાંચ્યું.
Rye, (રાઇ) અનાજની એક જાત. Wry, (રાઇ) વાંકું, વક્ર.
Sail, (સેઇલ) સ્હડ, ૨ વહાણ. Sale, (સેઇલ) વેચાણ, વકરો.
See, (સી) ધર્માધ્યક્ષના તાબાનો મુલક. Sea, (સી) સમુદ્ર.
Sent, (સેન્ટ) મોકલ્યું. Scent, (સેન્ટ) વાસ, સુગન્ધ.
Sew, (સો) સીવવું. So, (સો) આમ, આ પ્રમાણે, એવું.
Sow, (સો) વાવવું. Sole, (સોલ) તળીઊં.
Soul, (સોલ) આત્મા, જીવાત્મા, ૨ જીવ.
Sore, (સોર) ગુમડાં, ચાંદા. Soar, (સોર) હવામાં ઊંચે ઉડવું.
Straight, (સ્ટ્રેઇટ) સિધું. Strait, (સ્ટ્રેઇટ) સામુદ્રધુનિ.
Tail, (ટેઇલ) પુછડી. Tale, (ટેઇલ) વાત, વાર્ત્તા.
The, (ધી) તે. Thee, (ધી) તને.
Vale, (વેઇલ) ખીણ. Vail, (વેઇલ) બુરખો.
Vane, (વેઇન) વાયુગતિદર્શક યંત્ર. Vain, (વેઇન) ફોકટ.
Vein, (વેઇન) નાડી, શિરા. Whale, (વ્હેઇલ) મગરમચ્છ.

Wail, (ઉવેઇલ) આક્રંદ. Weath′-er, (વેધર) હવા.
Weth′-er, (વેધર) ખાંસી કીધેલો મેઢો. Wheth′-er, (વેધર) કે.
Witch, (ઉવિચ) ડાકણ. Which, (ઉવિચ) જે, કયું.

XIV. READING LESSON.

Was set, *v.* (સેટ) બેસાડવામાં આવતો હતો.
To watch, (ઉવૅાચ) સાચવવા-ચોકી-તપાસ રાખવાને.
Cows, *s.* (કાઉઝ) ગાયો.
Used to cry, (યૂઝડ-ટુ-ક્રાઇ) બૂમ પાડતો, પોકાર કરતો.
Ti′-ger, *s.* (ટાઇગર) વાઘ, શાર્દૂલ. Peo′-ple, *s.* (પીપલ) લોકો.
Came run′-ning, (રનિંગ) દોડી આવતા.
With, *p.* સાથે-લઇને. Guns, (ગન્સ) બંદુકો.
Swords, *s.* (સોર્ડસ) તલવારો, શમશેરો.
Laughed, *v.* (લાફડ) હસી કાઢતો, હાંસી-મજાક કરતો.
There was no ti′-ger, અહીંઆ વાઘ નથી આવ્યો.
How-ev′-er, *conj.* (હાઉ-એવર) એમ છતાં, તોપણ.
Re′-al-ly, *adv.* (રીઅલી) ખરેખર. Did come, *v.* આવ્યો.
Cried, *v.* (ક્રાઇડ) બૂમ પાડી. We will not go આપણે જવું નથી.
Is mock′-ing, *v.* (મૉકિંગ) મજાક-મશ્કરી કરેછે, બનાવેછે.
As u′-su-al, *adv.* (યૂઝ્અલ) હમેશાની માફક-પ્રમાણે.
Killed, *v.* (કિલ્ડ) મારીનાખી.

XV. READING LESSON.

OF METALS. ધાતુઓ વિષે.

Use′-ful, *a.* (યુસફુલ) ઉપયોગી, કામની.
Things, *s.* (થિંગ્સ) ચીજો, વસ્તુઓ.
Are made, *v.* બનાવેલી છે. Me′-tal, *s.* (મેટલ) ધાતુ.
Knives, *s.* (નાઇવ્ઝ) છુરી-ચપ્પુઓ.
Cook′-ing *a.* (કુકિંગ) રાંધવાના. Pots, *s.* (પૅાટસ) વાસણો.
Water, *a.* (ઉવૅાટર) પાણી. Ves′-sels, *s.* (વેસલ્સ) વાસણો.

Are dug out, *v.* (ડગ-આઉટ) ખોદી કાહાડવામાં આવેછે.
Most′-ly, *adv.* (મોસ્ટલિ) ઘણું કરીને.
Holes, *s.* (હોલ્સ) ખાડા. Mines, *s.* (માઇન્સ) ખાણો.
Are found, *v.* (ફાઉન્ડ) માલમ પડેછે, જોવામાં આવેછે.
Mixed, *pp.* (મિક્સ્ડ) મળી ગએલી, મિશ્ર થઇ ગએલી.
Earth, *s.* (અર્થ) મટોડી. Stone, *s.* (સ્ટોન) પથ્થર.
State, *s.* (સ્ટેટ) સ્થિતિ, હાલત.
Ores, *s.* (ઓર્સ) કાચા ધાતુ, અશુદ્ધ ધાતુ.
I′-ron, *a.* (આઇરન) લોઢાની. Cop-′per, *a.* (કૉપર) ત્રાંબાની.
Are melt′-ed, *v.* (મેલ્ટેડ) પિગળેછે, ગાળેછે.
Aft′-er-wards, *adv.* (આફ્ટર ઉવર્ડ્સ) પછી.
Fur′-nac-es, *s.* (ફર્નેસિસ) ભઠ્ઠી.
Comes out, *v.* (કમ્ઝ-આઉટ) બાહાર નિકળેછે.
Pure, *a.* (પ્યૂઅર) સ્વચ્છ, ચોખ્ખી, શુદ્ધ.
Brill′-i-ant, *a.* (બ્રિલિયન્ટ) ચળકતી, ઝળકતી.
Shin′-ing, *a* (શાઇનિંગ) પ્રકાશિત.
Hard, *a.* (હાર્ડ) કઠણ-સકત. Al′-so, (ઑલસો) વળી.
Mal′-le-a-ble, *a.* (મૅલ્યબલ) ટીપાય-ટીપી શકાય એવી.
That is to say, એટલે.
Can be beat′-en out, *v.* (બિટન-આઉટ) ટીપી શકાય છે.
Thin, *a.* (થિન) પાતળાં. Pieces, *s.* (પિસિસ) પતરાં, કકડા.
Ham′-mers, *s.* (હૅમર્સ) હથોડા.
With-out′ be′-ing brok′-en, ((બ્રોકન) ભાગ્યા વગર.
Soft′-er, *a.* (સૉફ્ટર) વધારે નરમ–પોચી.
Oth′-ers, *s.* (અધર્સ) બીજી (ધાતુ.) Hea′-vy, *a.* (હેવિ) ભારે.
Prin′-ci-pal, *a.* (પ્રિન્સિપલ) મુખ્ય.
Gold, *s.* (ગોલ્ડ) સોનું, સુવર્ણ. Sil′-ver, *s.* (સિલ્વર) રૂપું.
Lead, *s.* (લેડ) સીસું. Tin, *s.* (ટિન) કલાઇ.
Term-in-a′-tion, *s.* (ટર્મિનેશન) અંત્યાક્ષર.

Means, *v.* (મીન્સ) અર્થ થાયછે. That can be, જે થઈ શકે.
Can be ham´mered, *v.* (હૅમર્ડ) હથોડાથી ટીપી શકાય.
Can be born, *v.* (બોર્ન) ખમી શકાય, સેહેવાય.
Can be loved, *v.* (લવ્ડ) પ્રેમ- પ્રિતિ કરી શકાય.
Full of, (ફુલ-ઑફ) ભરેલું. Faith, *s.* (ફેઈથ) વિશ્વાસ.
Shame, *s.* (શેઈમ) શરમ, લાજ. A-´ble, (અબલ) થઈ શકે
Bear´-a-ble, (બેરઅબલ) સેહેવાય એવું, સહનીય. [એવું.
Lov´-able, (લવબલ) પ્રીતિયોગ-પાત્ર.
Faith´-ful, (ફેઈથફુલ) આકીનવાળું, વિશ્વાસુ.
Shame-ful, (શેઈમફુલ) શરમ ભરેલું, લાજવા જેવું.

XVI. READING LESSON.

GOLD AND SILVER.

Beau´-ti-ful, *a.* (બ્યુટિફુલ) સુંદર, સોભિતી.
Some´-times, *adv.* (સમટાઈમ્સ) કોઈ કોઈ વાર-વખત.
Are called, *v.* કેહેવાયછે, કેહેછે.
Pre´-ci-ous, *a.* (પ્રેશ્યઅસ) કીમતી.
Be-cause´, *conj.* (બિકૉઝ) કેમકે. Scarce, *a.* (સ્કેર્સ) થોડી.
Dear, *a.* (ડીઅર) મોંઘી. Are said, કેહેવાયછે.
To be, થવાને, હોવાને. Per´-fect, *a.* (પરફેક્ટ) સંપૂર્ણ.
Do lose, *v.* (લુઝ) ઓછું થાયછે, ઘટેછે (કદ).
Any, *a.* જરાપણ. Bulk, *s.* (બલ્ક) કદ.
By pas´-sing, (પાસિંગ) જવાથી, ગયાથી.
Rust, *s.* (રસ્ટ) કાટ. Yel´-low, *a.* (યલો) પીળી.
Cer´-tain, *a.* (સર્ટન) મુકરર, ચોકક્સ કરેલા.
Coun-tries, *s.* (કન્ટ્રિઝ) દેશો.
Chief´-ly, *adv.* (ચીફલિ) મુખ્યત્વે કરીને. [કહાડયો તે.
A-me´-ri-ca, *s.* (અમેરિકા) અમેરિકા ખંડ (કોલમબસે શોધી
Aus´-tral´-i-a, *s.* (ઑસ્ટ્રેલિઆ) આસ્ટ્રેલિઆ.

Im-bed′-ded, *pp.* (ઈમ્બેડેડ) ડટાયલી.
Rocks, *s.* (રૉક્સ) ખડકો. Sand, *s.* (સૅન્ડ) રેતી. [પડેછે.
Ri-vers, *s.* (રિવર્સ) નદીઓ. Is coined, *v.* (કૉઈન્ડ) સિક્કા
Into money, *s.* (મની) નાણાંમાં. [બનાવેછે.
Gold is coined into money, સુનાના સિક્કા પાડીને નાણાં
Such as, (સચ-ઍઝ) જેવી કે. Mohurs, *s.* (મોહર્સ) મોહોરો.
Is used, *v.* (યૂઝડ) કામમાં આવેછે. Rings, *s.* (રિંગ્ઝ) વીટી.
Or′-na-ments, *s.* (ઑર્નમેન્ટસ) ઘરેણાં.
Fine, *a.* (ફાઈન) સુંદર. White, *a.* (હ્વાઈટ) સફેત, શ્વેત.
It is made into money, તેના નાણાં બનેછે.
Ru-pees′, *s.* (રૂપીસ) રૂપિયા.
Half-ru-pees′, *s.* (હાફ-રૂપીસ) અરધા રૂપીઆ.
An′-nas, (ઍનાસ) આના.
Com′-mon, *a.* (કૉમન) સાધારણ, સેહેલથી મળી આવે એવી.
Va′-lu-a-ble, *a.* (વૅલ્યુઅબલ) કિમતી, મૂલ્યવાન.
Rich, *s.* (રિચ) પૈસાદાર-શ્રિમંત લોકો.
Dish′-es, *s.* (ડિશિઝ) રકાબી, તાસકો.
Trays, *s.* (ટ્રેઈઝ) ખુમ્ચા. Cups, *s.* (કપ્સ) પ્યાલાં.
Poor, *s.* (પૂઅર) ગરીબ-નિર્ધન લોકો. Jew′-els, *s.* (જૂએલ્સ)
Ar′-ti-cles, *s.* (આર્ટિકલ્સ) ચીજો, જનસો. [ઘરેણાં.
Fre′-quent-ly, *adv.* (ફ્રીક્વન્ટલિ) વારંવાર, વારેઘડીએ.
Are or′-na-ment-ed, *v.* (ઑર્નમેન્ટેડ) સણગારવા-સોભાવ-
Thin, *a.* (થિન) પાતળાં, આછા. [વામાં આવેછે.
Cov′-er-ing, *s.* (કવરિંગ) પડ, ઢાંકણ.

XVII. READING LESSON.

COPPER AND BRASS. ત્રાંબુ અને પિત્તલ.

Copper, *s.* (કૉપર) ત્રાંબુ. Redd′-ish, *a.* (રેડિશ) રતાસ પડતી.
(Is) ob-tained′, *v.* (ઑબ્ટેઈન્ડ) મળી આવેછે, પ્રાપ્ત થાયછે.
Much less, *a.* (મચ-લેસ) ઘણીથોડી.

Va´-lue, *s.* (વૅલ્યુ) કિમત, મૂલ્ય. Either, *pron.* બંન્ને.
In-fe´-ri-or, *a.* (ઇન્ફીરિયર) હલકી. Pice, *s.* (પાઇસ) સવાકા.
It is made, તેના બનેછે-થાયછે.
Va´-ri-ous, *a.* (વેરિઅસ) જાત જાતના, તરેહ તરેહના.
Ves´-sels, *s.* (વેસલ્સ) વાસણો. Sheets, *s.* (શીટસ) પતરાં.
Dif´-fer-ent, *a.* (ડિફરેન્ટ) જૂદાં જૂદાં.
Pur´-pos-es, *s.* (પર્પઝિસ) કામો, કારણો.
Ea´-si-ly, *adv.* (ઇઝિલિ) સ્હેલથી, જલદીથી.
Rusts, *v.* (રસ્ટસ) કાટ ચઢેછે, કટાયછે.
Rust, *s.* (રસ્ટ) કાટ. Green, *a.* (ગ્રીન) લીલો. [જંગાલ.
Col´-our, *s.* (કલર) રંગ, વર્ણ. Ver´-di-gris, *s.* (વર્ડિગ્રિસ)
Poi´-son-ous, (પૉઇઝનસ) ઝેરી.
Should take care, ફીકર-સંભાલ રાખવી જોઇએ.
To swal´-low, (સ્વૉલો) ગળી જવાને.
Brass, *s.* (બ્રાસ) પિત્તલ. Pret´-ty, *a.* (પ્રેટિ) સુંદર, ખુબસુરતમાં.
Light, *a.* (લાઇટ) હલકી. Yel´-low, *a.* (યલો) પીળી.
Mix´-ture, *s.* (મિક્સ્ચર) મિશ્ર, મેળવણી.
Zinc, *s.* (ઝિંક) જસત. Hard´-er, *a.* (હાર્ડર) વધારે કઠણ.
Pure, *a.* (પ્યૂર) ચોખ્ખાં, સ્વચ્છ. Locks, *s.* (લૉકસ) તાળાં.
Hing´-es, *s.* (હિન્જિસ) મજાગરાં, નરમાદા.
Lamps, *s.* (લૅમ્પ્સ) દીવીઓ. Cheap, *a.* (ચીપ) સસ્તાં, સોંઘા.
Or´-na-ments, *s.* (ઑર્નમેન્ટસ) સાજ સણગાર, ઘરેણાં.
Fur´-ni-ture, *s.* (ફર્નિચર) રાચરચિલું, સામાન.
Clamps, *s.* (ક્લૅમ્પ્સ) ચાપડા. Box´-es, *s.* (બૉકિસઝ) પેટીઓ.
Term-in-a´-tion, *s.* (ટર્મિનેશન) અંત્યાક્ષર.
Rath´-er *adv.* (રાધર) જરા.

XVIII. READING LESSON.

LEAD, TIN, &c. સિસુ, કલાઇ, ઇત્યાદિ.

Lead, *s.* (લેડ) સિસુ. Soft, *a.* (સૉફ્ટ) નરમ, પોચા.

Hea´-vy, *a.* (હૅવિ) ભારે. Blu´-ish, *a.* (બ્લુઇશ) જરા [આસમાની.
Gray, *a.* (ગ્રે) ભૂરા.
Mal´-le-a-ble, *a.* (મૅલ્યબલ) ટીપી શકાય એવી.
Easily, *ad.* (ઇઝીલી) સ્હેલથી.
Is melt´-ed, *v.* (મેલ્ટેડ) પીગળેછે, ગળેછે.
Gen´-e-ral, *a.* (જનરલ) સાધારણ Use, *s.* (યુસ) ઉપયોગ.
Ex-cept´, *prep.* (એક્સેપ્ટ) સિવાય. Pipes, *s.* (પાઇપ્સ) [નળીઓ, નળો.
Cis´-terns, *s.* (સિસ્ટર્ન્સ) ટાંકાઓ, હોજો.
Bul´-lets, *s.* (બુલેટસ) ગોળીઓ. Tin, (ટીન) *s.* કલાઇ.
Light, *a.* (લાઇટ) હલકી. White, (હ્વાઇટ) સફેત, શ્વેત.
(Is) shin´-ing, *v.* (શાઇનિંગ) ચકચકતી–તેજસ્વી છે.
New, *a.* (ન્યુ) નવી.
Will be-come, *v.* (બીકમ) થાયછે, પડેછે. [આવેછે.
Dull, *a.* (ડલ) ઝાંખી. (Is) used, (યુઝડ) કામમાં-વાપરવામાં
(Is) ex-posed´, (એક્સપોઝડ) ખુલ્લી-ઉઘાડી મૂકવામાં આવેછે.
To the air, (એર) હવામાં. Lan´-terns, *s.* (લૅંટર્ન્સ) ફાનસો.
Mugs, *s.* (મગ્સ) લોટા, પ્યાલા, જામ.
Cov´-ered with tin (કવર્ડ) કલાઇ ચઢાવેલા-દીધેલા.
Lin´-ing, *s.* (લાઇનિંગ) અસ્તર, પડ.
To pre-vent´, (પ્રિવેન્ટ) અટકાવવાને.
From be-coming rust´y, કાટ ચઢતાં, કાટવાળા થવાથી.
Mixed, *pp.* (મિક્સ્ડ) મેળવાયલું, મિશ્ર થયલું.
Pew´-ter, *s.* (પ્યુટર) જસત (ઊચું). [રકાબીઓ.
Plates, *s.* (પ્લેઇટસ) થાળીઓ. Dish´-es, *s.* (ડિશિઝ)
Drink´-ing, *a.* (ડ્રિંકિંગ) પીવાના.
Mixture, *s.* (મિક્સચર) મેલવણી. Bells, *s.* (બેલ્સ) ઘંટો.
Com´-pound, (કૅામ્પાઊન્ડ) મિશ્ર.
Bell´-me-tal, *s.* (બેલ–મેટલ) ઘંટની ધાતુ, કાંસુ.

XIX. READING LESSON.

IRON. લોઢું.

Com′-mon-est, *a.* (કૉમનેસ્ટ) સર્વથી સાધારણ.
Of, *prep.* (ઑફ) કરતાં. Ore, *s.* (ઑર) કાચી-અશુદ્ધ ધાતુ.
Is dug out, *v.* (ડગ-આઉટ) ખોદી કહાડવામાં આવેછે.
Earth, *s.* (અર્થ) જમીન. [ધણુંજ.
In great a-bun′-dance, (એબન્ડન્સ) જથાબંધ, પુષ્કળ,
Parts, *s.* (પાર્ટ્સ) ભાગો. Country, *s.* (કન્ટ્રી) દેશ.
Nails, *s.* (નેઈલ્સ) ખીલા. Ham′-mers, *s.* (હૅમર્સ) હથોડા.
Chi′-sels, *s.* (ચિઝલ્સ) વિંધણા, ફરસી. Tools *s.* (ટૂલ્સ)
All sorts, *s.* (ઑલ-સૉર્ટ્સ) સઘળી જાત. [ઓજારો.
Im′-ple-ments, *s.* (ઈમ્પ્લિમેન્ટ્સ) ઓજારો, સાધનો.
Hus-′band-ry, *s.* (હઝબન્ડ્રિ) ખેતીવાડી, ખેતીકામ.
Me-chan′-ic-al, (મિકૅનિકલ) યંત્રસંબંધી, યાંત્રિક.
Such as, જેવાં કે. Carpenters, *s.* (કારપેન્ટર્સ) સુથારો.
Black′-smiths, *s.* (બ્લૅક્સ્મિથ્સ) લુહારો.
Wea′-pons, (વેપન્સ) હથિયારો, શસ્ત્રો.
War, *s.* (વૉર) લડાઈ. Ket′-tles, *s.* (કેટલ્સ) કિટલિઓ.
Cook′-ing, *s.* (કુકિંગ) રાંધવાના.
Hard-′est, *a.* (હાર્ડેસ્ટ) સઉથી સખત.
Light, *a.* (લાઈટ) હલકું. [ઉપર.)
Eng′-land, *s.* (ઈંગ્લંડ) ઈંગ્લાંડદેશ. (યૂરોપખંડમાં, ટેમ્સ નદી
Near, *prep.* નિયર-ટૂ) પાસે, નજીક.
Quan′-ti-ties, *s.* (ક્વૉન્ટિટિસ) જથ્થા. [આવેછે.
Coal, *s.* (કોલ) વિલયાતી કોયલા. Is used, *v.* કામમાં
Ma-nu-fac′-ture, (મૅન્યુફૅક્ચર) બનતર, બનાવટ.
Su-pe′-ri-o-ri-ty, *s.* (સુપિરિઑરિટિ) મ્હોટાઆતાપણું, શ્રેષ્ઠતા.
Ma-chin′-e-ry, *s.* (મશીનરી) સંચાકામ, યંત્રસાહિત્ય.
Chief′-ly, *adv.* (ચીફલિ) મુખ્યત્વે કરીને.

Ow′-ing, (ઓઈંગ) લીધે, માટે. Fact, s. (ફૅક્ટ) ખરીવાત-
Steel, s. (સ્ટીલ) ખરૂં લોહું, પોલાદ. [બીના, બાબત.
Pu′-ri-fied, *pp.* (પ્યુરિફાઇડ) સ્વચ્છ-શુદ્ધ કરેલું.
Hard′-ened, *pp.* (હાર્ડન્ડ) કઠણ-સખત કીધેલું.
Pe-cu′-li-ar, *a.* (પિક્યૂલિયર) ખાસ, વિશેષ.
Pro′-cess, *s.* (પ્રોસેસ) ક્રિયા, રીત.
Fit, *a.* (ફિટ) યોગ્ય, લાયક. Cut′-ting, *a.* (કટિંગ) કાપવાના.
Pierc′-ing, *a.* (પિયર્સિંગ) ભોકવાના. [સોયો, સોયા.
Knives, *s.* (નાઇવ્ઝ) ચાપુઓ. Needles, *s.* (નીડલ્સ)
Sciss′-ors, *s.* (સિઝર્સ) કાતરો.

XX. READING LESSON.

INDUSTRY, OR THE HUSBANDMAN AND HIS SONS.

ઉદ્યોગ, અથવા ખેડૂત અને તેના દીકરાઓ.

In′-dus-try, *s.* (ઇન્ડસ્ટ્રિ) ઉદ્યોગ, મેહેનત.
Hus′-band-man, (હઝબન્ડમૅન) ખેડૂત, ખેતી કરનાર.
Cer′-tain, *a.* (સર્ટન) કોઇએક.
Was ly′-ing, *v.* (લાઈંગ) પડેલો હતો. [તૈયારીમાં.
At the po′-int of death, (પૉઇન્ટ-ઓફ-ડેથ) મરવાની
Being de-sir′-ous, *a.* (ડિઝાયરસ) ઇચ્છાતુર હોવાથી, ઇચ્છા
Should fol′-low, *v.* (શુડ-ફૉલો) ચલાવે, કરે [થવાથી.
Same, *a.* (સેઇમ) તેવોજ. Hon′-est, *a.* (ઑનેસ્ટ) પ્રમાણિક
Course of life, ધંધો. Had done, *v.* (ડન) ચલાવ્યો-કીધો
Called, *v.* (કૉલ્ડ) બોલાવ્યા. To, *perp.* (ટુ) કને પાસે. [હતો.
Bed′-side, *s.* (બેડ-સાઇડ) પથારી, બિછાનું.
Thus, *adv.* (ધસ) આ પ્રમાણે. Spoke, *v.* (સ્પોક) કહ્યું.
Dear′-est, *a.* (ડીયરેસ્ટ) સર્વથી વાહાલાં, અતીપ્યારાં.
Child′-ren, *s.* (ચિલ્ડ્રન) છોકરાં.
Es-tate′, *s.* (ઇસ્ટેઇટ) મિલકત, માલમતા.

To leave, (લીવ) મુકી જવાને. But, *prep.* (બટ) સિવાય.
Gard´-en, *s.* (ગાર્ડન) વાડી. Have made, (મેઇડ) કીધા છે.
Joint heirs, *s.* (જૉઇન્ટ-એર્સ) એકત્ર વારસો.
Will have, *v.* રાખશો, ધરાવશો. Re-spect´, *s.* (રિસ્પેક્ટ) માન.
I am dead and gone, હું મરી જાઉં.
So much, *a.* (સો-મચ) એટલી બધી. [પોતાના, પોતીકા.
Re-gard´, *s.* (રિગાર્ડ) પરવા, દરકાર. Own, *pron.* (ઓન)
Wel´-fare, *s.* (ઉવેલ-ફેર) કલ્યાણ, ભલું.
To part with, જવાદેવું, છોડવું. મૂકવું.
Have left, *v.* (લેફ્ટ) મુકી-આપી જાઉંછું.
Up-on´ any account, (ઍકાઉન્ટ) ગમે તે થાય તોપણ.
Trea´-sure, *s.* (ટ્રેઝર) ખજાનો, દોલત.
I am mas´-ter, હું માલીક-ધણી છું.
Lies bu´-ried, *v.* (લાઇઝ-બેરીડ) દટાયલી પડીછે, દાટેલો છે.
Some´-where, *adv.* (સમઉવ્હેર) કોઇ ઠેકાણે-જગ્યાએ.
With´-in, *prep.* (વિધિન) અંદર, માં. [સપાટી.
Foot, *s.* (ફુટ) ફુટ (૧૨ ઈંચ). Sur´-face, *s.* (સર્ફેઇસ)
It is not in my pow´-er, મારી શક્તિમાં નથી, મારામાં
(To) show, (શો) બતાવવાની, દેખાડવાની. [શક્તિ નથી.
Spot, (સ્પૉટ) જગ્યા. Fare´-well, (ફેર-ઉવેલ) છેલ્લી સલામ.
Be hon´-est, (બિ-ઑનેસ્ટ) પ્રમાણિક-નેકી થજો.
Deal´-ing, *s.* (ડીલિંગ) ધંધો, વેપાર.
(Be) Lov´-ing, *v.* (લવિંગ) માયાળુ-પ્રીતિયુક્ત થજો.
To each oth´-er, *pron.* (ઇચ-અધર) એક બીજા સાથે.
Ought to be, *v.* (ઑટ-ટુ-બિ) થવું જોઇએ.
Be sure, (બિસ્યૂર) નક્કી યાદ રાખજો, સંભાળજો.
For-get, *v.* (ફરગેટ) ભૂલી-વિસરી જવું.
Ad-vice´, *s.* (ઍડ-વાઇસ) શિખામણ, સલાહ.
Soon, (સૂન) તરતજ. Was, *v.* હતો.

In his grave, (ગ્રેઇવ) પોતાની કબરમાં.
Was in his grave, ડાટી આવ્યા.
Set a-bout′, (સેટ-અબાઉટ) નીકળી પડયા, મંડીગયા, લાગ્યા.
Search′-ing, (સર્ચિંગ) શોધવા, ખોળવા.
Sup-posed,′ v. (સપોઝડ) ધાર્યો–ધારતા–માનતા હતા.
To have been hid′-den, (હિડન) સંતાડેલો-લી-લું હશે.
Ground, s. (ગ્રાઉન્ડ) જમીન. It is found, (ફાઉન્ડ) તે જડશે.
Shall have e-nough′, v. (શાલ-હૅવ-ઈનફ) પુષ્કળ-બસ થશે.
To spare, (ટુ–સ્પેર) બચાવીશું. May live, v. (મે-લીવ) રહીશું.
King, s. (કિંગ) રાજા, નૃપતિ. So, conj. (સો) એ પરથી.
To work they went, તેઓ કામે-કામ કરવા ગયા.
Brisk′-ly, adv. (બ્રિસ્કલિ) ચપળતાથી.
As could be, (એઝ-કુડ-બી) જેટલી બની શકે તેટલી.
Missed, v. (મિસ્ડ) ખોયો-મળ્યો નહિ.
Gold′-en, a. (ગોલ્ડન) સુના-સુવર્ણનો.
They thought to have found, તેઓ ધારતા હતા કે જડશે.
Yet, conj. (યત) તોપણ.
Joint la′-bour, s. (જૉઈન્ટ-લેબર) એકત્ર-એકઠી મેહેનત.
Was so well dug, એવી તો સારી ખોદાઈ–ખેડાઈ.
(Was) turned up, v. (ટર્ન્ડ–અપ) ઉથલપાથલ થઇ.
Yield′-ed, v. (ઈલ્ડેડ) આપ્યો.
A-bun′-dance, (અબન્ડન્સ) પુષ્કળતા, ભરપૂર.
Ve′-ge-ta-bles, s. (વેજીટેબલ્સ) ભાજીપાલો.
Fruit, s. (ફ્રૂટ) મેવો, ફળ. Proved, v. (પ્રુવ્ડ) સાબીત થયો.
Indeed, adv. (ઈન્ડીડ) ખરેખરો.
Mo′-ral, s. (મૉરલ) સાર. Till′-eth, v. (ટિલેથ) ખેડેછે.
Shall have, v. મળશે. Plen′-ty, (પ્લેન્ટી) પુષ્કળ.
Bread, s. (બ્રેડ) રોટલી-ખાવાનું. [મેળવેલી.
Wealth, s. (વેલ્થ) દોલત, દ્રવ્ય. Got′-ten, pp. (ગૉટન)

Va'-ni-ty, *s.* (વૅનિટિ) બડાઈ, મગરૂરી. [થશે.
Shall be di-min'-ished, *v.* (ડિમિનિશ્ડ) ઘટી જશે, ઓછી
Gath'-er-eth, *v.* (ગૅધરેથ) એકઠી–સંગ્રહ કરેછે.
Shall in-crease', *v.* (ઇન્ક્રીઝ) વધશે, વૃદ્ધિ થશે.

XXI. READING LESSON.

WHAT MAKES A HAPPY OLD AGE.

સુખી ઘડપણ શાથી થાય છે.

Old,' *a.* (ઓલ્ડ) બુઢા-જઈફ. [છે.
Fa'-ther, *s.* (ફાધર) બાવા. Wil'-liam, *s.* (ઉવિલિયમ) નામ
Cried', *v.* (ક્રાઈડ) બોલ્યો. Few, *a.* (ફ્યુ) થોડા.
Locks', *s.* (લૉક્સ) ઝુલ્ફા (વાળના). Are left', *v.* (લેફ્ટ)
Are gray', *v.* (ગ્રે) ધોળા-સફેત થઇ ગયાં છે. [બાકી રહ્યાં છે.
Hale', *a.* (હેઈલ) મજબૂત. Heart'-y, *adj.* (હાર્ટિ) હિમતવાન.
Rea'-son, *s.* (રીઝન) કારણ, હેતુ, પ્રયોજન. [યુવાવસ્થા.
Pray', *v.* (પ્રે) કાલાવાલા-વિનંતિ ક. Youth, *s.* (યુથ) જુવાની,
Re-plied', *v.* (રિપ્લાઇડ) જવાબ-ઉત્તર દીધો.
Re-mem'-bered, *v.* (રિમેમ્બર્ડ) યાદ સ્મરણ રાખ્યું હતું.
Would fly, (ફ્લાઈ) જતી રેહેશે.
Fast', *adv.* (ફાસ્ટ) જલદીથી. [વાપરી.
A-bused', *v.* (ઍબ્યૂઝડ) ખોટો ઉપયોગ કીધો, આડે માર્ગે
Health, *s.* (હેલ્થ) તંદુરસ્તી, આરોગ્યતા. [શરૂઆતમાં.
Vig'-our, *s.* (વિગર) જોર, બળ. At first, (ફર્સ્ટ) પ્રથમથી,
Might need, *v.* (નીડ) જરૂર પડે. At last, *ad.* (એટલાસ્ટ)
Plea'sures, *s.* (પ્લેઝર્સ) મોજશોખ, મોજમજા. [આખરે.
Pass a-way', *v.* (પાસ-અવે) જતી રેહેછે. [જતા રહ્યા છે.
La-ment', (લમેન્ટ) દિલગીરી–શોક ક. Are gone, *v.* (ગોન)
Could last, *v.* (લાસ્ટ) ટકી શાકશે-ટકશે.
Thought', *v.* (થોટ) વિચાર કીધો, ધાર્યું.

Fu´-ture, s. (ફ્યૂચર) ભવિષ્ય, આવતો કાળ.
What-ev´-er, *pron.* (ઉવૅાટેવર) જે જે.
Might grieve´, v. (ગ્રીવ) ખેદ-શોક કરવો પડે.
Past´, s. (પાસ્ટ) ગયેલો વખત. [રેહેવાની.
Must be hast´-en-ing, v. (હેસ્ટનિંગ) જલદીથી ચાલી-જતી
Are cheer´-ful, v. (ચીઅરફુલ) ખુશ-આનંદી છો.
To con-verse´, (કનવર્સ) વાતચિત-સંભાષણ કરવાને.
Up-on, *prep.* (અપૅાન) વિષે. Death, s. (ડેથ) મોત, મૃત્યુ.
Let en-gage´, v. (એન્ગેઇજ) લગાડ, દે. Cause, s. (કૅાઝ)
At-ten´-tion, v. (ઍટેન્શન) ધ્યાન, લક્ષ. [કારણ.
In the days´ of youth´, જુવાનીના દિવસમાં-વખતમાં.
God, s. (ગૅાડ) પરમેશ્વર, ઈશ્વર.
Hath for-got´-ten, (હૅથ ફરગૅાટન) વિસરી-ભૂલી ગયો છે.
Age, s. (એઇજ) ઘડપણ, વૃદ્ધાવસ્થા.

XXII. READING LESSON.

COUNSELS TO CHILDREN. છોકરાઓને શિખામણ.

Coun´-sels, s. (કાઉન્સે-લ્સ) શિખામણ.
Child´ren, s. (ચિલ્ડ્રન) છોકરાઓ. [જુઠું, અસત્ય.
Nev´-er, *adv.* (નેવર) કદી નહિ. Un-truth´, s. (અન્ટ્રુથ)
Are re-lat´-ing, v. (રિલેટિંગ) કેહેવા માંડો, બયાન કરો.
Any´-thing, s. (ઍનિથિંગ) કંઈપણ ચીજ-વાત. [હોય.
That, *pron.* (ધૅટ) જે. Have seen, v. (હૅવ સીન) જોયલી.
(Have) heard, v. (હર્ડ) સાંભળી હોય.
Ex-act´-ly, *adv.* (ઍગ્ઝૅક્ટલિ) બરાબર, તેવુંજ.
Do (not) al´-ter, v. (ઑલ્ટર) બદલતા–ફેરવતા નહિ.
(Do not) in-vent´, v. (ઇન્વેન્ટ) નવું ઉમેરતા–બનાવટ કરતા.
Any part, s. (પાર્ટ) કોઈ ભાગ.

To make, (મેઈક) કરવાને. [વિચાર પ્રમાણે.
As you may think, *v.* (થિંક) જેમ તમે ધારો તેમ, તમારા
Pret´-ti-er, *adj.* (પ્રેટિઅર) વધારે સુંદર-રમુજી.
Sto´-ry, *s.* (સ્ટોરિ) વાત, વાર્તા.
Have for-got´-ten, *v.* (ફર-ગૉટન) ભુલી વિસરી ગયા હોય.
Per´-sons, *s.* (પર્સન્સ) પુરૂષો, માણસો, લોકો. [ઠઠ્ઠો.
Truth, *s.* (ટ્રૂથ) સત્યતા, સાચાઈ. Jest, *s.* (જેસ્ટ) મશ્કરી,
Con-si´-der, *v.* (કન્સિડર) વિચાર કરો.
Well, *adv.* (ઉવેલ) સારીપેઠે. Before, *ad.* (બીફોર) અગાઉ.
Make a pro´-mise, (પ્રૉમિસ) વચન આપો, કબૂલાત આપો.
Will trust, *v.* (ટ્રસ્ટ) ભરોસો-વિશ્વાસ કરશે.
(Will) be-lieve´, *v.* (બિલીવ) વિશ્વાસ રાખશે, માનશે.
Have done, *v.* (ડન) કીધું હોય. Wrong, *s.* (રૉંગ) ખોટું
Do de-ny´, *v.* (ડિનાઈ) ના મુકરર જવું, ના કહેવી. [કામ
Are a-fraid´, *v.* (અફ્રેઈડ) (તમને) ધાસ્તી-બિહક લાગે.
Will be pun´-ished, *v.* (પનિશ્ડ) શિક્ષા-સજા થશે.
Sor´-ry, *v.* (સૉરિ) દિલગીર-નાખુશ થવું.
For what you have done, જે તમે કીધું હોય તેને વાસ્તે.
Try, *v.* (ટ્રાઈ) યત્ન-કોશિસ-પ્રયત્ન, કરવું.
No more, *adj.* વધારે નહિ. Peo´-ple, *s.* (પીપલ) લોકો.
Very sel-´dom, *adv.* (સેલ્ડમ) કવચિતજ, ભાગ્યેજ, કદાચજ.
Will be ang´-ry, *v.* (અંગ્રિ) ગુસ્સે થશે.
Will pun´-ish, *v.* (પનિશ) શિક્ષા કરશે.
For speak´-ing the truth, સત્ય-સાચું બોલવા માટે.
Al´-ways, *adv.* (ઑલઉવેઈઝ) હમેશ.
Since, *conj.* (સિન્સ) કેમકે. Find, *v.* (ફાઈન્ડ) માલમ પડવું.
To hide, (હાઈડ) છુપાવવાને, ગુપ્ત રાખવાને.
To prevent´, (પ્રિવેન્ટ) અટકાવવાને, બચાવવાને.
From be´-ing pun´-ished, સિક્ષા થતાં.

Are asked, *v.* (આસ્કડ) (તમને) પુછવામાં આવે, પુછીએ.
Ques´-tion, *s.* (ક્વેશ્ચન) સવાલ, પ્રશ્ન.
An´-swer, *v.* (એન્સર) જવાબ દેવો, પ્રત્યુત્તર આપવો.
Bold´-ly, *adv.* (બોલ્ડલી) હિમ્મતથી, બાહદૂરીથી.
Simp´-ly, *adv.* (સિમ્પ્લિ) સ્પષ્ટતાથી, ખુલી રીતે.
Think´-ing, (થિંકિંગ) વિચારીને.
Like, *v.* (લાઇક) ચહાવું, પસંદ કરવું.
Un-less´, *conj.* (અનલેસ) શિવાય, નહીં તો.
Plain, *adj.* (પ્લેઇન) ખુલ્લો, સ્પષ્ટ.
Questioned, *v.* (ક્વેસ્ચન્ડ) સવાલ પૂછ્યો.

XXIII. READING LESSON.

Fo´-rests, *s.* (ફૉરેસ્ટસ) જંગલો, રાનો, વનો.
Con-tain´, *v.* (કન્ટેઇન) રાખેછે, માં હોયછે.
Tim´-ber, *adj.* (ટીમ્બર) ઇમારતી લક્ડના.
A-mong´, *prep.* (અમંગ) માં, અંદર.
Teak, *s.* (ટીક) સાગનું ઝાડ. Most, *adv.* (મોસ્ટ) ઘણુંજ.
Use´-ful, *adj.* (યૂસફુલ) ઉપયોગી, ખપનું.
Sal, *s.* (સૅલ) એકજાતનું લાકડું. Lof-ty, *adj* (લૉફ્ટિ) ઉંચું.
Va´-lu-a-ble, *adj.* (વૅલ્યુઅબલ) કિમતી, મૂલ્યવાન.
San´-dal, *s.* (સૅન્ડલ) સુખડ.
Eb´-on-y, *s.* (એબનિ) આબનુસનું લાકડું.
Pre-ci´-ous, *adj.* (પ્રેશ્યસ) કિમતી. [લાકડાં.
Be´-auti-ful, *a.* (બ્યુટિફુલ) ખુબશુરત. Woods, *s.* (ઉવુડઝ)
Are found, *v.* (આર ફાઉન્ડ) માલમ પડેછે, જડેછે.
Oft´-en, *adv.* (ઑફન) વારંવાર. [ઘણાંજ.
In great a-bun´-dance, *s.* (એબન્ડન્સ) મોટી પુષ્કળતામાં-
Banian´-tree, *s.* (બૅનિઅન-ટ્રી) વડનું ઝાડ.
Cot´-ton-tree, (કૉટન-ટ્રી) કપાસના છોડ.

Sis´-soo or black´-wood tree, *s.* (સિસુ ઑાર બ્લૅક-ઉવુડ ટ્રી) સિસમ અથવા કાળા લાકડાંનાં ઝાડો.

Man´-goes, *s.* (મૅંગોઝ) આંબા.

Ta´-ma-rinds, (ટૅમેરિન્ડસ) આમલી. [સુંદર.

Or-na-ment´-al, *adj.* (ઑાર્નમેન્ટલ) શાભાયમાન, શાભાવાળા,

Are scat´-terd, *v.* (સ્કેટર્ડ) પથરાયલાં વિખરાયલાંછે-છૂટા છૂટા ઉગી નીકળે છે.

Cul´-ti-vat-ed, *adj.* (કલ્ટિવેટેડ) ખેડાયલાં, ખેડાણ પામેલાં.

Coun´-try, *s.* (કંન્ટ્રી) દેશ. Ba´-bul, *s.* (બાબુલ) બાવળ.

Gum-Arabic-tree, (ગમ-ઍરબિક-ટ્રી) આરબસ્તાનનું ગુંદરનું

Sweet-scent´-ed, *adj.* (સ્વીટ-સેન્ટેડ) મિઠું સુગંધીદાર. [ઝાડ.

Yel´-low, *adj.* (યલો) પીળાં. Flower, *s.* (ફ્લાઉઅર) ફૂલો.

Grows, *v.* (ગ્રોઝ) ઉગેછે.

In pro-fu´-sion, (પ્રોફ્યૂઝન) પુષ્કળતા, જથ્થાબંધ.

Both, *adj.* (બોથ) બંને. Woods, (ઉવુડ્ઝ) જંગલો, રાને.

Plains, *s.* (પ્લેઇન્સ) મેદાને. Kinds, *s.* (કાઇન્ડસ) જાતો.

A-ca´-ci-a, *s.* (એકશિયા) બાવળ.

Va´-ri-ous, *adj.* (વેરિયસ) તરેહ તરેહના, નાના પ્રકારના.

Flower´-ing trees, (ફ્લાઉઅરિંગ) ફુલોના ઝાડો.

A-bound´, *v.* (ઍબાઉન્ડ) ઘણાં-પુષ્કળ- બહુ.

Mul´-ber-ries, *s.* (મલબેરિઝ) સેતુરના ઝાડો. [રોપછે.

Are plant´-ed, *v.* (પ્લાન્ટેડ) વવાયછે, રોપાયછે, વાવેછે,

In great num-´bers, (નમ્બર્સ) મોટી સંખ્યામાં, ઘણાજ.

Means, *s.* (મીન્સ) સાધને. Fur´-nish-ing, (ફર્નિશિંગ)

Large, *adj.* (લાર્જ) મોટો, ભારે. [પુરૂં પાડવાના.

Sup´-ply, *s.* (સપ્લાઇ) આવક. Silk, *s.* (સીલ્ક) રેશમ.

Co´-coa, *s.* (કોકો) નાળીએરી. Pal-my´-ra, *s.* (પલ્માયરા)

Palms, (પામ્સ) ખજુરીની જાતનું ઝાડ, તાડ, ખજુરાં. [તાડ.

Com´-mon, *a.* (કૅામન) સાધારણ.

XXIV. READING LESSON.

PALMS.—I. THE COCOANUT TREE.

ખજુરાં.–ભાગ ૧ લો. નાળીએરી.

Palms, *s.* (પામ્સ) ખજુરાં. Cocoanut′-tree, *s.* (કોકોનટ-ટ્રી) [નાળીએર.
Cocoa′-palm, *s.* (કોકોપામ) નાળીએરી.
Yields, *v.* (યીલ્ડસ) આપેછે, માંથી નીકળેછે.
Nut, *s.* (નટ) ફળ. Filled, (ફિલ્ડ) ભરેલું. [પદાર્થ.
Milk′-y, *adj.* (મિલ્કિ) દુધ જેવા. Flu′-id, (ફ્લુઇડ) પ્રવાહી
Lined, (લાંઇન્ડ) અસ્તર થએલું. Thick, *adj.* (થિક) જાડું, ઘાડું.
Coat′-ing, *s.* (કોટિંગ) પડ. Ker′-nel, *s.* (કર્નલ) કોપરૂં.
Use′-ful, *a.* (યૂસફુલ) ઉપયોગી. Both, *adj.* (બોથ) બન્ને.
Food, *s.* (ફૂડ) ખોરાક. On ac′-count of, (એકાઉન્ટ-ઓફ) [લીધે.
Oil, *s.* (ઑઇલ) તેલ.
Ma-nu-fac′-tured, *v.* (મૅન્યુફૅક્ચર્ડ) કાઢયું, બનાવ્યું.
To a vast ex-tent′, (વાસ્ટ-એક્સ્ટેન્ટ) મોટા ફેલાવામાં, ઘણુંજ.
Shell, *s.* (શેલ) કાચલી. Is used, *v.* (યુઝડ) કામમાં આવેછે.
Cups, (કપ્સ) *s.* પ્યાલાં.
Pipe′-bowls, *s.* (પાઇપ-બોલ્સ) હુક્કાની કુલડીઓ-કળીઓ.
Ves′-sels, *s.* (વેસલ્સ) વાસણો.
U-ni-vers′-al, *adj.* (યુનિવર્સલ) સર્વત્ર.
Use, (યૂસ) ખપ, કામ. Thick, *a.* (થિક) જાડું.
Husk, *s.* (હસ્ક) છાલું. Coir, *s.* (કોયર) કાથો (નાળીએરનો).
En-vel′-oped, *pp.* (એનવેલપ્ડ) વિટળાયલું-લપેટાયલું.
Com-pos-ed′, *v.* (કમ્પોઝડ) બનેલું-થએલું.
Fi′-bres, *s.* (ફાઇબર્સ) રેષા, દોરા. Form, *v.* (ફૉર્મ) બનેછે.
Va′-lu-a-ble, *adj.* (વૅલ્યુઅબલ) કિમતી.
Cord′-age, *s.* (કૉર્ડેજ) દોરડાં. Sort, (સૉર્ટ) *s.* જાત.
Ca′-ble, *s.* (કેઇબલ) વહાણના દોરડાં. Wood, *s.* (ઉડ)
Ca′-pa-ble, *adj.* (કેપબલ) શક્તિવાન, યોગ્ય, લાયક. [લાકડું.

Of be´-ing em-ploy'-ed, (એમ્પ્લૉયેડ) કામમાં-ખપમ.
Car´-pen-ter's s. (કાર્પેન્ટર્સ) સુથારનાં. [આવવાને.
Pe-cu´-li-ar-ly, adv. (પિક્યૂલિઅર્લિ) ખાસ રીતે.
A-dapt´-ed, pp. (ઍડૅપ્ટેડ) યોગ્ય-લાયક થએલું.
Pipes, s. (પાઇપ્સ) નળીઓ.
Con-vey´-ing, ppr. (કન્વેઇંગ) લઇજવાને. [પોહોળા.
Beams, s. (બીમ્સ) ભારોડીઆ. Broad, adj. (બ્રૉડ)
Light, adj. (લાઇટ) હલકાં.
Wood´-en, adj. (વુડન) લાકડાના.
Bridg´-es, s. (બ્રિજિસ) પુલો. Pur´-pos-es, s. (પર્પજિસ)
Length, s. (લેંગ્થ) લંબાઇ. [કામો.
Re-puired´, (રિક્વાયર્ડ) જરૂર પડેલી-પડી.
Strength, s. (સ્ટ્રેંગ્થ) મજબુતાઇ.

XXV. READING LESSON.

PALMS.—2.

ખજુરાં ભાગ-૨ જો.

Bam-boo´, s. (બૅમ્બૂ) વાંસ. Be´-ing, (બીઇંગ) હોવાથી.
Hol´-low, adj. (હૉલો) પોલો. Light, adj. (લાઇટ) હલકો.
Al´-most, adv. (ઑલમોસ્ટ) ઘણું કરીને.
Gen´-e-ral-ly, adv. (જેનેરલિ) સાધારણ રીતે.
Va-ri´-e-ties, s. (વેરાયટિઝ) જૂદી જૂદી જાત.
Size, s. (સાઇઝ) કદ. Make fit, v. (મેઇક-ફિટ) લાયક કરેછે.
E´-qual-ly, adv. (ઇક્વલિ) એક સરખી રીતે. [સૈનિક.
Lance, s. (લૅન્સ) ભાલો. Sol´-dier, s. (સોલ્જર) સીપાઇ,
Pole, s. (પોલ) વાંસ, સોટો. Tent, s. (ટેન્ટ) તંબુ, ડેરા.
Mast, s. (માસ્ટ) કાઠી.
Sus-tains´, v. (સસ્ટેઇન્સ) રાખેછે, ઝીલેછે. જેના ઉપર હોયછે.
En´-sign, s. (એન્સાઇન) વાવટો. Chief, s. (ચીફ) સરદાર.

Or-din´-a-ry, *adj.* (ઑર્ડિનરી) સાધારણ.
Staff, *s.* (સ્ટાફ) લાકડી, ડાંગ.
Pea´-sant, *s.* (પેઝન્ટ) ગામડીઆ, ખેડુત.
Raf´-ter, *s.* (રાફટર) વળી, સાકઠી.
Cot´-tage, *s.* (કૉટેજ) ઝૂંપડી, છાપરી.
Scaf´-fold-ing, *s.* (સ્કૅફોલ્ડિંગ) પાલક.
Com-posed´ *v.* (કમ્પોઝડ) બનેલી-લો-લું, બન્યું.
Kept to-geth´-er, (કેપ્ટ-ટુ-ગેધર) એકઠાં-સાથે રાખેલા.
Ropes, *s.* (રોપ્સ) દોરડાં. In-stead´-of, (ઇન-સ્ટેડ-ઑફ)
Nails, *s.* (નેઇલ્સ) ખીલા. [બદલે.
Split, *v.* (સ્પ્લિટ) ચીરેછે. Long, *adj.* (લૉંગ) લાંબાં.
Flex´-i-ble, *adj.* (ફલેક્સિબલ) વળે-મરડાય એવાં.
Fi´-bre, *s.* (ફાઇબર) રેષા, ચીપો.
A-dapts´, *v.* (ઍડૅપ્ટસ) લાયક-યોગ્ય કરેછે.
Bas´-kets, *s.* (બાસ્કેટસ) ટોપલીઓ.
In-nu´-mer-a-ble, *adj.* (ઇન્યૂમ-રેબલ) અગણિત.
Pur´-pos-es, *s.* (પર્પોઝિસ) કામો. Across, *a.* (ઍક્રૉસ)
At the joints, (જૉઇન્ટસ) સાંધા આગળથી. [આડો.
Forms, *v.* (ફૉર્મ્સ) બને-થાયછે.
Bot´-tle, (બૉટલ) નળી, નળો. Oft´-en, *adv.* (ઑફન)
Li´-quors, *s.* (લિકર્સ) પ્રવાહી પદાર્થો. [વારંવાર.
Wood, *s.* (વુડ) લાકડું. Pal-my´-ra, *s.* (પલ્માઇરા) તાડ.
Brab´-tree, *s.* (બ્રૅબ-ટ્રી) તાડની જાતનું ઝાડ.
Is used, *v.* (યૂઝડ) કામમાં આવેછે.
In the same man´-ner, (સેઇમ-મૅનર) તેવીજ રીતે.
As that of the Cocoa tree, જેવીરીતે નાળીએરીનું લાકડું.
Leaves, *v.* (લીવ્સ) પાતરાં, પાંદડાં.
Thatch, *s.* (થેચ) ઝાવલી, છાવણ. [અને.
Walls, *s.* (વૉલ્સ) દીવાલ, કરા. While, *adv.* (વ્હાઇલ)

Sap, *s.* (સૅપ) રસ (વનસ્પતીનો). Yields, *v.* (યીલ્ડસ) આપેછે.
Sup-plies´, *v.* (સપ્લાઇઝ) પૂરૂં પાડેછે-કરેછે. [ધણોજ.
A great pro-por´-tion, *s.* (પ્રોપોર્શન) મોટું પ્રમાણ-પુષ્કળ,
Spi´-rit-ous, *adj.* (સ્પિરિચ્યુઅસ) જલદ. [આપ્યું.
Li-´quor, *s.* (લિકર) તાડી. Con-sumed´, *pp.* (કન્સ્યૂમ્ડ)
Be´-tel, *s.* (બીટલ) સોપારી. Sago, *s.* (સેગો) સાબુચોખા.
Pro´-duce, *s.* (પ્રોડયુસ) ઉપજ. Kinds, *s.* (કાઇન્ડસ) જાત.

XXVI. READING LESSON.

TRY AGAIN.

Try again, (ટ્રાઇ-અગેન) ફરીથી કોશિસ-પ્રયત્ન કરો.
Will give a lift, (લિફ્ટ) મુકાવસો.
Kite, *s.* (કાઇટ) કનકવો, પતંગ. Ne´-phew, *s.* (નેફ્યુ)
Tay´-ing. (ટ્રાઇંગ) મેહેનત-પ્રયત્ન કરવું. [ભત્રીજો.
In vain, (ઇન-વેઇન) ફોકટમાં-ફોકટ.
To make fly, *inf.* (મેઇક-ફ્લાઇ) ઉરાડવાને, ચગાવવાને.
Drag´-ing (ડ્રૅગિંગ) ધસડીને.
Along, *prep.* (ઍલૉંગ) ઉપર, પર.
Ground, *s.* (ગ્રાઉન્ડ) જમીન. Lucy, *s.* (લૂસિ) નામ છે.
Very kind´-ly, *adv.* (કાઇન્ડલિ) ધણા માયાળુપણાથી, ધણા
Took up, *v.* (ટૂક-અપ) ઊંચકી-ઉપાડી લીધો. [હેતથી, ખુશીથી.
Threw, (થ્રૂ) મુકાવ્યો (કનકવો).
In´-to air, *perp.* (એર) પવનમાં.
Ne-glect´-ing *ppr.* (નિગ્લેક્ટિંગ) ગફલત ખાતા, ભૂલી જતાં.
To run off, (રન-ઑફ) દોડવાને-નું.
At the same mo´-ment, (મોમેન્ટ) તેજ ક્ષણે.
Fell, *v.* (ફેલ) પડયો. Ah, (આ-) અરેરે.
Now, *adv.* (નાઉ) હવે. Awk´-ward, *adj.* (ઑાકવર્ડ) અનાડી.
Lit´-tle fel´-low, *s.* (લીટલ-ફેલો) ન્હાનો સખસ-છોકરો.

Fault, *s.* (ફૉલ્ટ) કસૂર, ચૂક. En-tire′-ly, *adv.* (એન્ટાયર્લિ)
An′-swered, *v.* (ઍન્સર્ડ) જવાબ- પ્રત્યુત્તર દીધો. [તદ્દન.
Once more, (વન્સ-મોર) એકવાર વધારે-પાછો.
John, *s.* (જૉન) નામ છે.
Too great a hur′-ry, (હરિ) મોટી-અતીસેં-ઘણીજ ઉતાવળ.
Ran off, *v.* (રૅન-આફ) દોડી ગયો.
Sud′-den-ly, *adv.* (સડન્લિ) એકાએક, એકદમ, ઓચિંતો.
Twitched, *v.* (ટ્વિચ્ડ) છુટકાવી દીધો.
Out of hand, (આઉટ-ઑફ-હૅન્ડ) હાથમાંથી.
Flat, *v.* (ફ્લૅટ) ચપટો, ચત્તો. [ડિની પેઠે.
As be-fore′, *adv.* (ઍઝ-બિફોર) અગાઉ-આગળની-અગા-
Well, (ઉવેલ) વારૂ. Who is to blame, કોને ઠપકો દેવા-આપવો.
Asked, *v.* (આસ્કડ) પૂછ્યું.
(With) more care, *s.* (મોર-કેર) વધારે સંભાળ-ફિકરથી.
Side′-wind, *s.* (સાઇડ-ઉવિન્ડ) બાજુ-પાસા પરનો પવન.
Sud′-den-ly, *adv.* (સડન્લી) એકાએક, એકદમ.
Let go, *v.* (લેટ-ગો) જવા દીધો. [(પવનથી).
Was blown, *v.* (ઉવૅાઝ-બ્લોન) ઘસડાઇ ગયો, ચગી ગયો
Shrubs, *s.* (શ્રબ્સ) ઝાડી, ઝાડવા. Tail, *s.* (ટેઇલ) પુછડું-ડી.
Got en-tan′-gled, *v.* (ગૉટ-એન્ટૅન્ગલ્ડ) ભેરવાઇ-ગુંચવાઇ ગઇ.
Mo′-ment, *s.* (મોમેન્ટ) ક્ષણ, પલ.
Leav′-ing, *ppr.* (લીવિંગ) રેહેવા દઇ, રાખીને.
Hang′-ing, (હૅંગિંગ) લટકતો.
With head down′-wards, *adv.* (ડાઉન-ઉવડર્સ) ઊંધે માથે.
Ex-claimed′, *v.* (એક્સક્લેઇમ્ડ) બોલી ઉઠયો. That comes,
Of throw′-ing, ફેંકવાથી; મુકાવવાથી. [તે થયું-બન્યું.
To one side, (સાઇડ) એકજ બાજુએ-તરફ.
As if, (ઍઝ-ઇફ) જાણે. Wind, (ઉવિન્ડ) પવન:
Could make the wind (to) blow straight, પવનને

Straight, (સ્ટ્રેઈટ) સીધો, પાધરો. [સીધો વવડાવી શકું.
(To) blow, (બ્લો) વાવું, વવડાવવું (પવન).
In the mean time, (મીન-ટાઈમ) એટલામાં, તરતજ.
As-sist´-ance, s. (ઍસિસ્ટન્સ) મદદ, સહાય. [કરીને.
Hav´-ing dis-en-gaged´, (ડિસએન્ગેઇજ્ડ) ઉકેલીને, છુટી
Rolled up, v. (રોલ્ડ-અપ) વિટાળી, લપેટી. [આવો.
Say´-ing, ppr. (સેઈંગ) કહીને. Come, v. (કમ) ચાલો,
Too many, adj. અગણિત, ઘણાંજ.

Let us find, ચાલો આપણે શોધી-જોઈ કાઢીએ.
O´-pen, adv. (ઓપન) ખુલ્લી. Space, s. (સ્પેઈસ) જગ્યા.
Then, adv. (ધેન) પછી. Pre´-sent-ly, adv (પ્રેઝન્ટલિ)
Nice, adj. (નાઈસ) સુંદર. [તરતજ.
Grass plot, s. (ગ્રાસ-પ્લૉટ) ઘાસવાળી જમીનનો કકડો
At one side, એક બાજુએ. [(ખેતરનો).
I took stand, હું ઉભી. Pre-pared´, pp. (પ્રિપેર્ડ) તૈયાર કરી.
Tossed up, v. (ટોસ્ડ-અપ) ફેંક્યો-મુકાવ્યો.
Just as, adv. (જસ્ટ-ઍઝ) જેવો.
Rose, v. (રોઝ) ચગ્યો, ઉડયો. With, prep. (માફક) પેઠે.
Dig´-ni-ty, s. (ડિગ્નિટિ) દબદબો, ભપકો.
Bal´-loon, s. (બલુન) વિમાન, બલુન. [એવું ડોળ દેખાડયું.
Pro´-mised a loft´-y flight, ઊંચે ઉડશે એવી ખાત્રી થઇ.
Pro´-mised, v. (પ્રૉમિસ્ડ) વચન આપ્યું, ખાત્રી આપી.
Flight, s. (ફ્લાઈટ) ઉડવું તે. Loft´-y, adj. (લૉફ્ટિ) ઊંચે.
De-light´ed, pp. (ડિલાઇટેડ) ખુશી થયો.
Pul´-ling, ppr. (પુલિંગ) ખેંચતાં.
So hard, (સો-હાર્ડ) એવા તો જોરથી.
To find it pulling so hard at the string, તે કનકવો દોરી આગળથી એવો ખેંચાતો જોઇને કનકવાની દોરી એવી
String, s. (સ્ટ્રિંગ) દોરી, દોર. [જોરથી ખેંચાતી જોઇને.

Stopped short, *v.* (સ્ટૉપ્ડ-શૉર્ટ) જરા થોભ્યો.
To look up´-wards, (અપઉર્ડ્સ) ઉપર-ઊંચે જોવાને.
(To) ad-mire´, (એડમાયર) ખુશ થવાને.
Slack´-ened, *v.* (સ્લૅકન્ડ) ઢીલી પડી-ઢીલ પડી.
Tot´-tered, *v.* (ટૉટર્ડ) ખખણ્યો. [હોવાથી.
Be´-ing fa´-vour-a-ble, (બિઈંગ-ફેવરબલ) અનુકૂળ-સારો
Down came, *v.* (ડાઉન કેઈમ) નીચે પડ્યો. [જોહોતું.
Should (not) have stopped, *v.* (તમારે) ઉભા રેહેવું જોઈતું
How-ev´-er, *adv.* (હાઉએવર) એમછતાં, તોપણ.
I won´t try, (would not try), (ઉવોન્ટ-ટ્રાઈ) હું કોશિસ-યત્ન
Anymore, *adv.* (ઍનિ-મોર) કંઈ વધારે, ફરીથી. [નથી કરવાનો.
Re-plied´, *v.* (રિપ્લાઈડ) જુવાબ-ઉત્તર દીધો-વાળ્યો.
Rath´-er, *adv.* (રાધર) જરાક, લગાર.
Sul´-len-ly, *adv.* (સલન્લિ) ચિઢાઈને, ઉદાસ થઈને.
It is of no use, તે કાંઈ કામનું નથી. You see, તમે જુઓછો.
Won't fly, *v.* (ઉવોન્ટ-ફ્લાઇ) ચગવાનો-ઉડવાનો નથી.
Don't want, *v.* (ડોન્ટ-ઉવૉન્ટ) માંગતો નથી.
To be plagued, (પ્લેઈગ્ડ) માથાફોડ કરવાને.
I don't want to be plagued with it, હું તેની સાથે માથા
 ફોડ કરવા માંગતો નથી.
Any long´-er, *adv.* (લૉંગર) કંઈ વધારે વાર-ફરીથી.
Oh fie, *interj.* (ઑ-ફાઈ) અરે! છુટ-જા જા.
Would you give up, તમે મૂકી-છોડી દેશો.
Sport, *s.* (સ્પોર્ટ) રમત, ખેલ. Pains, *s.* (પેઈન્સ) મેહેનત, શ્રમ.
Have taken, *v.* (હૅવ-ટેઇકન) લીધી, કીધી. [ચગાવવાને.
To make, (ટુ-મેઈક) બનાવવાને. To fly, (ટુ-ફ્લાઈ)
Dis-ap-point´-ments, *s.* (ડિસાપૉઈન્ટમેન્ટસ) નાઉમેદી.
Ought (not) to be dis-cou´-raged, *v.* (ડિસ્કરેજડ)
 (આપણે) નાહિમ્મત ના થવું જોઈએ.

Wind up, *v.* (વાઇન્ડ-અપ) લપેટીલો, વિંટાળીલો.
Did try, *v.* (ડિડ-ટ્રાઇ) યત્ન કીધું.
Suc-ceed′-ed, *v.* (સકસીડેડ) ફતેહ પામ્યો.
Was carried up, *v.* (વૉઝ-કૅરીડ-અપ) ચડી ગયો.
On the breeze, (બ્રીઝ) પવનની લેહેર ઉપર-માં.
Light′-ly, *adv.* (લાઇટલિ) સ્હેલથી, હલકી રીતે.
Feath′-er, *s.* (ફેધર) પીછું.
The string was all out, સઘળી દોરી પુરી થઇ.
Stood, *v.* (સ્ટુડ) ઉભો રહ્યો.
In great de-light′, (ગ્રેટ-ડિલાઇટ) ઘણીજ ખુશીમા.
Hold′-ing, *ppr.* (હોલડિંગ) પકડીને.
Fast, *adv.* (ફાસ્ટ) જોરથી, મજબૂત. Stick, *s.* (સ્ટિક) લાકડી.
Gaz′-ing, *ppr.* (ગેઝિંગ) તાકીને, એક દ્દષ્ટિએ-નજરે જોતો.
Seemed, *v.* (સીમ્ડ) દેખાતો-જણાતો હતો.
White, *a.* (વ્હાઇટ) સફેત. Speck, *s.* (સ્પેક) ડાઘ. [ઊંચે.
Blue, *adj.* (બ્લુ) વાદલી-આસમાની રંગના. High, *v.* (હાઇ)
Flies, *v.* (ફલાઇઝ) ચગેછે. Pulls, *v.* (પુલ્સ) ખેંચેછે.
Team, *s.* (ટીમ) જોડ. So that, *adv.* (સો-ધૅટ) જેથી.
Hard′-ly, *adv.* (હાર્ડલિ) મુશ્કેલીથી.
I can hardly hold it, હું તેને મુશ્કેલીથી પકડી રાખી શકુંછું.
I wish I had, હું ચાહુંછું કે મારી પાસે હોત.
A mile of string, એક માઇલ લાંબી દોરી.
I am sure, મારી ખાત્રી છે, હું ખચીત કહુંછું. [પુરી થાત.
It would go to the end of it, તેનો છેડો આવત, તે પણ
En-joy′-ing, *ppr.* (એન્જૉઇંગ) લ્હેજત ભોગવીને.
Sight, *s.* (સાઇટ) દેખાવ.
As long as he pleased, જ્યાં સુધી તે ધરાયો ત્યાં સુધી.
Pleased, *v.* (પ્લીઝ્ડ) ખુશી થયો.
Pro-ceed′-ed, *v.* (પ્રોસીડેડ) આગળ ચાલ્યો, માંડી મંડયો.

To roll up (ટુ-રોલ-અપ) લપેટવા, વિટાળવા (દોરી). [આનંદ.
Slow´-ly, *a.* (સ્લોલી) ધીમે ધીમે. Glee, *s.* (ગ્લી) ખુશી,
It was (not) hurt, ફાટ્યો નથી. At all, (ઍટ-ઑલ) બિલકુલ.
Had be-haved´, *v.* (હૅડ-બિહેહ્વ્ડ) વર્ત્યો હતો, ચગ્યો હતો.
Very well, *adv.* (વેરિ-ઉવેલ) બહુ સારી રીતે.
To-mor´row, *s.* (ટુ-મૉરો) આવતી કાલ.
Ob-jec´-tion, *s.* (ઑબ્જેક્શન) હરકત. [હવા.
My dear, (માઈ-ડીયર) મારા પ્યારા. Weath´-er, *s.* (ઉવેધર)
Have learned, *v.* (હૅવ-લર્ન્ડ) શીખ્યા. Sport, *s.* (સ્પોર્ટ)
Pro´-per-ly, *adv.* (પ્રૅાપર્લિ) બરાબર રીતે. [રમત.
May thank, *v.* (મે-થૅંક) ઉપકાર-આભાર માનવો.
Would have given up, *v.* છોડી-મૂકી દીધી હોત.
Long ago, (લૉંગ-એગો) ક્યારની, ઘણા વખત પેહેલાં.
Had (not) per-suad´-ed, *v.* (પર્સ્વેડેડ) સમજાવ્યા નહોત.
To teach, (ટુ-ટીચ) શીખવવાને. Va´-lue, *s.* (વૅલ્યુ) કિમ્મત.
Per-se-ve´-rance, *s.* (પર્સિવીયરન્સ) ખંતીલાપણું, આગ્રહ.
De-pends´, *v.* (ડિપેન્ડસ) આધાર રાખેછે.
At´-tempts, *s.* (ઍટેમ્ટસ) પ્રયત્ન, કોશિસ.
Mot´-to, *s.* (મૉટો) કહેવત. Let be, *v.* ગણજો, યાદ રાખજો.

XXVII. READING LESSON.

THE CHILD'S FIRST GRIEF. બચ્ચાંનું પેહેલું દુઃખ.
Grief, *s.* (ગ્રીફ) દુઃખ, ૨ દિલગિરિ. Oh, *interj.* (ઓ) અરે.
Call, *v.* (કૉલ) બોલાવો, તેડો. Back´, *adv.* (બૅક) પાછો.
Can (not) play, *v.* (કૅન નૉટ પ્લે) રમી-ખેલી શકતો નથી.
A-lone´, *adv.* (અૅલોન) એકલો.
Sum´-mer, *s.* (સમર) ઉન્હાળો.
Flower´, *s.* (ફ્લાવર) ફૂલ, પુષ્પ. Bee, *s.* (બી) મધમાખી.

Run wild, *v.* (રન-ઉવાઇલ્ડ) પુષ્કળ ઉગેછે. [આસપાસ.
Sowed´, *v.* (સોડ) વાવ્યાં, રોપ્યાં. A-round´, *adv.* (ઍરાઉન્ડ)
Gar´-den tree, *s.* (ગાર્ડન-ટ્રી) વાડીના ઝાડ.
Vine´, *s.* (વાઇન) દરાખનો વેલો, દ્રાક્ષલતા.
Droop´-ing *ppr.* (ડ્રૂપિંગ) નમી પડેછે, ઝુમી જાયછે.
Load´, *s.* (લોડ) ભાર, બોજો.
Would (not) hear, *v.* (ઉવુડ નૉટ હીઅર) સાંભળનાર નથી.
Voice´, *s.* (વૉઇસ) અવાજ, સ્વર, ઘાંટો. Fair, *adj.* (ફેર) સુંદર.
May´ (not) come´, *v.* (મે નૉટ કમ) આવનાર નથી. [વદન.
To, *prep.* (ટુ) કને, પાસે. Face, *s.* (ફેઇસ) ચેહેરો, મુખ,
Smiled´, *v.* (સ્માઇલ્ડ) હસતો-તું. Earth´, *s.* (અર્થ) પૃથ્વી,
Thou'lt (thou wilt) see, (ધાઉલ્ટ-સી) તું જોશે. [ધરતી.
Rose's, *s.* (રોઝિસ) ગુલાબના ફુલની.
Brief, *adj.* (બ્રીફ) ટુંકી, સંક્ષીપ્ત, થોડી વાર રહે એવી.
Bright light´ of joy, ખુશીનું ચકચકતું તેજ, આનંદમય
Un´-to, *prep.* (અન્ટુ) ને, માં. [જીંદગી
Must play´, *v.* (મસ્ટ-પ્લે) રમવું જોઇએ.
Heav´-en, *s.* (હેવન) સ્વર્ગ, પરલોક.
Has left´, *v.* (હૅઝ-લેફ્ટ) મૂકી ગયો છે, ત્યાગ કરી ગયોછે.
Birds´, *s.* (બર્ડ્સ) પક્ષીઓ. Must call´, *v.* (મસ્ટ-કૉલ)
In vain, (ઇનવેઇન) ફોકટ, વૃથા. [બોલાવવો જોઇએ.
Through´, *prep.* (થ્રૂ) માં. Brook´ *s.* (બ્રુક) નાળું.
Glade, *s.* (ગ્લેઇડ) વન, માર્ગ.
Are o'ver (over), *v.* (આર-ઓઅર) પુરૂં થયું છે.
Wan´-derings, *s.* (ઉવૅાન્ડરિંગ્ઝ) રખડપટ્ટિઓ, ભટકવું તે.
While, *adv.* (ઉ૦હાઇલ) જ્યારે.
Play'd, (played), *v.* (પ્લેડ) રમતો હતો. [સારૂ થાત.
Would I had loved, *v.* (ઉવુડ-હૅડ-લવ્ડ) મે ચાહ્યો હોત તો.

XXVIII. READING LESSON.

SAGACITY AND FIDELITY OF AN ARABIAN HORSE.

એક અરબ્બી ઘોડાની ચતુરાઇ અને નિમકહલાલિ.

Sa-gac′-i-ty, *s.* (સૅગૅસિટિ) ડહાપણ.
Fi-del′-i-ty, *s.* (ફિડેલિટિ) નમકહલાલી.
A-ra′-bi-an, *adj.* (એરેબિયન) અરબ્બી.
Abou′el, *s.* (અબુઅલ) સરદારનું નામ છે. [આરબ જાત.
Chief, *s.* (ચીફ) સરદાર. Arab-tribe, *s.* (ઍરબ-ટ્રાઇબ)
Had at-tacked′, *v.* (હૅડ-ઍટૅકડ) હુમલો-હલો કીધો હતો.
(Had) dis-persed′, *v.* (ડિસ્પર્સ્ડ) વિખેરી નાંખી હતી.
Ca′-ra-van, *s.* (કૅરૅવન) કાફલો.
Be-long′-ing (બિલૉંગિંગ) તાબાના.
Damascus, (ડૅમૅસ્કસ) એશિયાના તુર્કસ્તાનમાં એક શેહેર છે.
Tribe, *s.* (ટ્રાઇબ) ટોળી. While, *adv.* (ઉહ્વાઇલ) જ્યારે
En-gaged,′ *v.* (એન્ગેઇજ્ડ) રોકાઇ.
Se-cur′-ing, *ppr.* (સિક્યુરિંગ) મેળવતાં. [તુર્કસ્તાનના.
Boo-t′y, (બુટિ) લુટ લુટફાટ. Turk′-ish, *adj.* (ટર્કિશ)
Troops, *s.* (ટ્રુપ્સ) લશ્કરી સીપાઇઓ.
Fell, *v.* (ફેલ) તુટી પડયા. Slew, *v.* (સ્લુ) કાપી નાંખ્યા.
Rest, *s.* (રેસ્ટ) બાકીના.
Pri′-son-ers, *s.* (પ્રિઝનર્સ) કેદી, બંધીવાન.
Dis-a′-bled, *v.* (ડિસેઇબલ્ડ) અશક્ત થયો.
Shot, *s.* (શૉટ) ગોળી. Arm, *s.* (આર્મ) હાથ.
Was bound, *v.* (ઉવૉઝ-બાઉન્ડ) બાંધ્યો હતો.
Cam′-el, *s.* (કૅમલ) ઊંટ. While, *conj.* (ઉહ્વાઇલ) અને.
Fa′-vour-ite, *adj.* (ફેવરિટ) પ્યારો, પ્રિય, વાહાલો.
Was led, *v.* (ઉવૉઝ-લેડ) દોરવી લઇ જવામાં આવ્યો હતો,
Be-side′, *prep.* (બિસાઇડ) સાથે. [લઇ જતા હતા.
Dur′-ing, *prep.*(ડ્યુરિંગ)દરમ્યાનમાં. March, *s.* (માર્ચ)કુચ.

Acre, s. (એકર) પેલેસ્ટાઇનમાં એક શેહેર છે.
Came on, v. (કેઇમ-ઑન) પડી (રાત).
Pitched, v. (પિચ્ડ) માર્યા, ઠોક્યા. Tents, s. (ટેન્ટસ) તંબુઓ.
Went to sleep, v. (ઉવેન્ટ-ટુ-સ્લીપ) સુઇગયા. [બાંધ્યા હતા.
Had his legs bound, તેના પગો બાંધવામાં આવ્યા હતા,
Bound, v. (બાઉન્ડ) બાંધ્યા. Leath'-ern, adj. (લેધર્ન)
Strap, s. (સ્ટ્રેપ) પટો, ચીપ. [ચામડાના.
Was laid, v. (ઉવૉઝ-લેડ) મૂક્યો હતો.
Out'-side, prep. (આઉટ-સાઇડ) બાહારની બાજુએ-બહાર.
Very near (to), (વેરિ-નિયર) ઘણો નજદીક, છેક પાસે.
Sleep'-less, adj. (સ્લીપલેસ) નિદ્રા રહિત, ઊંઘ ન આવવાથી.
From pain, (ફ્રૉમ-પેઇન) દુઃખ, વેદનાથી.
Neigh'-ing ppr. (નેઈંગ) ઓંખારતો.
De-ter'-mined, v. (ડિટર્મિન્ડ) નિશ્ચય કીધો.
If he could, જો તેનાથી બની શકે તો.
To re-lease', (ટુ-રિલીઝ) છોડવવાને, છુટકો કરવાને.
An'-ci-ent, adj. (એન્શન્ટ) જુનો, અસલનો.
Com-pa'-ni-on, s. (કમ્પૅનિયન) મિત્ર, સોબતી, સમાગમી.
Cap-tiv'-i-ty, s. (કૅપ્ટિવિટિ) કેદ, બન્ધન.
Crept, v. (ક્રેપ્ટ) પેટ ઘસડીને ગયો, પેટે ચાલ્યો.
Pain'-ful-ly, adv. (પેઇનફુલિ) દુઃખદાયક રીતે.
Spot, s. (સ્પૉટ) જગ્યા, સ્થળ, ઠેકાણું.
Was teth'-ered, v. (ઉવૉઝ-ટેધર્ડ) બાંધ્યો હતો. [દોરી,
Gnaw'-ing, ppr. (નૉઈંગ) કરડીને. Cord, s. (કૉર્ડ) દોરડું.
Goat's hair, s. (ગોટસ-હેર) બકરાના વાળ.
Held, v. (હેલ્ડ) બાંધ્યો હતો. Slave, s. (સ્લેઇવ) ગુલામ, દાસ.
Re-turn', v. (રિટર્ન) પાછો જા.
Know'-est, v. (નોએસ્ટ) જાણેછે.
Shalt divide', v. (શાલ્ટ-ડિવાઇડ) કાપશે, માં થઇને જશે.

Jor´-dan, *s.* (જૉર્ડન) પેલિસ્ટાઇનમાં એક નદી છે.
Re-freshed´, *pp.* (રિફ્રેશ્ડ) તાજો થયો.
Cold´-ness, *s.* (કોલ્ડનેસ) થંડી, શીતળતા.
Grains, *s.* (ગ્રેઇન્સ) દાણા. Bar´-ley, *s.* (બાર્લે) જવ.
Bring, *v.* (બ્રિંગ) લાવવું, આણવું.
Wife, *s.* (ઉવાઇફ) વહુ, વધુ.
Shall see no more, વધારે જોનાર નથી, ફરીથી મળનાર નથી.
Cur´-tains, *s.* (કર્ટન્સ) ચક, પડદા. Lick, *v.* (લિક) ચાટવું.
Ones, *s.* (વન્સ) બચ્ચા, છોકરાં. Was free, *v.* (ઉવૉઝ-ફ્રી)
Fled, *v.* (ફ્લેડ) નાઠો, ન્હાસી ગયો. [છૂટો થયો.
In´-stinct, *s.* (ઇન્સ્ટિંક્ટ) પ્રેરણા બુદ્ધિ.
Race, *s.* (રેઇસ) જાત. Smelt, *v.* (સ્મેલ્ટ) સુંઘ્યો.
Mas´-ter, *v.* (માસ્ટર) ધણી, શેઠ. Put down, *v.* (પુટ-ડાઉન)
Seized, *v.* (સીઝ્ડ) પકડયો, ઝાલ્યો. [નીચે મૂકયું.
(In) teeth, *s.* (ટીથ) દાંતથી. Belt, *s.* (બેલ્ટ) પટો.
Waist, *s.* (ઉવેઇસ્ટ) કમ્મર, કટિ.
Left, *v.* (લેફ્ટ) છોડી, મૂકી. Camp, *s.* (કૅમ્પ) છાવણી.
Bear´-ing, *ppr.* (બેરિંગ) લઇને, પકડીને.
Stopped, *v.* (સ્ટૉપ્ડ) અટકયો, ઉભો રહ્યો.
Till, *adv.* (ટિલ) જ્યાં સુધી. Bore, *v.* (બોર) લઇગયો.
Door, *s.* (ડોર) દરવાજો, બારણું. Gal´-lop, *s.* (ગૅલપ) કુદકો,
Laid down, *v.* (લેઇડ-ડાઉન) નીચે મૂકયો. [દોડ.
Wound´-ed, *adj.* (ઉવુન્ડેડ) ઘાયલ થયલો, જખમી.
Ex-pired´, *v.* (એક્સ્પાયર્ડ) મરણ પામ્યો, મરી ગયો.
Wept, *v.* (ઉવેપ્ટ) રડી. O-ver, *prep.* (ઓવર) માટે, સારૂ.
Is hon´-oured, (ઇઝ-ઑનર્ડ) માન આપવામાં આવેછે.
Among, *prep.* (એમંગ) માં.
Jericho, *s.* (જેરિકો) જુડીઆમાં એક શેહેર છે.
To this day, આજે પણ, આજ દીન સુધી.

XXIX. READING LESSON.

WE ARE SEVEN. હમે સાત છુઅે.

Met´ *v.* (મેટ) મલ્યો. [છોકરી.
Cot´-tage girl, *s.* (કૉટેજ-ગર્લ) નાના ઘરમાં રેહેનારી એક
Eight´ years old´, આઠ વર્ષની ઉમ્મરની.
Thick´, *a.* (થિક) જાડા, ઘાડા.
Ma´-ny, *adj.* (મેનિ) ઘણાં. Curl, *s.* (કર્લ) ગુચ્છા.
Clus´-tered, *v.* (કલસ્ટર્ડ) ગુચ્ચવડો વળેલો હતો.
Maid´ *s.* (મેઇડ) છોકરી. May be, *v.* (મે-બિ) છો.
How ma´ny, *adj.* (હાઉ-મેનિ) કેટલાં.
In all´, (ઇન-ઑાલ) સઘળાં-બધા મળીને.
Won´-der-ing, *ppr.* (ઉવન્ડરિંગ) આશ્ચર્ય પામીને. [કરૂંછું.
Looked´, *v.* (લુક્ડ) જોયું. Pray´, *v.* (પ્રે) વિનંતિ-આજીજી
I pray you tell, તમે કોહોની બા.
Con´-way, *s.* (કૉન્વે) ઉવેલ્સમાં એક શેહેર છે. [છે.
Dwell, *v.* (ડવેલ) રેહેછે. Are gone´ to sea´, ખલાસી થયા
Church´-yard, *s.* (ચર્ચ-યાર્ડ) ખ્રીસ્તિ દેવલ પાસે દાટવાની
Lie,´ *v.* (લાઇ) પડેલાં છે. [જગ્યા, કબરસ્તાન.
Sweet, *adj.* (સ્વીટ) મધુર, પ્રિય, પ્યારી.
Did re-ply´, *v.* (ડિડ-રિપ્લાઇ) જવાબ-પ્રત્યુત્તર દીધો.
Be-neath´, *prep.* (બીનીથ) નીચે, તળે.
Run a-bout,´ *v.* (રન-અબાઉટ) આમ તેમ દોડોછો.
Limbs´, *s.* (લિમ્સ) અવયવો. Graves´, *s.* (ગ્રેઇવ્ઝ) ઘોર, કબર.
Green´, *a.* (ગ્રીન) લીલી (ઘાસથી).
May´ be seen´, *v.* (મે-બી-સીન) દેખાય છે, નજરેપડી શકેછે.
Steps´, *s.* (સ્ટેપ્સ) પગલાં, ડગલાં.
Side by side´, (સાઇડ-બાઇ-સાઇડ) પાસે પાસે.
Stock´-ings, *s.* (સ્ટોકિંગ્સ) મોજાં.
Oft´-en, *adv.* (ઑાફન) વારંવાર, વારેઘડીએ.

Knit´, *v.* (નિટ) ગુંથવું. Ker´-chief, *s.* (કરચીફ) રૂમાલ.
Hem´, *v.* (હેમ) ઓટવું (કાર-છેડો).
Ground´, *s.* (ગ્રાઉન્ડ) જમીન. Sit, *v.* (સિટ) બેસુંછુ.
Sing´, *v.* (સિંગ) ગાવું, મધુર સ્વર કાડવો.
Sun´-set, *s.* (સન્સેટ) સૂર્યનો અસ્ત-નું આથમવું તે, સૂર્યાસ્ત.
Light´, (લાઈટ) અજવાળું. Fair, *a.* (ફેર) વાદળા વગરનું.
Por´-rin-ger, *s.* (પૉરિંજર) વાડકો, કટોરી.
Sup´-per, *s.* (સપર) સાંજનું ભોજન, વાળું. [પામી.
That, *pron.* (ધૅત) જે. Died, *v.* (ડાઈડ) મરી ગઈ, મૃત્યુ
Jane´, *e.* (જેઈન) છોકરીનું નામ છે.
Moan´-ing, *adv.* (મોનિંગ) પોકાર-વિલાપ કરતી. [કીધો.
Lay´, *v.* (લે) પડી રહી. Released, *v.* (રીલીઝડ) છુટકારો
Of her pain´, તેના દુઃખ-પીડામાંથી.
Went´ a-way´, *v.* (ઉવેન્ટ-અવે) મરીગઈ. [ળાના તાપથી).
Was laid´, *v.* (વૉઝ-લેડ) કાઢી. Dry, *a.* (ડ્રાઈ) સુંકું. (ઉના-
To-geth´-er, *adv.* (ટુ-ગેધર) એકઠા, સાથે.
Snow´, *s.* (સ્નો) બરફ. Slide´ *v.* (સ્લાઈડ) લપસી પડતી.
Was forced´, *v.* (ઉવૉઝ-ફોર્સ્ડ) ફરજ પડી, જરૂર પડી.
To go´, (ટુ-ગો) જવાની (મરીજવાની). [છોકરી.
By her side, તેણીની પાસે. Maid´-en, *s.* (મેઇડન) ન્હાની
Mas´-ter, *s.* (માસ્તર) સેઠ. Are dead´, *v.* મરી-ગુજરી ગયાછે.
Spi-ri´ts, *s.* (સ્પિરિટસ) આત્મા, જીવાત્મા. [વ્યર્થ હતું.
T´was throw´-ing words a-way´, (થ્રોઈંગ) બોલવું-મીથ્યા-
Still, (સ્ટિલ) હજુસુધી. [મૂકી નહીં.
Would have her will, (છોકરી) પોતાની હઠ-જિદ છોડી
Nay, *adv.* (ને) નહીં.

XXX. READING LESSON.

What, *pron.* (ઉવૉટ) કેવી.
Ex´-cel-lent, *adj.* (એક્સેલન્ટ) ઉમદા, ઉત્તમ, ઉત્કૃષ્ટ, સરસ.

Know´-ledge, s. (નોલેજ) વિદ્યા, જ્ઞાન.
Sharp-look´-ing, *adj.* (શાર્પ-લુકિંગ) ચંચળ-ચપળ દેખાવનો.
Bust´-ling, *adj.* (બસલિંગ) ધામધુમીઓ, ગડબડીઓ.
Old´-er, *adj.* (ઓલ્ડર) વધારે ઉમરનો, વધારે વયનો.
Him-self´, *pron.* (હિમસેલ્ફ) પોતાની જાતે-પોતે.
Re-peat´-ed, *v.* (રિપીટેડ) ફરીથી કહ્યું.
At six and seven years old, છ અને સાત વર્ષની ઉમ્મરે.
Did (know), *v.* (ડિડ-નો) જાણતો હતો.
At twelve (years), બાર વર્ષની ઉમ્મરે.
All sorts of things, સઘળી જાતની વસ્તુઓ.
Can talk, *v.* (કૅન-ટૉક) વાતચિત કરી શકેછે.
Sub´-jects, *n.* (સબ્જેક્ટસ) વિષયો, બાબતો. [ઘણીજ.
World, *s.* (ઉવર્લ્ડ) દુનિયા, લોકો. A great deal (ડીલ)
Wiser, *adj.* (ઉવાઇઝર) વધારે ડાહી-બુદ્ધિમાન.
Used to be, *v.* (યુઝડ) હતી.
Ev´-e-ry-bo-dy, *s.* (એવ્રી-બૉડિ) દરેકજણ.
Some´-thing, *s.* (સમથિંગ) કંઇક, થોડુંક.
Ev´-e-ry-thing, *s.* (એવ્રિથિંગ) દરેક વસ્તુ.
Do (not) think, *s.* (ડુ-નૉટ-થિંક) શું ધારતા નથી, લાગતું નથી.
Sir, (સર) સાહેબ. Re-plied´, (રિપ્લા-ઇડ) જવાબ-ઉત્તર દીધો.
Grav´e-ly, *adv.* (ગ્રેઇવલિ) ગંભીરાઇથી.
Looking gravely, ગંભીરાઇથી જોઇને, ગંભીર દેખાવથી.
De-pends´, *v.* (ડિપેન્ડસ) આધાર રાખેછે.
En-tire´-ly, *adv.* (એન્ટાયર્લિ) બિલકુલ. [વામાં આવેછે.
Use, *s.* (યુઝ) ઉપયોગ. Is ap-plied´, *v.* લાગુ પાડવામાં-લગાડ
May be, *v.* હોય. Bless´-ing, *s.* સુખ-ફાયદાકારક.
Curse, *s.* (કર્સ) દુઃખ, ગેરફાયદાકારક વસ્તુ.
In-crease, *s.* (ઇન્ક્રીઝ) વધારો, વૃદ્ધિ. [પ્રમાણે.
Pow´-er, *s.* (પાઉઅર) શક્તિ. As well as, તેમજ, તેજ

Can′-not un-der-stand′, *v.* (અન્ડરસ્ટૅન્ડ) સમજી શકતો નથી.
That is what I cannot understand, હું જે સમજી શકતો
Meek′-ly, *av.* (મીક્લિ) નમ્રતાથી, નરમાસથી. [નથી તે એજછે.
Went on, *v.* (વેન્ટ-ઑન) આગળ બોલ્યો, કહ્યો ગયો.
Under, *prep.* (અન્ડર) માં. Re-straint′, *s.* (રિસ્ટ્રેઇન્ટ)
An′-i-mal, *s.* (ઍનિમલ) પ્રાણી, જાનવર. [અંકુશ, દાબ.
Bear-′ing, *ppr.* (બેરિંગ) ઊંચકી લઈ જતા.
Bur′-dens, *s.* (બર્ડન્સ) બોજો. ભાર.
Draw′-ing, *ppr.* (ડ્રૉઈંગ) ખેંચી-ઘસડી લઈ જતાં.
Loads, *s.* (લોડસ) ભાર, બોજો (ભરેલો).
Car′ry-ing, *ppr.* (કૅરિઈંગ) લઈ જતાં.
Is tak′-en a-way′, *v.* લઈ લેવામાં આવેછે.
Breaks, *v.* (બ્રેક્સ) તોડી નાંખેછે.
Bri-dle, *s.* (બ્રાઇડ્લ) લગામ. [કરી નાંખેછે.
Dashes to pieces, *v.* (ડૅશિઝ-ટુ-પીસિસ) અફાલી ચુરેચુરા
Car′-riage, *s.* (કૅરિજ) ગાડી. Throws, *v.* (થ્રોઝ) ફેંકી દેછે.
Rid′-er, *s.* (રાઇડર) સવાર, બેસનાર (ઘોડાપર).
I see, હું સમજ્યો. Large, *adj.* મ્હોટું, વિસ્તીર્ણ.
Pond, *s.* (પૉન્ડ) તળાવ. Is con-duct′-ed, *v.* લઈ જવામાં
Pro′-per-ly, *adv.* (પ્રૉપર્લિ) બરાબર-યોગ્ય રીતે. [આવેછે.
Conducted, *v.* (કનડક્ટેડ) દોરવી લઈ ગયા લઈ-જવામાં
Trench′-es, *s.* (ટ્રેન્ચિસ, ટ્રેન્શિસ) નીકોરી, નીક.
A-round′, *adv.* (ઍરાઉન્ડ) આસપાસના.
Fer′-tile, *a.* (ફર્ટાઇલ) ફળદ્રૂપ.
Bursts, *v.* (બર્સ્ટ્સ) ફાડી તોડીને બાહાર નિકળેછે.
Banks, *s.* (બૅંક્સ) પાળ, કિનારા.
It bursts through its banks, તે પાળ તોડીને બાહાર નિકળી
Sweeps, *v.* (સ્વીપ્સ) ઘસડી-ખેંચી લઈ જાયછે. [જાયછે.
De-stroys′, *v.* (ડિસ્ટ્રૉયઝ) નાશ કરેછે.

Pro´-duce, *s.* (પ્રોડ્યુસ) પાક, ઉપજતી.
Field, *s.* (ફીલ્ડ) ખેતર. Steered, *v.* (સ્ટીઅર્ડ) હંકાર્યું.
A-right´, *adv.* (ઍરાઇટ) બરાબર રીતે. ખરેમાર્ગે.
Sail, *s.* (સેઇલ) સઢ. She, *pron.* (શિ) તે (વહાણ).
Hoists up, *v.* (હૉઇસ્ટસ-અપ) ચઢાવેલા હોયછે.
En-a´-bles, *v.* (એનેબલ્સ) શક્તિવાન કરેછે.
Soon´-er, *adj.* (સૂનર) વધારે જલદી.
To get in´-to, લઈ જવાને. Port, *s.* (પોર્ટ) બંદર.
Wrong, *adv.* (રૉંગ) આડે માર્ગે.
Carries, *v.* (કૅરીઝ) ચઢાવેલા હોયછે, હોયછે.
Fur´-ther, *adj.* (ફર્ધર) વધારે દૂર-આઘે.
Out of course, (કોર્સ) રસ્તા-માર્ગથી બાહાર.
Well then, વારૂ ત્યારે. Con-tin´-ued, *v.* (કન્ટિન્યુડ) કહેવું
Clear´-ly, *adv.* (ક્લીઅર્લિ) સ્પષ્ટ રીતે. [જારી રાખ્યું.
To be a good thing, સારી-ચીજ થવાને. [જોઇએ.
Must be ap-plied´, *v.* (ઍપ્લાઇડ) લગાડવી-લાગુ પાડવી
Right´-ly *adv.* (રાઇટિલ) ખરી-રીતે.
Grace, *s.* (ગ્રેઇસ) કૃપા.
Will ren´-der, *v.* (રેન્ડર) કરશે. Head, *s.* (હેડ) માથું, મગજ.
It may prove to us no better than a curse, તેમાંથી.
આપણને દુઃખ કરતાં કંઈ વધારે સારૂં નીવડશે નહીં.

XXXI. READING LESSON.

A WASP AND A BEE. ભમરો અને મધમાંખ.

Wasp´, *s.* (ઉૉસ્પ) ભમરો. Just, *ad.* (જસ્ટ) જેવી.
Buz´-zing by, *v.* (બઝિંગ) ગુણ-ગુણ કરતી જતી હતી.
Cous´-in, *s.* (કઝન્) પીતરાણ બેહેન.
You are loved´, *v.* (લવ્ડ) તમને ચાહેછે.
So much, એટલો બધો. Peo´-ple, *s.* (પીપલ) લોકો.
Back´, *s.* (બૅક) પીઠ, (પશુની), વાંસો (માણસનો).

Shines, *v.* (શાઇન્સ) પ્રકાશેછે. Bright, (બ્રાઇટ) ચળકતી.
El-e-gant, *a.* (એલિગંટ) સુશોભિત, સુંદર, ખુબસુરત.
Too, *adv.* પણ. To be-hold', (બિહોલ્ડ) જોવું-દેખાવમાં.
Body, *s.* (બૉડી) માણસ.
I am told, હું જાણુંછું, મારા સાંભળવામાં આવ્યું છે.
Mis'-chief, s. (મિસ્ચિફ) નુકસાન, ઉપદ્રવ.
Can boast', *v.* (બોસ્ટ) બડાઇ- હંકાર કરીશકે.
Del'-i-cate, *adj.* (ડેલિકેટ) નાજુક. Wing, *s.* (ઉવિંગ) પાંખ.
Per'-fect-ly, *adv.* (પર્ફેક્ટલિ) સંપૂર્ણ રીતે.
Hand'-some, *a.* (હૅન્ડસમ) દેખાવડા, ખુબસુરત.
That can't be put up with, જે ખમીશકાય-સહન કરીશ-
Sting', *s.* (સ્ટિંગ) ડંખ, દંશ. [કાય એવી નથી.
Quite, *adv.* (ક્વાઇટ) બિલકુલ. Home'-ly, *a.* (હોમલિ) સાદો.
In'-no-cent, .*a* (ઇન્નોસન્ટ) નિરપરાધી, નિરૂપદ્રવી.
Let be-ware" *v.* (બિવેર) સાવધ-સાવચેત રેહેવા દો.
Ill-na'-tured, *v.* (ઇલનેચર્ડ) ખરાબ-દુષ્ટ સ્વભાવના.
Fair', *a.* (ફેર) ખુબસુરત, સુંદર.

XXXII. READING LESSON.

AIR.

Air, *s.* (એઅર) હવા. Winds, *v.* (ઉવાઇન્ડસ) વાયછે.
O'-ver, *prep.* (ઓઅર) ઉપર.
Spread, *v.* (સ્પ્રેડ) પથરાએલી. [ણ, આચ્છાદન.
Thin', *adv.* (થિન) પાતળી. Cov'-er-ing, *s.* (કવરિંગ) ઢાંક-
Fair', *adj.* (ફેઅર) સુંદર. Cor'-ner, *s.* (કૉર્નર) ખૂણો.
Crev'-ice, *s.* (ક્રેવિસ) ફાટ.
'Tis *for* it is (ટિઝ) તે છે. Curl'd, *a.* (કર્લ્ડ) ગુંચળુંવળેલું.
Won'-der-ful, *adj.* (ઉવન્ડર ફુલ) અજાએબ જેવો.
Flu'-id, *s.* (ફ્લુઇડ) પ્રવાહી પદાર્થ.
Sum'-mer's, *s.* (સમર્સ) ઉન્હાળાની.

Still, *adj.* (સ્ટિલ) શાંત. E´-ven-ing, *s.* (ઈવનિંગ) સાંજ.
Peace´-ful, *adv.* (પીસફુલ) શાંત રીતે.
Floats´, *v.* (ફ્લોટસ) તરેછે, વાયછે.
Leaf, *s.* (લીફ) પાંદડું, પાતરૂં. Moves´, *v.* (મુવ્ઝ) હાલેછે.
Spray´, *s.* (સ્પ્રે) ડાળી. Sound, *s.* (સાઉન્ડ) અવાજ.
Night´-in gale's, *s.* (નાઈટિન્ગેઈલ્સ) બુલબુલ પક્ષીનું. [સ્વર.
Notes´, *s.* (નોટસ) રાગ, સ્વર. Voice´, *s.* (વૉઈસ) અવાજ,
Crick´-et, *s.* (ક્રિકેટ) તમરૂં, એક જાતનું જીવડું.
Gay, *adj.* (ગે) આનંદી, ખુશાલીમાં.
Oft, *adv.* (ઑફ્ટ) વારંવાર.
Win´-ter, *s.* (ઉવિન્ટર) શિયાળો.
Bell´ows, *v.* (બેલોઝ) સુસવાટાભેર વાયછે-આવેછે.
A-loud´, *adv.* (અલાઉડ) મ્હોટેથી.
Roars´, *v.* (રોર્સ) ગર્જના કરેછે.
Nor´-ther-ly, *adj.* (નૉર્ધર્લિ) ઉત્તર તરફના.
Blast, *s.* (બ્લાસ્ટ) ઝપાટો. Fu´-ry, *s.* (ફ્યુરિ) જુસ્સો.
Drives, *v.* (ડ્રાઈવ્ઝ) ઘસડી લઈજાયછે.
On´-ward, *adv.* (ઑન્વર્ડ) આગળ, અગાડી.
Snow´-y *adj.* (સ્નોઈ) બરફના જેવા.
Cloud, *s.* (ક્લાઉડ) વાદળ.
Cracks, *v.* (ક્રેક્સ) કડ દઈને ભાંગી-ફાડી ચીરા કરીનાંખેછે.
Ta´-per-ing mast, *s.* (ટેઈપરિંગ-માસ્ટ) અણીથતો કુવા-
Fire, *s.* (ફાયર) દેવતા, અગ્નિ. [ડોલ (વહાણનો).
Lurks, *v.* (લર્ક્સ) છૂપો-સંતાઈ-ભરાઈ રેહેછે.
Smoth´-ered, *adj.* (સ્મધર્ડ) ધુંધવાતો. [કરેછે.
Gnaws, *v.* (નોઝ) પરજળેછે, ધીમે ધીમે સળગાવેછે-પ્રવેશ
Beam, *s.* (બીમ) ભારોઠીયો (ઘરનો).
For´-ces, *v.* (ફોર્સિઝ) જોર કરેછે.
Fier`cer, *adj.* (ફીયર્સર) વધારે જોરાથી-માં.

To glow,(ગ્લો)સળગવાને. Vain′-ly, *adv.*(વેઈન્લિ) ફોકટ.
En′-gines, s. (એન્જિન્સ) બંબા. [રેડશે.
Tor′-rent, s. (ટૉરન્ટ) ધોધવો. Will stream, *v.* (સ્ટ્રીમ)
Should blow, *v.* (બ્લો) વાય, આવે. [જંગલ.
Vi-o-lence, s. (વાયોલન્સ) જોર. For′-est, s. (ફૉરેસ્ટ)
Tears up, *v.* (ટેર્સ) જડ મૂળથી ઉખેડી નાંખેછે.
Stur′-dy, *adj.* (સ્ટર્ડિ) મજબૂત. [તોફાન.
Man′-y a, *adj.* (મેનિ) ઘણા. Tem′-pest, s. (ટેમ્પેસ્ટ)
Has known′, *v.* (નોન) અનુભવ્યાં છે.
Wrath, s. (રૉથ) ગુસ્સો. Tall, *adj.* (ટૉલ) ઊંચાં.
Pine′, s. (પાઈન) સનોબરનું ઝાડ.
Splin′-ters, s. (સ્પ્લિન્ટર્સ) ચુરેચુરા.
Is broke′, *v.* (બ્રોક) ભાંગી જાયછે.
Pré-ci-pice, s. (પ્રેસિપિસ) ઊંચો ઢોળાવ-ટેકરો.
(Is) blown, *v.* (બ્લોન) ઉડી જાયછે, જઈપડેછે.
Ra′-ges, *v.* (રેઈજિસ) ગુસ્સાથી વાયછે.
Fu′ry, s. (ફ્યુરી) ગુસ્સો. Wild′, *adj* (ઉવાઈલ્ડ) જંગલી.
Sol′-id, *adj* (સૉલિડ) નક્કર.
As-sist′-ance, s. (એસિસ્ટન્સ) આધાર, મદદ.
Ten′-der-est, *adj* (ટેન્ડરેસ્ટ) અતી નાજુક-કોમળ.
Would strug′-gle, *v.* (સ્ટ્રગલ) તરફડીઆં મારશે.
(Would) gasp′, *v.* (ગૅસ્પ) બગાસું ખાશે.
(Would) ex-pire′, *v.* (એક્સપાયર) મરણ પામશે, મરી જશે
Pure, *adj* (પ્યૂર) સ્વચ્છ, નિર્મળ.
Press′-ing, *ppr.* (પ્રેસિંગ) પ્રવેશ કરીને, દાખલ થઈને (જોરથી).
Cu′-ri-ous, *adj.* (ક્યૂરિયસ) કારીગરીથી બનાવેલી, આશ્ચર્ય
 નવાઈ જેવી.
Gave life. જીવ-ચૈતન્ય આપ્યું. Bo′-dies, (બૉડિઝ) શરીર.
Bo′-som, s.(બૂઝમ) છાતી, ઉર.
Ceas′-es, *v.* (સીઝિસ) બંધ થાયછે. To play. રમતી.
Crum′-ble, *v.* (ક્રમ્બલ) મળી જઈએ છુઈએ.
Dust, s. (ડસ્ટ) ધૂળ, માટી.

અંગ્રેજી પહેલા ધોરણના છોકરાઓને માટે ઈતિહાસ.

મુસલમાનોના હુમલા.

ગીજની કુળનો સબક્તગીન	...	...	૯૭૭— ૯૯૬
,, મહમદ	...	...	૯૯૬—૧૦૩૦
ઘોરીવંશનો મહમદ ...	...	...	૧૧૯૩—૧૨૦૫

મુસલમાની રાજ્ય.

(૧૨૦૬ થી ૧૫૨૬ સુધી ચાલ્યું.)

ગુલામ વંશ.—ઈ. સ. ૧૨૦૬ થી ૧૨૯૦ સુધી.

				ઈ. સ.
૧.	કુતુબુદ્દીન ...	...	...	૧૨૦૬—૧૨૧૦
૨.	આરામ ...	...	...	૧૨૧૦—૧૨૧૦
૩.	અલ્તમસ ...	...	...	૧૨૧૦—૧૨૩૫
૪.	રૂકનુદ્દીન ...	...	...	૧૨૩૫—૧૨૩૬
૫.	રજીઆબેગમ	...	...	૧૨૩૬—૧૨૩૯
૬.	બેહેરામ ...	...	...	૧૨૩૯—૧૨૪૧
૭.	મસુદ ...	...	...	૧૨૪૧—૧૨૪૬
૮.	નાસરૂદ્દીન ...	...	...	૧૨૪૬—૧૨૬૫
૯.	બલબન ...	...	...	૧૨૬૫—૧૨૮૭
૧૦.	કૈકુબાદ ...	...	...	૧૨૮૭—૧૨૯૦

ખીલજી વંશ.—ઈ. સ. ૧૨૯૦ થી ૧૩૨૦ સુધી.

૧.	જલાલુદ્દીન	...	...	૧૨૯૦—૧૨૯૫
૨.	અલ્લાઉદ્દીન ખુની ...		...	૧૨૯૫—૧૩૧૫
૩.	મલેક કાફુર ઉર્ફે ઉમર		...	૧૩૧૫—૧૩૧૬
૪.	મુબારક ...	...	...	૧૩૧૬—૧૩૨૦
૫.	ખુસરૂ ...	...	...	૧૩૨૦—૧૩૨૦

તઘલખ વંશ.—ઈ. સ. ૧૩૨૦ થી ૧૪૧૪ સુધી.

૧.	ગ્યાસુદ્દીન તઘલખ ...		...	૧૩૨૦—૧૩૨૫
૨.	મહમદ ...	...	...	૧૩૨૫—૧૩૫૧
૩.	ફિરોજશાહ	...	...	૧૩૫૧—૧૩૮૮

૪.	ગ્યાસુદ્દીન બીજો	... ...	૧૩૮૮—૧૩૮૯
૫.	અબુબકર ...	... ...	૧૩૮૯—૧૩૮૯
૬.	નાસરૂદ્દીન...	... ...	૧૩૮૯—૧૩૯૨
૭.	સિકંદર ...	... ...	૧૩૯૨—૧૩૯૨
૮.	મહમદ તઘલખ	... ...	૧૩૯૨—૧૪૧૨
૯.	સરદાર દૌલતખાન ...	...	૧૪૧૨—૧૪૧૪

સૈયદ વંશ.—ઈ. સ. ૧૪૧૪થી ૧૪૫૦ સુધી.

૧.	સૈયદ ખીજરખાન	... ...	૧૪૧૪—૧૪૨૧
૨.	,, મુબારક	... ...	૧૪૨૧—૧૪૩૩
૩.	,, મહમદ	... ...	૧૪૩૩—૧૪૪૩
૪.	,, આલમ	... ...	૧૪૪૩—૧૪૫૦

લોદી વંશ.—ઈ. સ. ૧૪૫૦થી ૧૫૨૬ સુધી.

૧.	બહીલોલખાં લોદી ...	...	૧૪૫૦—૧૪૮૮
૨.	સિકંદર લોદી	... ...	૧૪૮૮—૧૫૧૭
૩.	ઇબ્રાહિમ લોદી	... ...	૧૫૧૭—૧૫૨૬

મુગલ વંશ તથા સુર વંશ મળી ઇ. સ. ૧૫૨૬થી ૧૮૫૭ સુધી.

સુર વંશ.—ઈ. સ. ૧૫૪૦—૧૫૫૬.

આ વંશના રાજાઓએ મુગલ વંશના પાદશાહ હુમાયુ પાસે ઈ. સ. ૧૫૪૦માં રાજ્ય જીતી લીધું, અને આખરે એજ વંશના છેલા રાજા પાસે હુમાયુએજ રાજ્ય લઇ લીધું. ઇ. સ. ૧૫૫૬.

૧.	શેરશાહ સુર	... ...	૧૫૪૦—૧૫૪૫
૨.	સલીમ (ઈસ્લામ) શાહ	...	૧૫૪૫—૧૫૫૩
૩.	આદિલશાહ	... ...	૧૫૫૩—૧૫૫૬
૪.	ઇબ્રાહીમ અને પછી સિકંદર ...		૧૫૫૬—૧૫૫૬

મુગલ વંશ.—ઈ. સ. ૧૫૨૬થી ૧૮૫૭ સુધી.

૧.	બાબર ...	... ...	૧૫૨૬—૧૫૩૦
૨.	હુમાયુ ...	... ...	૧૫૩૦—૧૫૫૬

તેમાં ઇ. સ. ૧૫૪૦થી ૧૫૫૬ સુધી હિંદુસ્તાનની ગાદી ઉપર સુર વંશના રાજાઓએ રાજ ચલાવ્યું તે ઉપર જુઓ.

૩.	અકબર (જલાલુદ્દીન)	...	૧૫૫૬—૧૬૦૫
૪.	જહાંગીર ...	... ...	૧૬૦૫—૧૬૨૭

૫.	શાહાંજાંહા...	... ...	૧૬૨૭—૧૬૫૮
૬.	આલમગીર (ઔરંગજેબ)	...	૧૬૫૮—૧૭૦૭
૭.	બહાદુરશાહ (શાહઆલમ)	...	૧૭૦૭—૧૭૧૨
૮.	જાહાંદારશાહ	... ...	૧૭૧૨—૧૭૧૩
૯.	ફરૂખશિર ...	... ...	૧૭૧૩—૧૭૧૯
૧૦.	મહમદશાહ	... ...	૧૭૧૯—૧૭૪૮
૧૧.	અહમદશાહ	... ...	૧૭૪૮—૧૭૫૪
૧૨.	આલમગીર બીજો	... ...	૧૭૫૪—૧૭૫૯
૧૩.	શાહઆલમ બીજો ...	...	૧૭૫૯—૧૮૦૬
૧૪.	અકબર બીજો	... ...	૧૮૦૬—૧૮૩૭
૧૫.	મહમદ બહાદુરશાહ ...	...	૧૮૩૭—૧ ૫૭

ભરતખંડ (હિંદુસ્તાન) માં થએલી લડાઈઓ.

વરસ.	લડાઈનાં નામ.	કોની વચ્ચે અને કોણ હાર્યો.
ઈ. સ. પૂ. ૫૦૦૦	કુરૂક્ષેત્ર (પાણીપત)ની ૧લી લડાઈ.	પાંડવ કૌરવની વચ્ચે, કૌરવ હાર્યા.
,, ૩૨૭	જેલમની લડાઈ.	સીકંદર તથા પોરવની વચ્ચે, પોરવ હાર્યો.
ઈ. સ. ૧૦૨૪	સોમનાથની લડાઈ	મહમૂદ ગીજની અને ગુજરાતના રાજા ભીમ- વચ્ચે, ભીમની હાર થઈ.
,, ૧૧૯૩	પાણીપતની ૨ જી લડાઈ.	મહમૂદ ઘોરી અને પૃથુરાજની વચ્ચે, મહમૂદ હાર્યો.
,, ૧૨૯૩	એલિચપુરની લડાઈ.	મુસલમાનોએ હિંદુને હરાવ્યા.
,, ૧૫૨૬	પાણીપતની ૩જી લડાઈ.	બાબર તથા ઈબ્રાહીમ લોદી વચ્ચે, ઈબ્રાહીમ હાર્યો.
,, ૧૫૨૭	ફતેપુર સિકરીની લડાઈ.	બાબર તથા મેવાડના રાણા સંગ વચ્ચે, સંગની હાર થઈ.
,, ૧૫૪૦	કનોજની લડાઈ.	હુમાયુ તથા શેરખાંની વચ્ચે, હુમાયુ હાર્યો.
,, ૧૫૫૬	પાણીપતની ૪થી લડાઈ.	હેમુ તથા બેહેરામની વચ્ચે, પઠાણ ફોજ હારી.

,,	૧૬૫૭ કાશીની લડાઇ.	દારા અને સુજા વચ્ચે, સુજાની હાર થઈ.
,,	૧૬૫૭ આગ્રાની લડાઈ.	એમાં ઓરંગજેબે દારાને હરાવ્યો.
,,	૧૬૫૭ ઉજ્જનની લડાઇ.	એમાં મોરાદ અને ઓરંગજેબે જસવંતસિંગને હરાવ્યો.
,,	૧૭૧૩ આગ્રાની લડાઈ.	જહાંદાર શાહની તથા ફરૂખ શીઅરની વચ્ચે શાહની હાર થઈ.
,,	૧૭૨૦ શાહાપુરની લડાઇ.	સૈયદ અબદલ્લા તથા નિજામની વચ્ચે સૈયદની હાર થઈ.
,,	૧૭૩૪ ડભોઇની લડાઇ.	બાજીરાવ પેશવા તથા ત્રિંબકરાવ ડાભાડેની વચ્ચે, ડાભાડે મરાયો.
,,	૧૭૩૮ કર્નાલની લડાઇ.	એ લડાઈમાં મુગલાઇ ફોજને નાદીર શાહે હરાવી.
,,	૧૭૪૧ અબૂરની લડાઇ.	મરેઠા તથા નવાબ દોસ્ત અલ્લીની વચ્ચે, તેમાં નવાબ રણમાં પડયો.
,,	૧૭૪૬ મદ્રાસની લડાઈ.	ફ્રેંચે કર્ણાટકના નવાબને હરાવ્યો.
,,	૧૭૪૮ સરહિંદની લડાઇ.	એમાં મુગલોએ અહમદ શાહ અબદલીને હરાવ્યો.
,,	૧૭૫૦ ટ્રીચીનાપલ્લીની લડાઇ.	એમાં મુજફરજંગને નાશિરજંગે હરાવ્યો.
,,	૧૭૫૦ અંબૂરની ૨ જી લડાઈ.	એમાં ફ્રેંચે અનવરૂદીનને હરાવ્યો.
,,	૧૭૫૧ આર્ણાની લડાઈ.	એમાં ક્લૈવે રાજા સાહેબને હરાવ્યો.
,,	૧૭૫૨ કાવેરીપાકની લડાઇ.	એમાં ક્લૈવે રાજા સાહેબ તથા ફ્રેંચને હરાવ્યા.

,,	૧૭૫૨ બાહુરની લડાઇ-	એમા મેજર લોરેન્સે ફ્રેંચને હરાવ્યા.
,,	૧૭૫૭ પ્લાસીની લડાઇ.	એમાં ક્લેવે સુજાઉદૌલાને હરાવ્યો.
,,	૧૭૫૯ વાંદિવાશની લડાઇ.	ઈ. કૂટની તથા લાલી અને બુસી વચ્ચે, ફ્રેંચ હાર્યા.
,,	૧૭૫૯ ચિન્સુરાની લડાઇ.	એમાં અંગ્રેજે વલંદાને હરાવ્યા.
,,	૧૭૬૦ ઉદગીરની લડાઇ.	મરેઠાની તથા મુગલોની વચ્ચે, મુગલાઇ ફોજ હારી.
,,	૧૭૬૦ પટણાની લડાઇ.	અંગ્રેજ તથા મીર કાસમની વચ્ચે, મીર કાસમનો પરાજય થયો.
,,	૧૭૬૧ પાણીપતની પાંચમી લડાઇ.	દુરાની તથા મરેઠા લશ્કરોની વચ્ચે, મરેઠા હાર્યા.
,,	૧૭૬૧ પટણાની બીજી લડાઇ.	અંગ્રેજે મીર કાસમ સુજાઉ દૌલા અને શાહઆલમને હરાવ્યો.
,,	૧૭૬૩ ઘેરીઆની લડાઇ.	અંગ્રેજ તથા મીર કાસમની વચ્ચે, અંગ્રેજને જીતવું બહુ મુસ્કેલ પડયું.
,,	૧૭૬૪ બકસારની લડાઇ.	મનરોની તથા સુજાઉદૌલાની વચ્ચે, સુજાઉદૌલા હાર્યો.
,,	૧૭૬૪ કાલ્પીની લડાઇ.	એમાં અંગ્રેજે સુજાઉદૌલાને તથા મરેઠાને હરાવ્યા.
,,	૧૭૬૭ અમ્બુરની ત્રીજી લડાઇ.	એમાં કરનલ સ્મિથે હૈદરને હરાવ્યો.
,,	૧૭૬૭ ત્રિનોમાલિની લડાઇ.	કરનલ સ્મિથે નીઝામની તથા હૈદરની ફોજને હરાવી.

,,	૧૭૬૭ ચંગમાની લડાઇ.	એમાં અંગ્રેજે હૈદરને હરાવ્યો.
,,	૧૭૭૨ ચેરકુલીની લડાઇ.	હૈદરની અને પેશવાની વચ્ચે, હૈદરનો પરાજય થયો.

ભરતખંડ (હિંદુસ્તાન) ના ગવરનર જનરલો.

સને ૧૭૭૪ થી ૧૮૮૫ સુધી.

૧લો	ગવર્નર જનરલ	વૉરન હેસ્તિંગ્સ ...	ઇ.સ. ૧૭૭૪—૧૭૮૫
૨જો	,,	લૉર્ડ કાર્નવાલિસ...	,, ૧૭૮૬—૧૭૯૩
૩જો	,,	સર જૉન શોર ...	,, ૧૭૯૩—૧૭૯૮
૪થો	,,	લૉર્ડ વેલસ્લી ...	,, ૧૭૯૮—૧૮૦૫
૫મો	,,	લૉર્ડ કાર્નવાલિસ (બીજી વાર) સર જ્યોર્જ બાર્લો	,, ૧૮૦૫—૧૮૦૭
૬ઠો	,,	લૉર્ડ મિંટો ...	,, ૧૮૦૭—૧૮૧૩
૭મો	,,	લૉર્ડ હેસ્તિંગ્સ ...	,, ૧૮૧૪—૧૮૨૩
૮મો	,,	લૉર્ડ આમ્હર્સ્ટ ...	,, ૧૮૨૩—૧૮૨૮
૯મો	,,	લૉર્ડ વિલ્લિઅમ બેન્ટિક	,, ૧૮૨૮—૧૮૩૫
૧૦મો	,,	લૉર્ડ ઑકલાંડ ...	,, ૧૮૩૬—૧૮૪૨
૧૧મો	,,	લૉર્ડ એલિનબરો	,, ૧૮૪૨—૧૮૪૪
૧૨મો	,,	લૉર્ડ હાર્ડિંગ ...	,, ૧૮૪૪—૧૮૪૮
૧૩મો	,,	લૉર્ડ ડલહૌસી ...	,, ૧૮૪૮—૧૮૫૬
૧૪મો	,,	લૉર્ડ કાન્નિંગ ...	,, ૧૮૫૬—૧૮૬૨
૧૫મો	,,	લૉર્ડ એલ્ગિન ...	,, ૧૮૬૨—૧૮૬૩
૧૬મો	,,	સરજાન લૉરેન્સ ...	,, ૧૮૬૪—૧૮૬૮
૧૭મો	,,	લૉર્ડ મેયો ...	,, ૧૮૬૯—૧૮૭૨
૧૮મો	,,	લૉર્ડ નૉર્થબ્રુક ...	,, ૧૮૭૨—૧૮૭૬

૧૯મો	,,	લૉર્ડ લિટ્ન	...	,, ૧૮૭૬—૧૮૮૦
૨૦મો	,,	લૉર્ડ રિપન	...	,, ૧૮૮૦—૧૮૮૪
૨૧મો	,,	લૉર્ડ ડફ્રિન	...	,, ૧૮૮૪થી હાલ રાજ કરેછે.

૧ લા ગવરનર જનરલ વારન હેસ્ટિંગ્સના વખતમાં થએલી લડાઈ.

વરસ.	લડાઇનું નામ.	કોની વચ્ચે અને કોણ હાર્યો.
ઈ. સ. ૧૭૮૦	પોલીલોરની લડાઈ.	કરનલ બેલી તા. હૈદરની વચ્ચે, અંગ્રેજ હાર્યો. બેલી પકડાયો.
,, ૧૭૮૧	ચિલાંબ્રમની લડાઇ.	એમાં હૈદરની ફોજે સર ઈ. કૂટને હરાવ્યો.
,, ૧૭૮૧	પોર્તોનોવોની લડાઇ.	એમાં કૂટ સાહેબે હૈદરને હરાવ્યો.
,, ૧૭૮૧	પોલીલોરની બીજી લડાઇ.	એમાં કૂટ સાહેબે હૈદરને હરાવ્યો.
,, ૧૭૮૧	શોલિંગરની લડાઇ.	એમાં કૂટ સાહેબે હૈદરને હરાવ્યો.
,, ૧૭૮૨	પનિઆની લડાઇ.	એમાં અંગ્રેજે હૈદરને હરાવ્યો.

૨ જો ગવરનર જનરલ કૉર્નવાલિસના વખતમાં થએલી લડાઈઓ.

,, ૧૭૯૧	આરેકેરાની લડાઇ.	ટિપુ અને લૉર્ડ કોર્નવાલિસની વચ્ચે, ટિપુનોપરાજય થયો.
,, ૧૭૯૨	અજમેરની લડાઇ.	એમાં સિંધીઆએ હોલકરને હરાવ્યો.

૩ જા ગવરનર જનરલ સર જાન શોરના વખતમાં થએલી લડાઈ.

વરસ.	લડાઇનું નામ.	કોની વચ્ચે અને કોણ હાર્યો.
ઈ. સ. ૧૭૯૫	કુર્દલાની લડાઇ.	મરેઠા તથા નિઝામની વચ્ચે, નિઝામનો પરાજય થયો.

૪ થા ગવરનર જનરલ લૉર્ડ વેલસ્લીના વખતમાં થએલી લડાઈ.

ઈ. સ. ૧૭૯૯	માલવેલીની લડાઇ.	અંગ્રેજ તથા ટિપુ વચ્ચે, ટિપુની હાર થઇ.
,, ૧૭૯૯	સદાશિરની લડાઇ.	એમાં અંગ્રેજે ટિપુને હરાવ્યો.
,, ૧૭૯૯	શ્રીરંગપટ્ટણની લડાઇ.	ટિપુની અને અંગ્રેજની વચ્ચે, ટિપુની હાર થઇ, અને તે રણમાં પડયો.
,, ૧૮૦૧	ઈંદોરની લડાઇ.	એમાં સિંધીઆએ જસવંતરાવ હોલ્કરને હરાવ્યો.
,, ૧૮૦૧	પુણાની લડાઇ.	એમાં જસવંત હોલ્કરે પેશ્વા તથા સિંધિઆને હરાવ્યા.
,, ૧૮૦૧	ઉજ્જનની લડાઇ.	એમાં જસવંતરાવ હોલ્કરે સિંધિઆને હરાવ્યો.
,, ૧૮૦૩	અસાઇની લડાઇ.	જનરલ વેલસ્લીએ દોલતરાવ તથા રાઘોજીને હરાવ્યો.
,, ૧૮૦૩	દિલ્હીની લડાઇ.	એમાં જનરલ લેકે સિંધિઆને હરાવ્યો.

વરસ.	લડાઈનું નામ.	કોની વચ્ચે અને કોણ હાર્યો.
ઈ. સ. ૧૮૦૩	લાસ્વારીની લડાઇ.	એમાં લેકે સિંધિઆને હરાવ્યો.
,, ૧૮૦૩	આગ્રાની લડાઈ.	એમાં જનરલ લેકે મરેઠાને હરાવ્યા.
,, ૧૮૦૪	દિવગઢની લડાઇ.	એમાં ફ્રેજર તથા માન્સને જસવંતરાવ હોલ્કરને હરાવ્યો.
,, ૧૮૦૪	ફરકાબાદની લડાઇ.	એમાં લૉર્ડ લેકે હોલ્કરને હરાવ્યો.
,, ૧૮૦૪	ભરતપુરનો ઘેરો.	અંગ્રેજે એ શેહેર ઘેર્યું પણ જીતાયું નહિ.

૭ મા ગવરનર જનરલ લૉર્ડ હેઈસ્ટિંગના વખતમાં થએલી લડાઈ.

,, ૧૮૧૭	ખડકીની લડાઈ.	એમાં અંગ્રેજે પેશ્વા બાજીરાવને હરાવ્યો.
,, ૧૮૧૭	કોરેગામની લડાઇ.	એ લડાઈમાં અંગ્રેજે મરેઠાને હરાવ્યા.
,, ૧૮૧૭	નાગપુરની લડાઈ.	એમાં અંગ્રેજે મરેઠાને હરાવ્યા.
,, ૧૮૧૭	માહેદપુરની લડાઇ.	એમાં સર જે. હિસ્લોપ તથા સર જે. માલ્કમે હોલ્કરને હરાવ્યો.
,, ૧૮૧૭	જબલપુરની લડાઈ.	એમાં અંગ્રેજે મરેઠાને હરાવ્યાં.
,, ૧૮૧૮	આશાટોની લડાઈ.	અંગ્રેજ અને ગોખલેની વચ્ચે, અંગ્રેજની ફતેહ થઈ.